विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१

नलगाड नगरपालिका
जाजरकोट जिल्ला

- समन्वय सुचना, व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार
- खाद्य सुरक्षा
- आपतकालीन आश्रय स्थल तथा गैह्र खाद्य सामाग्री
- स्वास्थ्य तथा पोषण
- आपतकालिन शिक्षा
- संरक्षण
- खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्धन
- शिघ्र पुर्नलाभ

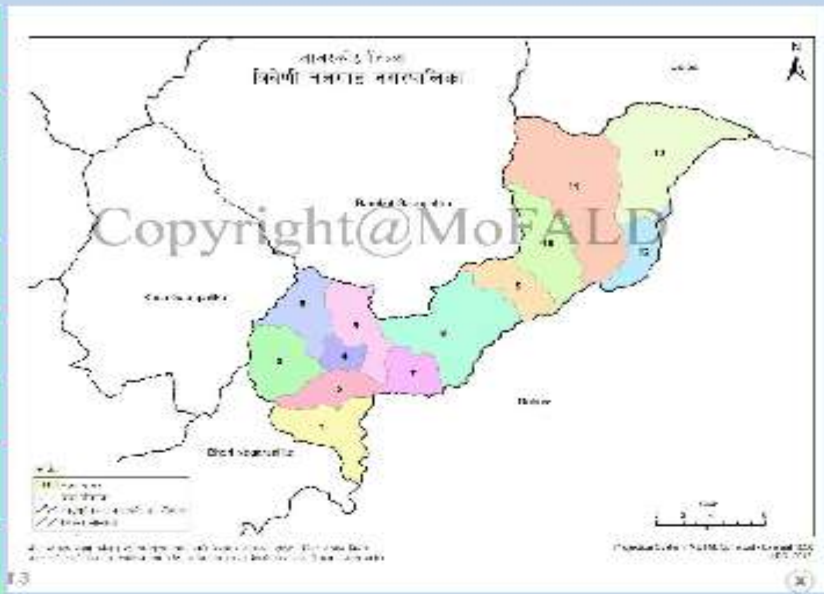

नलगाड नगरपालिका
नगरकार्यापालिकाको कार्यालय
दल्ली, जाजरकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरुसँग सम्बन्धित आधारभूत मानवीय मापदण्डहरु

दस्तावेज : स्थानीय तहको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१

: Local Level Dasaster Preparedness and Response Plan (DPRP) 2081

प्रकाशक : स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नलगाड नगरपालिका, जाजरकोट

प्रकाशन मिति : २०८१

सर्वाधिकार : प्रकाशकमा

सहयोग : युनिसेफ नेपाल कर्णली प्रदेश //सेभ द चिल्डेन ,पाँचतारा युवा मञ्च ,**सोसेक नेपाल सोसेक नेपाल** जाजरकोट

सहजिकरण तथा दस्तावेजीकरण :(लोकराज जोशी,)

नलगाड नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
........., जाजरकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

दुई शब्द

नेपाल सरकारले जारी गरेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६) अनुसार नलगाड नगरपालिका ले पनि स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना व्यवस्थापन गर्न र विकासका हरेक नीति निर्माण तथा योजनासंग मुलप्रवाहीकरण गरी विपद् उत्थानशिल समाजको निमार्ण गर्ने हेतुले यो प्रयास गरेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत "विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ ,स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ "विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७५"मा व्यवस्था भएबमोजिम विपद् जोखिम व्यवस्थापनको क्षेत्रमा पूर्वतयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण कार्यलाई विशेष महत्व दिइएको छ । स्थानीय विपद् जोखिम योजना निर्देशिकालाई मार्गदर्शकको रुपमा लिई एक स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिति निमार्णका साथै योजना तर्जुमा गोष्ठीको आयोजना गरी समुन्नत, विपद् उत्थानशिल समाज निर्माणका लागी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६) लाई आत्मसात गर्दै विपद् बाट हुनसक्ने क्षतिलाई कम तथा विपद् पछिको मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित एवं प्रभावकारी बनाउन पूर्वतयारी दस्तावेजका रुपमा यो स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ तयार गरिएको छ ।

यो योजना मुख्यत: विपद्को घटना हुनु अगावै गरिने पुर्वतयारी कार्य, विपद्को समयमा गरिने आपतकालिन कार्य र विपद् पश्चात गरिने खोज, उद्धार, स्वास्थ्य उपचार, राहात को कार्यमा केन्द्रित रहेको छ । विपद्को समयमा विकास तथा मानवीय सहायतामा संलग्न सबै निकायहरु यसै योजना अनुरुप परिचालित भई पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका कामहरु अझ प्रभावकारी हुनेछन् भन्ने विश्वास लिइएको छ ।

अन्त्यमा, **युनिसेफ नेपाल कर्णली प्रदेश** /सेभ द चिल्डेन ,पाँचतारा युवा मञ्च ,**सोसेक नेपाल**सोसेक नेपालजाजरकोट कार्यक्रमको प्रशंसा गर्दै आगामी दिनहरुमा पनि विकासमा साझेदारीको लागी नलगाड नगरपालिका स्वागत गर्दछ । सरकारी तथा गैर सरकारी सघं संस्थाहरु, राजनीतिक दल, वडा समिति, विभिन्न शाखाका कर्मचारीहरु र स्वयंसेवकहरुको सक्रिय सहभागितामा सबै वर्गको विपद् व्यावस्थापन हुनेगरी यस योजनामा समावेश गरिएको छ ।स्थानीय जनता, राजनीतिक दलहरु,योजना तयार गर्न सहजीकरण गर्ने डिन नेपालका प्रबन्ध निर्देशक लोक राज जोशी र उहाँको टिम तथा अन्य सरोकारवाला निकाय, व्यक्ति, संघ संस्थाले यो योजना निर्माणमा खेलेको भूमिकाको प्रशंसा गर्दै अब यसको कार्यान्वयनमा पनि उत्तिकै मेहनत र समन्वयकासाथ अघि बढ्न सबैसंग अनुरोध गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

....
नगरप्रमुख

मन्तव्य

जाजरकोट जिल्ला प्राकृतिक दृष्टिले जोखिममा रहेको जिल्ला हो । यस जिल्ला अन्तरगतको नलगाड नगरपालिकाले विशेष गरी बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी खडेरी, भुकम्प जस्ता प्रकोपको सामाना गर्नु परिरहेको छ । जलवायु परिवर्तन भुक्षय, बाढी, आगलागी महामारी जस्ता कारणले यस नगरपालिका पनि उच्च जोखिममा रहेको छ । प्राकृतिक विपदलाई रोक्न सकिदैन तर सचेत तथा सामुहिक प्रयास र पूर्वतयारी गर्दा विपद्वाट हुन सक्ने क्षतिलाई कम गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यता अनुरुप विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी कार्यान्वियन गर्ने सन्दर्भमा सरोकारवालाहरु वीच विभिन्न चरणमा छलफल गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६) लाई आत्मसात गर्दै विपद् बाट हुनसक्ने क्षतिलाई कम गर्न यो स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ तयार पारिएको छ । यस योजनाले विपद् पूर्व, विपद्का समयमा र विपद् पश्चात गर्नुपर्ने महत्वपुर्ण कामलाई दिशा निर्देश गर्न र विपद् वाट हुन सक्ने धनजनको क्षतिलाई कम गर्न सवै सरोकारवालाहरुलाई मद्धत गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा यस पालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ तयार गर्न महत्वपुर्ण योगदान गर्ने पदाधिकारी ज्युहरु सवैमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु । योजनालाई तयार गर्नका लागी संलग्न सवै पक्षलाई धन्यवाद दिदै आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगका साथ प्रकाशन गर्ने जिम्मेवारी कुशलता पूर्वक पुरा गरेकोमा **युनिसेफ नेपाल कर्णली प्रदेश** सेभ द चिल्डेन ,पाँचतारा युवा मञ्च ,सोसेक नेपालजाजरकोट नेपाललाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

....
उपप्रमुख

मन्तव्य

कर्णाली प्रदेश अन्तरगत जाजरकोट जिल्ला र विशेष गरी नलगाड नगरपालिका भुकम्प पहिरो, डुवान, वाढी,आगलागी र महामारीजस्ता विपद्‌वाट प्रभावित भईरहेको स्थानीय तह हो । वद्‌लिदो मौसम सँगै हरेक वर्ष विभिन्न प्रकारका विपद्‌का घटनाका कारण यस जिल्ला सामाजिक, आर्थिक तथा साँगठनिक रुपमा प्रभावित भईरहेको छ । तसर्थ साधन र श्रोतको कमी हुँदा हुँदै पनि यस जिल्लामा भईरहेका प्रकोपका घटना र त्यसवाट हुने तत्कालिन क्षतिलाई कम गर्न योजनावद्ध रुपमा नेपाल सरकार "विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ ,स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ "विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७५"मा व्यवस्था भएबमोजिम विपद् जोखिम व्यवस्थापनको क्षेत्रमा पूर्वतयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण कार्यलाई विशेष महत्व दिइएको छ । नेपाल सरकारले जारी गरेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तजुर्मा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६) अनुसार यस पालिकामा पनि स्थानीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ । विगतमा भईरहने विपद्‌का घटनाका आधारमा विषयगत क्षेत्रहरुको समेत पहिचान गरी सरकारी कार्यालय, गैर सरकारी संघसंस्थाहरु, राजनैतिक दलहरु, सञ्चार माध्यम, नागरिक समाज तथा सरोकारवाला निकायको भुमिकाहरुलाई यस योजनामा पहिचान गरिएको छ । यो योजना मुख्यतया विपद्‌को घटना हुनु अगावै गरिने पूर्वतयारी कार्य र विपद्‌को समयमा गरिने आपतकालिन प्रतिकार्यमा मात्र केन्द्रित रहेको छ । विपद्‌को समयमा यस पालिका स्थित सवै विकास तथा मानविय सहायतामा संलग्न निकायहरु यसै योजना अनुरुप परिचालित भई पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका कामहरु सधैं भन्दा अझ वढि प्रभावकारी हुनेछन भन्ने विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ अद्यावधिक तथा प्रकाशन गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने यस पालिका विपद व्यवास्थापन शाखा, सम्वद्ध सवै सरोकारवाला, सहजिकरण गरी योजना तयार गर्न भमिका खेल्नु हुने तथा आर्थिक र प्राविधिक सहयोग पुऱ्याउने **युनिसेफ नेपाल कर्णली प्रदेश** /सेभ द चिल्डेन ,पाँचतारा युवा मञ्च ,सोसेक नेपालजाजरकोट नेपाल परियोजना लगायत यस कार्यमा संलग्न सम्वन्धित सवैमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु । धन्यवाद

....

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

विषय सुचि

परिच्छेद १ 7

१.१. नलगाड नगरपालिका को परिचय 7

१.२. संक्षिप्त जानकारी 7

परिच्छेद २ 9

योजनाको पृष्ठभूमि तथा उद्धेश्य 9

२.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभुमि 9

२.२ योजनाको उद्धेश्य 10

२.३ योजना तयारी प्रक्रिया 11

विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था 12

३.१. विगतका विपद्हरूको विश्लेषण 12

३.२. नलगाड नगरपालिकाको प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण 17

३.३.वडागत रुपमा मूख्य जोखिम वस्तीहरु 21

३.४.नलगाड नगरपालिका प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका क्षेत्रहरु 28

३.५. प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण 47

३.६. विपद जोखिम आंकलन तथा नक्शांकन 48

३.७.पूर्वसूचना प्रणाली 49

३.७.१.मनसुनको आँकलन **49**

३.८. कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था 52

३.९. विषयगत क्षेत्रहरू तथा जिम्मेवार पालिका, शाखा र संस्था। 52

विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी 52

परिच्छेद ४ 64

४.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्व तयारी योजना 64

४.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वयारी योजना 66

४.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्व तयारी योजना 67

४.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना 68

४.१.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना 68

४.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना 69

४.१.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना 70

४.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना 71

परिच्छेद ५ 72

५.१ मनसुन परिदृष्यको सूचना 72

५.२ मौसम विषेश बुलेटिन 79

५.3तिनदिनेमौसमपूर्वानुमानबुलेटिन **89**

परिच्छेद ६ 96

६.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना 96

६.३.२ खाद्यतथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना 97

६.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना 98

६.३.४ खानेपानी ,सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना 99
६.३.५ आपतकालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना 99
६.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना 100
६.३.७ आपत्कालीन शिक्षाक्षेत्रको प्रतिकार्य योजना 101
६.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना 101
बन्दोबस्तीका सामग्री आँकलन तथा आवश्यकताको लेखाजोखा 103
७.१. विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत रहेका सामग्रीगत स्रोत/साधनको वर्तमान अवस्था र थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण। 103
७.२. विपद् प्रतिकार्यका लागि दक्ष जनशक्ति 109
७.२.१. विपद् प्रतिकार्यका लागीविभिन्न क्षेत्रमा तालिम प्राप्त जनशक्ति 109
तालिम प्राप्त जनशक्तिस्थानीय मर्मत कार्यकर्ता 110
७.३. बन्दोबस्तीका सामग्रीको आँकलन 113
परिच्छेद ८ 114
आर्थिक श्रोत तथा उपलब्ध हुने विधी 114
८.१ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि 114
८.२ अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य 114
परिच्छेद ९ 120
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण 120
परिच्छेद १० 122
अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना 122
१०.१. लक्ष्य र सूचकहरू 122
१०.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र परिमार्जन 123
१०.३ क्षमता विकास रणनीति र योजना 123
अनुसूची १. स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको नामवली 124
अनुसूची २. स्थानिय विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मस्यौदा समिति। 124
अनुसूची ३.सर्वेक्षण टोलीका सदस्यहरू (विपद् पश्चात् तत्काल परिचालनहुनकालागि) 125
अनुसूची ४. हेवी गाडी तथा एम्वुलेन्स चालक 125
अनुसूची ५. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई जानकारी सङ्कलनको प्रारुप 125
अनुसूची ६ स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रले तयार गरेको प्रतिकार्य तालीका। 126
अनुसूची ७ : विभिन्न समयको पूर्वानुमान र सम्भाव्यता स्तरको ट्रिगर मेनु 132
अनुसूची ८ : प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम (Initial Rapid Assessment, IRA) 133
सन्दर्भ सामग्री 138

परिच्छेद १

पृष्ठभुमी

१.१. नलगाड नगरपालिका को परिचय

नलगाड नगरपालिका जाजरकोट जिल्लाका ३ नगरपालिकाहरू मध्ये एक हो।[3] २७ फागुन २०७३ मा, नगरपालिका घोषणा गर्दा डाडाँगाउँ, लहँ, खगेनकोट, रग्दा र भगवती गाविसहरू यसमा गाभिएका थिए।राष्ट्रिय जनगणना २०७८को जनगणना अनुसारनलगाड नगरपालिकाको कुल जनसङ्ख्या २८,९२२ रहेको छ भने यहाँ ५,९९२ घरधुरी रहेका छन्।

तालिका न.१ : नलगाड नगरपालिका का साविकका गा.वि.स.हरुको विवरण ।

वडा न.	समावेश भएका साविकका गा.वि.स.हरु	साविकका वडा नं.
१	डाडाँगाउँ	१,२ र ३
२	डाडाँगाउँ	४ र ५
३	डाडाँगाउँ	६,७,८ र ९
४	लहँ	३, ५
५	लहँ	६, ७ र ८
६	लहँ	१, २ र ९
७	खगेनकोट	१,२ र ३
८	खगेनकोट	
९	रग्दा	१, २ ३
१०	रग्दा	४५६
११	रग्दा	७८९
१२	भगवती	१,२,३ ४ र ५
१३	भगवती	६, ७, ८ र ९

१.२. संक्षिप्त जानकारी

क.सं.	**शीर्षक**	**विवरण**
१	**स्थापना मिति**	**२०७३।११।२७**
२	**साविकका गाभिएका गा.वि.स.**	डाडाँगाउँ, लहँ, खगेनकोट, रग्दा र भगवती गाविसहरू.
३	भौगोलिक अवस्थिति	

क	पूर्व	रुकम जिल्ला
ख	पश्चिम	कुसे गाँउपालिका
ग	उत्तर	बारेकोट गाँउपालिका र डोल्पा जिल्ला
घ	दक्षिण	भेरी नगरपालिका
ङ	वडा सङ्ख्या	१३
च	क्षेत्रफल	३८७.४४ वर्गमिटर
छ	कुल घरधुरी संख्या	५,९९२
ज	जनसंख्या	२८,९४४ (२०७८)
झ	समुन्द्र सतहदेखीको उचाई	१३६४ देखि ४४७५.०७
ञ	ुआयामिक पक्षहरुबाट	
ट	प्रकोप	पहिरो, बाढी, आगलागी, हावाहुरी,महामारी ,चट्याङ,खडेरी, असिना, वालीमा लाग्ने रोग, **जं**गली जनावर, र हिमपात,

परिच्छेद २
योजनाको पृष्ठभूमि तथा उद्धेश्य

२.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभुमि

नेपाल विपद्को दृष्टिले अति जोखिमपूर्ण देशहरुमध्ये एक हो । विश्वका १ सय ९८ मुलुकमध्ये नेपाल भूकम्पका हिसाबले ११ औं, बाढी पहिरोको हिसाबले ३० औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसाबमा विश्वको चौथो जोखिमपूर्ण देशको रुपमा रहेको छ। साथै, प्राकृतिक विपद्को हिसाबले विश्वको उच्च जोखिमपूर्ण देशको रुपमा रहेको छ । नेपालमा विशेषगरी नियमित रुपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरिबतास, आगलागी, चट्याङ, सडक दुर्घटना, असिना, हिमपहिरो, महामारीजस्ता मौसमी विपद्बाट हरेक वर्ष लगभग बीस हजारभन्दा बढी परिवारहरु प्रभावित हुने गरेका छन् । नेपालमा प्रतिबर्ष बिभिन्न विपद्हरुबाट सरदर औषतमा ६५० हाराहारीमा मानिसहरुको मृत्यु हुने गर्दछ । जसमध्ये बार्षिक ३ सय जनाको मृत्यु बाढी तथा पहिरोका कारणले मात्रै हुने गर्दछ । यसैगरी सबैभन्दा बढी आगलागीका कारण पशु चौपाया, पंक्षी, वन क्षेत्र र धनसम्पत्तीको नोक्सानी हुने गरेको छ ।

विपद्को कारण नेपालले हरेक बर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको राष्ट्रिय सम्पत्तीको क्षति व्यहोर्नु परेको छ । त्यसै गरेर नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशतले रहेको छ भने विपद्ले विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशतसम्म हुने गरेको देखिएको छ । कमजोर भु-बनोट, जटिल भुगर्भीय संरचना, बदलिदो जलवायु अवस्था, बढ्दो शहरीकरण, जनसंख्या बृद्धि तथा मानवीय हेलचेक्राई र असावधानीका कारण नेपाल विपद्को उच्च संकटासन्नताको अवस्थामा रहेको छ । विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय धेरै ठूलो भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिस मर्ने, घाइते हुने तथा भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ । २०७२ बैशाख १२ र २९ गते आएका भुकम्प यसैगरी डोटी, बझाङ्ग र जाजरकोट जिल्लामा हालसालै गएका उदाहरण हुन् । अझै पनि यस्तै प्रकृतिका भुकम्पहरु आउने अनुमान भूगर्भविद्हरुले गर्दैआएका छन् । यस्तै हरेक बर्ष जस्तो कोशी, कर्णाली र महाकाली लगायतका नदीहरुमा आउने बाढीहरु पनि विपद्का उदाहरणहरु हुन् । यी उदाहरण मात्र नभएर यथार्थ र वास्तविक पनि हुन । यसको अर्थ अब सबै हाम्रो काबुभन्दा बाहिर गैसकेकै हो त भन्ने प्रश्न उठ्न सक्छ तर हामीले सावधानी अपनायौ, पूर्वतयारीमा जुट्यौ भने विपद्लाई पनि क्रमिक रुपले हाम्रो नियन्त्रणमा लिन सक्नेछौ त्यसका लागि स्थानीय सरकारको समन्वयमा स्थानीय स्तरमा काम गर्ने सरकारी, गैरसरकारी,

सामुदायिक संघसंस्थाहरु, स्थानीय तहमा रहेर काम गर्ने प्रतिनिधिहरु लगायत सबैको सहकार्य भयो भने हामी विपद् जोखिम न्युनिकरण गरी उत्थानशीलता बढाउन सक्छौ ।

वि.सं २०६५ साल जेठ १५ गते नेपाल सरकारले संघीयतामा जाने निर्णय गरेसँगै देशमा तीन तहका सरकारहरुको प्रादुभाव भयो । केन्द्रमा संघीय सरकार,प्रदेशमा प्रादेशिक सरकार र स्थानीय तहमा स्थानीय सरकार निर्माण भएसँगै सोही अनुरुप तहगत संरचनाहरुको निर्माण भए । जसअनरुप केन्द्रमा प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद गठन भएको छ, गृहमन्त्रीको अध्यक्षतामा विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको निर्माण भएको छ । त्यसैगरी सातै प्रदेशमा मुख्यमन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद गठन गरिएको छ । जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई कायम गरिएको छ भने स्थानीय तहमा गाउँपालिकाको अध्यक्ष तथा नगरपालिकाको प्रमुखको अध्यक्षतामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको ब्यवस्था गरी विपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापनका कार्यलाई तहगत रुपमा जिम्मेवारी हस्तान्तरण गरिएको छ । सोही अनुरुप हरेक तहले आफ्नो लागि आवश्यक ऐन, नियम कानुनहरु निमार्ण गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने प्रावधान अनुरुप संघीय सरकारले तयार गरेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६) को अधीनमा रही जाजरकोट जिल्लाको नलगाड नगरपालिकाले विभिन्न सरकारी निकाय, गैरसरकारी क्षेत्र, स्थानीय राजनीतिक दलहरु, निजी क्षेत्र, स्थानीय जनप्रतिनिधि, स्थानीय तहमा रहेर काम गरिरहेका विभिन्न मानवीय सेवामा समर्पित संघसंस्थाहरु समेतको सहभागितामा विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ तयार गरिएको छ ।

२.२ योजनाको उद्धेश्य

यो योजनाको प्रमुख उद्देश्य नलगाड नगरपालिका मा विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई सम्भावित जनधनको क्षति कम गर्नु यस योजनाको प्रमख उद्देश्य हो । यसका साथै देहाय बमोजिमका विशिष्टिकृत उद्देश्यहरू रहेका छन्:

(क) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरू पहिचान र अद्यावधिक गर्नु ।

(ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरूको जिम्मेवारी तथा भूमिका निर्धारण गरी प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्नु ।

(ग) विपद् प्रतिकार्यका लागि सामान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू तयार गर्नु ।

घ विपद्को लेखाजोखा जोखिमको नक्साङकन, विगतमा घटेका विपद्का घटनाहरुको तथ्याँङक संकलन र विश्लेषणका आधारमा जोखिम सुचित योजना तर्जुमा गर्न ।

(ङ) विपद् प्रतिकार्यका लागि अहिले उपलब्ध स्रोत, साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा र सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आँकलन गर्नु ।

२.३ योजना तयारी प्रक्रिया

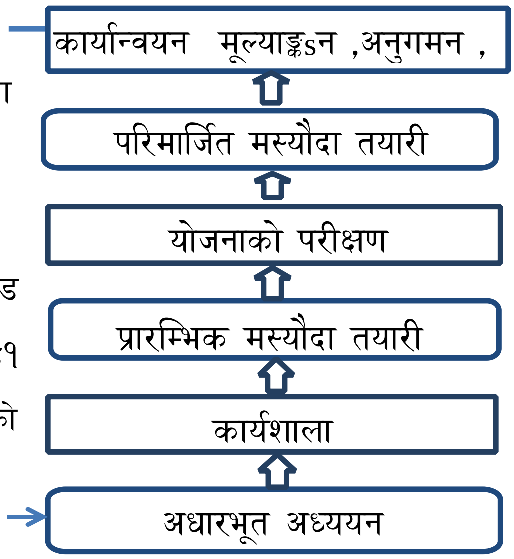

नलगाड नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्नका लागि तल उल्लेख गरिए बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्वन गरिएको थियो ।

(क) नलगाड नगरपालिका **विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक**

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्नका लागि नलगाड नगरपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०८१ भाद्र १७ र १८ गतेको बैठकबाट ८ वटा विषयगत क्षेत्रहरुको निर्धारण गरेको थियो ।

(ख) विषयगत क्षेत्रहरूको बैठक

विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान, सामान्य पूर्वतयारी योजना, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना, आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाका गतिविधिहरु, विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित रही स्रोतहरूको आँकलन, आवश्यकताको लेखाजोखा आदि विषयहरूमा छलफल गरी योजना तयारीका लागी तथ्यांक संकलन र परिमार्जन गरिएको थियो ।

(ग) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा तयार

स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयगत क्षेत्रहरू ,सबैवडा अध्यक्षहरु र जनप्रतिनिधिहरु, मुख्य सरोकारवाला संगको छलफल सभ्राव संकलन गरिएका सूचनाहरू र द्वितीय स्रोतबाट संकलन गरिएका सूचनाहरू संश्लेषण एवं विश्लेषण गरीनलगाड नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा तयार गरिएको थियो ।

(घ) योजनामा प्रस्तावित क्रियाकलापको परीक्षण

यसपालिकाको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा प्रस्ताव गरिएका मुख्य क्रियाकलापहरु उपयुक्त भए नभएको र त्यस्तो क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने क्षमता पालिका तहमा उपलब्ध भएको सुनिश्चित गर्न स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, संघ संस्था र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको सहभागितामा कृतिम घटना अभ्यास मार्फत पालिकाको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिक्षण

गरिने छ । यस्तो परिक्षणवाट प्राप्त भएका पृष्ठपोषणलाई २०८२ को विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अध्यावधिक गर्दा योजना तर्जुमाको क्रममा समावेश गरिने छ ।

(ङ) पृष्ठपोषण संकलन र अन्तिम मस्यौदा तयार

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा विषयगतक्षेत्र जिम्मेवारहरु विभिन्न सरोकारवाला निकाय, सबै वडाहरु, स्थानीय प्रहरी, संघ संस्था लगायत र व्यक्तिहरूको सुझाव लिइएको थियो । आयका सुझव लाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले पुनरावलोकन गरी स्थानीय विपद् व्यवसथापन समितिका सदस्यहरू र विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूको सुझाव समावेश गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अन्तिम रुप दिई अनुमोदनका लागी कार्यपालिकामा सिफारिस गरिएको थियो् ।

परिच्छेद ३

विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

३.१. विगतका विपद्हरूको विश्लेषण

नलगाड नगरपालिका विपद् जोखिमको दृष्टिकोंणले बहुप्रकोपको जोखिममा रहेको छ। बिशेष गरी पहिरो, बाढी, आगलागी, **हावाहुरी,महामारी , चट्याङ** , **खडेरी** , **असिना** , वालीमा लाग्ने रोग**, जंगली जनावर,** र **हिमपात** आदिबाट मानवीय क्षति हुने गरेको छ भने ४ वर्ष अगाडी कोरोनाले पनि महामारीको रुपमा फैलिएको थियो । यस बाहेक पछिल्लो समयमा जलवायु परिवर्तन र यसका असरहरुले समुदायको आयश्रोतको प्रमुख माध्यम कृषिमा नकारात्मक असर पर्न थालेको पूर्व संकेतहरु देखा पर्न थालेका छ ।

(विपद्बाट भएको क्षति २०५२ देखि २०८१ सम्म)

तालिका : २ नलगाड नगरपालिकाको विगत बर्षको पहिरो, बाढी, आगलागी, **हावाहुरी,महामारी , चट्याङ** , **खडेरी** , **असिना** , वालीमा लाग्ने रोग**, जंगली जनावर,** र **हिमपातलगायत बहुप्रकोप बाट भएको क्षति निम्न बमोजिम छ ।**

विपद्	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानवीय क्षति	प्राकृतिक क्षति	सूचना पुष्ट्याइको विधि

पहिरो	२०७९	रोली	३ घर बगाएको		२ ओटा गोरु भैसी १ ९ लाख क्षेती			इ.प्र.का चौखा
पहिरो	२०८०	रावत गाँउ ध्यार गाँउ			गहुँ बालीमा क्षेती २ लाख			छलफल
पहिरो	२०८०	कृष्ण गाँउ जाली लेख	९ घर बगाएको		२० लाख वरावर क्षेती			छलफल
पहिरो	२०५७	भगारा	७ घर बगाएको	धन मकै लुटपाट पसलमा चोरी			कृषि खेतीयोग्य जमिनमा क्षेती	छलफल
पहिरो	२०७३	कायाखेत	३ घर पुरीएको				कृषि खेतीयोग्य जमिनमा क्षेती	छलफल
पहिरो	२०५५	तांत्रगाड	२ घर पुरीएको				कृषि खेतीयोग्य जमिनमा क्षेती	छलफल
पहिरो								
आगलागि	२०७६	ध्यारगाँउ	२ घर जलेर नष्ट	५ हे. खेती नष्ट		१ जनाको मृत्यु		इ.प्र.का. रिपोर्ट
चट्यांग	२०७२	बयाल्ने			१० ओटा			

					पशुहरु मरेका			
जनावर आतंक	२०७८	भैदे , लुयाना ,भरगाँउ						
महामारी	२०६२	नलगाड				५जना विरामी		छलफल
महामारी	२०७५	कायाखेत मन्मै				७ जनाको मृत्यु		छलफल
आगलागि	२०५१	चुचे ढुंगा	४ घर जलेका			१ जनाको मृत्यु	वनजंगल जलेर नष्ट	छलफल
आगलागि	२०८१	भेगुने	३ ओटा घर जलेका		१२ ओटा घर जलेका	वालीनाली नष्ट		छलफल
हावाहुरी	२०८०	पालिकाभरि	५७ घरका छाना उडाएको	चोरी भएको	३ ओटा भवनमा क्षेती			
हावाहुरी	२०७५	सबैठाँउ	६८ घरका छाना उडाएको					
असिनापानी	२०७४	सबैठाँउ	वालीनाली नष्ट		फलफुल नष्ट			छलफल
असिनापानी	२०७६	सबैठाँउ	वालीनाली नष्ट		फलफुल नष्ट			छलफल
असिनापानी	२०७५	सबैठाँउ	वालीनाली नष्ट		फलफुल नष्ट			छलफल
चट्यांग	२०६१	फुलवारे			१५ ओटा गाइ		जंगल ,जग्गा मानिसको	छलफल

					भैसी मरेका		क्षेती	
पहिरो	२०५२	नेउरेपानी			१ जनाको मृत्यु		जंगल ,जग्गा मानिसको क्षेती	छलफल
पहिरो	२०८१	ठुलाडाँडा			३ जनाको मृत्यु		जंगल ,जग्गा मानिसको क्षेती	छलफल
पहिरो	२०७५	गौरेखोला			३ जनाको मृत्यु		जंगल ,जग्गा मानिसको क्षेती	छलफल
बाढी	२०७५	झुप्रेखोला	२ ओटा घट्ट ५ ओटा घर	बाटो सडक क्षेती	४ जना घाइते	२ ओटा घुम्ती पशुपंछीमा क्षेती	१०० विघा जमीन	जिल्ला विपद व्य.समिति
बाढी	२०७८	चिउरी	३ओटा घट्ट ५ ओटा घर	बाटो सडक क्षेती	३ जना घाइते	४ ओटा घुम्ती पशुपंछीमा क्षेती	७५ विघा जमीन	जिल्ला विपद व्य.समिति
चट्यांग	२०५२	नहकुली			७ ओटा भैसी मरेका	४ जना घाइते		छलफल
पहिरो	२०७६	गराग्ली ,सानावन,सांटा	२५ घर विस्थापित भएका	१० लाख		५० लाख बढी क्षेती		छलफल
पहिरो	२०८१	गराग्ली ,सानावन,सांटा	७ घर विस्थापित भएका	१०लाख		३२ लाख क्षेती		छलफल

बाढी	२०७६	सांटा रह	१० हे. खेत		खोला आसपास वनहरु क्षेती भएको	१० लाख		छलफल
चट्यांग	२०८१	परिकारवा	३ ओटा भैसी मरेका	१० लाख	रुख ५ ओटा			छलफल
सडक दुर्घटना	२०८१	बास्कोटी		३ लाख	५ जनाको मृत्यु			छलफल
आगलागि	२०७६	द्धारे	१० ओटा घर क्षेती	१० लाख			वनजंगल नष्ट भएको	छलफल
भुकम्प	२०८०	करुवा थापला	घर चर्केको	५ लाख	११ जनाको मृत्यु			नपा
पहिरो	तल्लु वगर	वडानं १२ का २५ ओटा घर	३५ रोपनी जग्गा	७ लाख	३ जनाको मृत्य		२५ रोपनी	छलफल
पहिरो	अउल गुर्ता	वडानं १२ का २५ ओटा घर	२ ओटा घट्ट	५ लाख	३ जनाको मृत्य		१३ रोपनी	छलफल
पहिरो	अउल गुर्ता खर्क	राममेला		६ लाख	३ जनाको मृत्य		१४ रोपनी	छलफल
बाढी	वडा १२			४ लाख	९जनाको मृत्य		२३ रोपनी	छलफल
बाढी	टिमुन्य			७ लाख	३जनाको मृत्य		१६ रोपनी	छलफल

३.२. नलगाड नगरपालिकाको प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण

- नलगाड नगरपालिकामा विभिन्न प्रकोपका घटनाहरुको पहिचान गरी स्तरीकरण गरिएको छ । हाल यस पालिकामा स्तरीकृत प्रकोपको अवस्था अनुसार पहिचान भएका प्रकोपहरुलाई मतदान गर्नका लागीप्रत्येक सहभागीलाई ६ र ६ वटा मकैको दाना उपलब्ध गराईयोको थियो, समुदायमा विगतमा कुन प्रकोपले बढी सताएको छ वा क्षति गरेको छ त्यसको आधारमा सवैभन्दा बढी क्षति गर्ने प्रकोपलाई ३ वटा, त्यसभन्दा अलि कम क्षति गर्ने प्रकोपलाई २ वटा र त्यसभन्दा पनि कम क्षति गरेको प्रकोपलाई १ वटा मकैकोदान प्रकोपको गिलास राख्न लगाईयो यसरी सवै सहभागीलाई आफूलाई लागेको आधारमा वा क्षति गरेको आधारमा सवै वडालाई आधार मानेर मतदान गर्न लगायो यसरी प्राप्त नतिजालाइ हेर्ने हो भने क्रमिक रुपले , सवैभन्दा बढी अंक पाउने प्रकोप पहिरो लाई यस पालिकाको लागि पहिलो प्रकोप, त्यसपछि त्यसभन्दा अलि कम अंक पाउने प्रकोप बाढी, आगलागी, **हावाहुरी,महामारी , चट्याङ , खडेरी , असिना** , वालीमा लाग्ने रोग**, जंगली जनावर, हिमपात ,** कमश दोश्रो, तेश्रो, चौथो र पाँचौ छैठौ, सातौ आठौं, नवौं, दशौं र एघारौं सबै भन्दाकम ल्याउने प्रकोप लाई अन्तिममा राखीयो ।

नलगाड नगरपालिका**को प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण रेखाचित्र**

प्रकोप	**वालिमा**	**हिमपात**	**बाढी**	**पहिरो**	**खडेरी**	**आगलागी**	**हावाहुरी**	**असिना**	**जंगली जनावर**	**महामारी**	**चट्याङ**
प्राप्त अंकभार	४	२	४३	९०	७	१३	१२	५	३	११	९
स्तर	९	११	२	१	७	३	४	८	१०	५	६

नोट : नेपाल भूकम्पीय जोखिमका दृष्टिकोणले ११ स्थानमा उच्च जोखिममा रहेको मुलुक हुँदा प्रकोप स्तरीकरण गर्दा भूकम्पलाई तुलनामा नराखी पहिलो नम्बरको प्रकोपको रुपमा प्राथमिकतामा राखी योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने भएकोले तुलना नगरी पहिलो नम्बरमा राखिएको छ ।

प्रकोप विश्लेषण

क्र.सं.	प्रकोप तथा समस्या	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
१	भूकम्प	सचेतनाको अभाव, कमजोर संरचना निर्माण, पूराना संरचनाहरु, नीति कार्यान्वयनमा समस्या, क्षमताको अभाव, पूर्वतयारीको कमी अब्यवस्थित बसोवास ।	भौगोलिक अवस्थिती भू-धरातलको वनोट परम्परागत मान्यता, अवसरको कमी, नीतिगत	घाईते, मृत्यु, भौतिक संरचानाको नष्ट, पशुचौपाया क्षती, अर्थिक क्षती, आन्तरिक विस्थापन, प्राकृतिक स्रोत सम्पदाको क्षती, महिला तथा बालबालिका हिंसा र दुर्व्यवहार, स्वास्थ्य, आवास, खानेपानी, सरसफाई, शिक्षा र	सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, नीति निर्माण, नीति कार्यान्वयन पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार तालिम तथा समाग्रीको

			अस्थिरता (भौतिक, सामाजिक, धारणगत)	संरक्षणमा समस्या	व्यवस्थापन, आकास्मिक कोष व्यवस्थापन, भवन आचार संहिताको पालना, सुरक्षित स्थान पहिचान, प्रवलिकरण तथा भुकम्प प्रतिरोधात्मक नीजि तथा सार्वजनिक संरचनाको निर्माण, सडक विस्तार तथा विकास, कृत्रिम घटना अभ्यास,
२	बाढी	नदि किनारमा बस्ती, सचेतनाको अभाव, पूर्वसुचनाको कमी, प्राकृतिक स्रोतको दोहन, वन विनास, अव्यवस्थित बसाई सराई, अविरल वर्षा,	कमजोर भु वनोट, भिरालो जमिन, अवसरको कमी, नीतिगत अस्थिरता (भौतिक, सामाजिक, धारणगत)	घाईते, मृत्यु, भौतिक संरचानाको, नष्ट, पशुचौपाया क्षती, प्राकृति सम्पदाको क्षाति, खेतीयोग्य जमिन नष्ट, आन्तरिक विस्तापन, आर्थिक क्षती, झाडापखला, छालारोग, खाद्य आभाव, कुपोषण, महिला हिंसा,	वृक्षारोपण तथा वन फडानी रोक्ने, सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, पूर्व सुचना प्रणालीको विकास, अभिवृद्धि, न्यूनिकरणको उपायको स्थापना (तटबन्ध, स्पर, नहर संरक्षण तथा सतही तारजाली, खहरे निकास व्यवस्थापन, नदी तथा खोला जन्य प्राकृतिक स्रोधन निकासी पैठारीमा रोक सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार तालिम तथा समाग्रीको व्यवस्थापन, आकास्मिक कोष व्यवस्थापन, कृत्रिम घटना अभ्यास, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार
३	पहिरो	वन विनास, अव्यवस्थित सडक संजाल, अतिवृष्टि, प्राकृतिक स्रोतको दोहन, भिरालो जमिनमा बस्ती, पानी निकासमा अवरोध, डडेलोको प्रचलन, नदि कटान,	कमजोर भु वनोट, भिरालो जमिन, परम्परागत खेतीप्रणली, नीतिगत अस्थिरता (भौतिक, सामाजिक,	घाईते, मृत्यु, भौतिक संरचानाको नष्ट, पशुचौपाया क्षती, प्राकृतिक स्रोत सम्पदाको क्षती, खेतीयोग्य जमिनमा प्रभाव, आन्तरिक विस्तापन, खाद्य आभाव, कुपोषण, महिला हिंसा, बेरोजगारी,	वृक्षारोपण, वन फडानी रोक्न नीतिको विकास तथा प्रभावकारी कार्यान्वयन, सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, पहिरो न्यूनिकरणको उपायको स्थापना, सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने

			धारणगत)		पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार तालिम तथा समाग्रीको व्यवस्थापन, आकास्मिक कोष व्यवस्थापन, कृत्रिम घटना अभ्यास, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार
४	महामारी स्वास्थ्य समस्या (झाडापखाला, डेन्गु, कोविड ,फ्लु, प्रजनन स्वास्थ्य र दिर्घरोग)	सचेतना आभाव, ढल निकासमा समस्या तथा नहुनु, ठोस तथा तरल फोहोर व्यवस्थापनमा कमी खुला दिसा पिसाव, प्लाष्टिक जन्य पर्दार्थको प्रयोग, जंगफुडको प्रयोगमा बृद्धि, ढल निकासमा अवरोध, र वातावरण प्रदुषण, स्वास्थ्य सेवा पहुँचमा कमी, सार्वजनिक शौचालयमा कमी तथा व्यवस्थापन अभाव, विद्यालयमा छात्र छात्राको लागि अलग शौचालयको अभाव, परिवार नियोजनमा गलत अवधारणा, छोरा र छोरीमा असमान व्यवहार, स्वास्थ्य सम्वन्धि परम्परागत धारणा,	परम्परागत धारणा, नीतिगत अस्थिरता, स्वास्थ्य सेवाबारे जानकारीको अभाव (सामाजिक, धारणगत)	मृत्यु, पारिवारीक तनाव, आर्थिक व्ययभार, खाद्य आभाव, कुपोषण, बाल तथा मातृ मृत्यु, महिला हिंसा,	विभिन्न सरुवा रोगको वारेमा सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, विद्यालय शिक्षा कक्षा, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, खानेपानी शुद्धिकरण, पारिवारीक तथा सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था, पुर्व तयारी (दक्ष जनशक्ति, औषधी, प्रजनन स्वास्थ्य सामाग्री) ढल निकासको उचित प्रबन्ध, फोहर संकलन तथा व्यवस्थापनको प्रवन्ध, फोहर संकलन र विसर्जनको स्थानको पहिचान स्थानिय टोल विकास संस्थाको परिचालन र उचित व्यवस्थापन, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार
५	सडक दुर्घटना	सडक सुरक्षा जचेतनामा कमी, सडक मर्मत सम्भारको कमी छाडा पशुचौपाया, बाटो पार गर्ने उचित प्रवन्धको कमी, क्षमता भन्दा बढी भार बोक्नु मादक प्रदार्थ सेवन गरि सवारी चलाउँनु पुराना सवारी साधान र सवारी परिक्षण विना संचालन गर्नु । विद्यालय सडक नजिक तथा सडक पार गरी विद्यालय जानु पर्ने अवस्था,	भौगोलिक विकटता, साघुँरा तथा कच्ची सडक, नीतिको पालना अभाव, लापरवाही (भौतिक, सामाजिक, धारणागत)	घाईते, अपाङ्गता, मृत्यु, भौतिक संरचानाको नष्ट पशुचौपाया क्षती, आर्थिक क्षती	सामुदायिक तथा विद्यालय कक्षा, सुचना शिक्षा समाग्रीको विकास र वितरण, रेडियो तथा मोवाइल सुचना प्रणालीको विकास, नीतिगत कार्यान्वयनमा कडाई, सडक स्तरोन्ती तथा नयाँ निर्माण, सडक सुरक्षा संकेतहरुको मर्मत तथा निर्माण र स्थापना, पुर्व तयारी (सिप, साधान र स्रोत) प्राथमिक उपचार, सेवा प्रदायक सम्वन्धि आकास्मिक सम्पर्कको प्रचार प्रसार

६	आगलागी/ डडेलो	सचेतनाको अभाव, आगोजन्य निर्माण सामाग्रीको प्रयोग, परम्पराबादी बसोबास, सुख्खा मौसम, हुरीवतास, लापरवाही, अव्यवस्थित विद्युतिकरण, केटा केटीको पहुँचमा आगजन्य बस्तु राख्नु, परम्परागत सोच, हेलचक्राई,	परम्परागत धारण, जंगल नजिक बस्ती, कमजोर आय स्रोत, परम्परागत भौतिक संरचना (भौतिक, सामाजिक, धारणागत)	जनधनको क्षति ,वन्य जिवजन्तु तथा पशुप्राणी को क्षति ,भौतिक वस्तुको नास, विस्थापित, बसाइसराइ र वन विनास, मानिस हरु घाइते अपाङ्ग, हुने ।	आगोजन्य बस्तु राख्नमा होसीयारी, विभिन्न तालिम तथा गोष्ठीबाट दक्ष जनशक्ति तथा जनचेतनामा बृद्धि, पुर्व तयारी, पोखरी तथा ट्यांकीको निर्माण, सुरक्षित बसोवासको व्यवस्था, अग्नी रेखाको निर्माण, दमकलको सेवामा वृद्धि, आग नियन्त्रणटोली गठन, दक्षता वृद्धि तथा परिचालन
७	सर्पदंश	घरवरपर सरसफाईको कमी, सजगतामा कमी, उपचार सेवाको पहुँचमा कमी, लापरवाही, ताल तलैया तथा लामो समय पानी जमेर बस्ने स्थानका वरपर वस्ती	परम्परागत धारण, कमजोर आर्थिक अवस्था, हेलचत्रुाई (धारणगत, सामाजिक)	घाईते, अपाङ्गता, मृत्यु, आर्थिक क्षती, पारिवारीक तनाव	घरायसी तथा सामुदायिक सरसफाई अभियान, उपचार सेवामा स्तरोन्ती, पानी निकासको व्यवस्थापन, स्थानिय स्तरमा प्राथमिक उपचारको दक्षजनशक्ति तथा आकश्मिक सामाग्रीको व्यवस्थापन,
८	हावाहुरी	कमजोर निर्माण, परम्परागत खेती प्रणाली, वन फडानी, भौगोलिक अवस्थिती मौसममा आएको बदलाव	भौतिक, सामाजिक र धारणागत	घाईते, अपाङ्गता, मृत्यु, भौतिक संरचना नष्ट (घर तथा सार्वजनिक भवनहरुको छाना उडाउनु) अन्न बालीहरु नष्ट हुन, आगलागी हुनु, खाद्य अभाव, स्वास्थ्य समस्या, गरीबी	उचित भौतिक संरचना निर्माणमा जोड, हावाहुरी प्रतिरोधि निर्माण सिप विकास, बैकल्पिक बालीको विकास, मौसमी सुचना प्रणलीको विकास, सुरक्षित उपायहरुको प्रचार प्रसार, सुचना शिक्षा, संचार सामाग्रीको विकास र विस्तार, प्राथमिक उपचार सिप र सामग्रीको व्यवस्था, बृक्षरोपण
९	असिना	अतिवृष्टी, भूमण्डलीय तापक्रममा भएको बृद्धि, वाताबरणमा आएको परिर्वतन	भौतिक	घाईते, बालीनालीमा असर, खाद्य समस्या, जिविकोपार्जनमा असर,	आधुनिक खेतीप्रणलीको विकास र विस्तार, बैकल्पिक वालीको अभ्यास, मौसमि सुचना संचारको प्रचार प्रसारमा जोड
१०	खडेरी	वन जंगलको विनास, उचित सिचाई व्यवस्थापनमा कमी, परम्परागत खेती प्रणाली, बाताबरणमा आएको परिर्वतन, आगलागी, पानीका स्रोतहरु सुक्दै जानु, पानीको सतह घट्दै जानु, प्राकृतिक स्रोतको अनुचित र अत्याधिक प्रयोग	धारणागत, समाजिक र भौतिक	उत्पादनमा कमि, खाद्य अभाव खानेपानीको समस्या, झाडापखला, फ्लु, छालारोग, आँखा संक्रमण जस्ता विभिन्न स्वास्थ्य समस्याहरु,	बृक्षारोपण, वन जंगलको संरक्षण अभियान, आवश्यकताको पहिचान अनुसार को सिचाई योजना निर्माण र संचालन, बैकल्पिक खेती प्रणालीको विकास र विस्तार, बेमौसमी खेतीमा प्रोत्साहन, पानीका स्रोतहरुको पहिचान र

					संरक्षण,
११	चट्याङ	अग्ला भौतिक संरचनाहरु, अब्यवस्थित विद्युतीय तथा सञ्चार सञ्जाल, वन नजिकका बस्ती, सचेतनामा अभाव, अर्थिङ गर्ने परिपाटीको कमी,	धारणागत, भौतिक	घाइते, मृत्यु, आगलागी, बालीनाली तथा पशुपक्षीलाई प्रभाव	भवन निर्माण आचार संहिताको परिपालनमा जोड, संचार तथा विद्युतिय सञ्जालको उपयूक्त ब्यवस्थापन, अर्थिङ प्रणालीको शुनिश्चितता, प्राथमिक उपचारको सिप र समाग्रीको ब्यवस्थापन, आकाश गर्जिदा संचार तथा विधुतिय उपकरणको प्रयोग नगर्ने वानी विकासका लागि सचेतन
१२	जंगली जनावरको समस्या	बस्ती नजिक जंगल तथा वन, वन फडानी, जंगलमा मानविय हस्तक्षेप, जंगलमा खाद्य अभाव, विस्तारित वस्तीका कारण वन अतिक्रमण	धारणगत, भौतिक, सामाजिक	घाइते, मृत्यु, स्वास्थ्यमा प्रतिकुल प्रभाव, खाद्यान्न बालीमा असर,	वन क्षेत्रमा घेराबार लगाउने, वन फडानी तथा चोरी निकासीमा बन्देज, जंगली जनावरको आहारजन्य वृक्षारोपण, समुदाय तथा बजारक्षेत्र प्रवेश गरेको जनावरहरुलाई जंगलतर्फ धपाउने समूह निर्माण र परिचालन

३.३.वडागत रुपमा मूख्य जोखिम वस्तीहरु

नलगाड नगरपालिका मा १३ वटा वडाहरुमा तपशिल वमोजिमका जोखिमयुक्त बस्तीहरु, सुरक्षित स्थान जान लाग्ने समय, जम्मा घरधुरी निम्न बमोजिम रहेका छन ।

नलगाड नगरपालिका वडा नं.१.(जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	पाली	२ घण्टा	दल्लि	१००
२	ज्ञानेचौर	१ घण्टा	दल्लि	५०
३	चिउरी	१ घण्टा	दल्लि	१००
४	कल्पत	१.५ घण्टा	दल्लि	१२०
५	आनापानी	१ घण्टा	दल्लि	१२

६	किमिचौर	२ घण्टा	दल्लि	२०
७	काम्रापानी	१.५ घण्टा	दल्लि	३०
८	जुरेली	२.५ घण्टा	दल्लि	५०
९	पुवाडाडा	१..५ण्टा	दल्लि	३०

नलगाड नगरपालिका वडा नं .२. (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	रुमली	३० मिनेट	कुयाकाडा	१४
२	अयारडारी	३५ मिनेट	कुयाकाडा	८
३	रिठा	४५ मिनेट	रिजा	६
४	इम्लेली	४५ मिनेट	रिजा	४
५	ल्वार्पे	३० मिनेट	रिजा	२९
६	उमाल्ने पानी तिल्कीचौर	४५ मिनेट	छेप्का	११
७	स्यालचौर		गरी	१५

नलगाड नगरपालिका वडा नं .३.(जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान
१	सानावन	१ घण्टा	मारुखाली
२	बास्केटी	१ घण्टा	कैना
३	कैना	३५ मिनेट	ल्वारखेत
४	तल्लो भदाले	१ घण्टा	टट्टा

५	पारी करुवा	१ घण्टा	करुवा

नलगाड नगरपालिका वडा नं .४. (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	औल	१५ मिनेट	श्री रामभक्त प्रा.वि. परिसर	१५
२	सिमा	३० मिनेट	श्री रामभक्त मा.वि.	५
३	बाउसेखोला	१ घण्टा	खनटाकुरा खुल्लाचौर	२०
४	गुहार पिपलचौर	३० मिनेट	पिपलचौर खुल्लाबारी	३०
५	भेरीखर्क , जोगिनडाडा	१५ मिनेट	वडाकार्यालय	२५
६	कोठिगाँउ, मानचौर	३० मिनेट	जनजागरण प्रा.वि मानचौर	१८
७	भात्वीउरा	१ घण्टा	फुलचावली सार्वजनिकस्थान	९

नलगाड नगरपालिका वडा नं .५.(जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	कालीमाटी	५ मिनेट	रानीखेत ,दल्ली	१०१
२	गेरेनी	३० मिनेट	रघुनाथ,दल्ली	९
३	खारा	१ घण्टा	दल्ली	१५
४	सिर्के	३० मिनेट	सेपुखोला	२५
५	ऐरारी टोल	३० मिनेट	बिद्यालय	३५
६	पोखरा	१ घण्टा	खान्टाकुरा	४०
७	मुली	१ घण्टा	खान्टाकुरा	३०
८	रघुनाथ	३० मिनेट	खान्टाकुरा	२०

९	गारेखोला	१० मिनेट	सेराखेत	५

नलगाड नगरपालिका वडा नं .६. (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	फर्सा	१ घण्टा	थाप्ला	५०
२	गराग्ली	३० मिनेट	माथिल्लो गराग्ली	५०
३	नाउला	३० मिनेट	थाप्ला	१०
४	स्याला	३० मिनेट	थाप्ला	२०
५	राताटोल	३० मिनेट	वल्लो राता	३०
६	पिउली	३५ मिनेट		१००

नलगाड नगरपालिका वडा नं .७. (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	खेत गैरी टोल	१ घण्टा	दल्ली	३१
२	नमुना बस्ती नगर टोल	३० मिनेट	दल्ली	३५
३	बादी बस्ती पुरानो पुल	३० मिनेट	दल्ली	४०
४	काढादल्ली टोल ज्वातेखाना	१५ मिनेट	दल्ली	१५०
५	खाली गैरा टोल	२० मिनेट	दल्ली	२५
६	व्फेल गाउ टोल	३० मिनेट	खगेनकोट	४५

७	साल्धारा टोल	१ घण्टा	दल्ली	३८
८	गुणथिर टोल	३५ मिनेट	दल्ली	१९
९	चामाखेत	३ मिनेट	दल्ली	४७

नलगाड नगरपालिका वडा नं .८ (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	घरधुरी जम्मा
१	बगारा	आठविस नपा रुकुम पश्चिम	३० मिनेट	२०
२	कोरेन्चे	खगेनकोट	१ घण्टा	४०
३	गमराख कोल्चीउरा	गमराख	३० मिनेट	१९
४	कायाखेत	कायाखेत	२० मिनेट	७
५	भैंदे	भैदे	१ घण्टा	११
६	लामातारा	ताँनरगाड	१ घण्टा	७
७	सिरपुजे	दोखु	१ घण्टा	१०
८	कुसेनी	दग्रास	१ घण्टा	८

नलगाड नगरपालिका वडा नं . ९ (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	वासकोट	१ घण्टा	तांग	
२	लैंक	१ घण्टा	तांग	
३	फ्याचौर	१ घण्टा	तांग ,तारागाड	
४	तातारगाड	४० मिनेट	रग्दा	

५	घरंगा	१ घण्टा	१० नं बस्ती	
६	ताँत्र	१ घण्टा	घोगा	
७	खमिक	१ घण्टा	तलकोट	
८	तलकोट	१ घण्टा	तांग	

नलगाड नगरपालिका वडा नं .१०.(जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	रग्दा -(नदी कटान)	२ घण्टा	तल्लु नगर	५०
२	रोली	१ घण्टा	तल्लु नगर	७८
३	उभोखोला	१ घण्टा	तल्लु नगर	३५
४	होर्का	३ घण्टा	तल्लु नगर	२८
५	ध्यारगाँउ तल्लु	२ घण्टा	ध्यार गाँउ	१५९
६	रावत गाँउ	३ घण्टा	काँडा	९८
७	कालापानी	२ घण्टा	काँडा	२५
८	कोटीसाल्ना	१ घण्टा	काँडा	४५

नलगाड नगरपालिका वडा नं .११ (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	
१	दम्का टोल	ओल्मारे	१ घण्टा	६५
२	तल्लु हितान गाँउ	तल्लु बगर	१.५ घण्टा	१४०
३	रजिक	पुढु	२घण्टा	८
४	रिज्या	बानियाँगाँउ	२ घण्टा	१९
५	चौखा	रोली	०.५ घण्टा	४७
६	दार	बानियाँगाँउ	१ घण्टा	२१

नलगाड नगरपालिका वडा नं ..१२. (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	दानछिना	२ किमि	तल्लुबगर	१००
२	खलाढुंगा	१० किमि	तल्लुबगर गुर्ता	५०
३	माझमेला	५ किमि	तल्लुबगर बस्नेत गाँउ	६५
४	बागे गैरा	५ किमि	तल्लुबगर बस्नेत गाँउ	२०
५	छान्ने	२ किमि	तल्लुबगर	३५
६	किमेकुरा	१ किमि	तल्लुबगर	२५

नलगाड नगरपालिका वडा नं..१३. (जोखिम सुरक्षित स्थान)

बस्ती नं	जोखिम बस्तीहरु	सुरक्षित स्थान जान्न लाग्ने समय	सुरक्षित स्थान	घरधुरी जम्मा
१	दवाला	१५ मिनेट	छिराना	२५
२	हपंग दह	२० मिनेट	चौला वडार	१५०
३	खाली	२० मिनेट	फम्दा	३५
४	जार्या	३० मिनेट	भौजा	७५

३.४.नलगाड नगरपालिका प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका क्षेत्रहरु

यस पालिकामा प्रकोप सम्मुखतामा रहेका **वडाहरुको भौतिक सम्पत्तिहरु , प्राकृतिक सम्पत्तिहरु, मानिसहरु र आर्थिक** क्षेत्रहरुको वडागत पहिचान गरी संक्षिप्त विवरण वडागतरुपमा निम्न वमोजिम रहेको छ ।

वडा नं १.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १ शिवसंकर कल्पत आ.वि. २. चिउरी प्रा.वि. ३. पाली प्रा.वि. ४.जनआर्दश ज्ञानेचौर ७. महादेवी प्रा.वि. धुवाँडाडा ८.जनप्रिय जुरेली ९.लक्ष्मी प्रा.वि. ठुलावगर	३	भुकम्प , हावाहुरी
स्वास्थ्य चौकी : अनापानी आधारभुत स्वास्थ्यचौकी अनापानी	१	भुकम्प पहिरो
बिद्युत टेलिफोन :		
घर गोठ :	५००	भुकम्प

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन पाली ज्ञानेचौर,चिउरी,कल्पत,अनापानी,किमिचौर,जुरेली,काम्रापानी,पुवाबाडा ठुलावगर	१८०० रोपनी	
चरिचरन : वडाभरि	७५०० रोपनी	
सामुदायिक वन : सालघारी वन कल्पत , लामाडाँडा जुरेली , बाल्डेटरे वन पाली , च्यङगे वउलाखोला चिउरी		
खेलकुद मैदान :		

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग पानीघट्ट	५०	भुकम्प पहिरो
व्यवसाय : होटल	५	भुकम्प
नगदेबाली : आलु तोरी फलफुल	५०० रोपनी	भुकम्प बाढी , पहिरो
मुख्य खेतीवाली : धान मकै गहुँ कोदो	१२०० रोपनी	भुकम्प बाढी , पहिरो
पशुपंक्षीहरु : गाई बाख्रा , भैसी भेडा खच्चर	३००० ओटा	भुकम्प बाढी , पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस : पाली ,ज्ञानेचौर, चिउरी,कल्पत,अनापानी , काम्रापानी,जुरेली	२५००	बाढि पहिरो भुकम्प महामारी
महिला	१३००	बाढि पहिरो भुकम्प महामारी
पुरुष :	१२००	बाढि पहिरो भुकम्प महामारी
अपांगता भएका :	५	बाढी पहिरो भुकम्प महामारी
जेठ नागरिक	२००	बाढि पहिरो भुकम्प महामारी

सूचना संकलनकर्ता : सम्पर्क नं

वडा नं .२

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय : १. कालिका प्रा.वि.	१	हावाहुरी चट्यांग
अस्पताल :	१	पहिरो
बिद्युत टेलिफोन : वडा नं २ छेप्का देखि गरि सम्म केन्द्रिय विद्युत लाइन	१	हावाहुरीले गर्दा पोल ढल्ने
घर गोठ : वडा नं २ का करव ५० घरधुरी	१२५	अति भिरालो , पहिरो खोला किनार

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन : करिव १०० घरधुरीको कृषि योग्य जमिन		असिनापानी , बाढीपहिरो, रोगकिरा
सामुदायिक वन :	१	पहिरो ,भुकम्प आगलागि
खेलकुद मैदान :	१	पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
नगदेबाली : तोरी भटमास	३०० हेक्टर	असिनापानी, जनावर आतंक,पहिरो

मुख्य खेतीवाली : धान ,मकै ,गहुँ, करिव ७०० घरधुरीको	५०० हेक्टर	असिनापानी, जनावर आतंक,पहिरो
पशुपंक्षीहरु : बंगुर ,कुखुरा बोइलर पालन,बाखा,भैसी	२५००	पशुजन्य रोगहरु , बाढीपहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस : ३१ घर उच्च जोखिममा	१५५ जना	बाढी, पहिरो ,आगलागि
महिला	५० जना	बाढी, पहिरो ,आगलागि
पुरुष :	४० जना	बाढी, पहिरो ,आगलागि
अपांगता भएका :	१० जना	बाढी, पहिरो ,आगलागि
जेठ नागरिक	१५ जना	बाढी, पहिरो ,आगलागि

सूचना संकलनकर्ता : लाल ब. खत्री सम्पर्क नं ९८४८२७८१६७

वडा नं .३.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय : १.करुणोदय प्रा.वि.२. नमुना प्रा.वि.३.नेपाल राष्टिय प्रा.वि	७ओटा भवन	पहिरो
अस्पताल स्वास्थ्य चौकी कैना	१	पहिरो
स्वास्थ्य चौकी : सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई कटके	१	पहिरो
बिद्युत टेलिफोन : १ सांटा जलविद्युत आयोजना २. भेरीखोला ज.वि. आयोजना	२ ओटा	पहिरो
घर गोठ : बास्कोटी , सानावन ,पारिकरुवा	८५	पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन सनावत ,वास्कोटी,डारा , बाङगेदारा	५०० रो	पहिरो
चरिचरन : वडाभरि	७०० हे	पहिरो
सामुदायिक वन : वडा भरि	१५०० हे	पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
व्यवसाय : पसलहरु - थोक खुद्रा होटल)	३० ओटा	बढी पहिरो
नगदेबाली : सुन्तला , कागति , केरा , किवि आदि	८० हेक्टर	पहिरो , हावाहुरी
मुख्य खेतीवाली : धान मकै गहुँ ,	१७५ हेक्टर	पहिरो ,हावाहुरी
पशुपंक्षीहरु : गाई, भैसी ,बाखा ,कुखुरा	३५००	पशुजन्य रोग महामारी आगलागि

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस : बास्कोटी , बाङगेगरा, सानावन,	५५०	पहिरो , महामारी
महिला	३००	पहिरो , महामारी
पुरुष :	२५०	पहिरो , महामारी
अपांगता भएका :	४७	पहिरो , महामारी
जेठ नागरिक	६९	पहिरो , महामारी

सूचना संकलनकर्ता : कौशी ब. बिष्ट सम्पर्क नं ९८६६७१३०८३

वडा नं .४.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १. भानुभक्त मा.वि. २. भानुभक्त प्रा.वि. ३. जनजागरण प्रा.वि. ४ हिमाचुली प्रावि ५. जनता प्रा.वि.६. रामभक्त प्रा.वि ७. ज्ञानोदय प्रा.वि.	७	पहिरो
अस्पताल		
स्वास्थ्य चौकी : लहँ स्वा चौकी आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	२	भुकम्प
सामुदायिक भवन :		
बिद्युत टेलिफोन : केन्द्रिय प्रशारण लाइन ५० ठाँउमा	५	हावाहुरी
घर गोठ : वडाभर	१००	हावाहुरी चट्यांग, आगलागि

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन वडा भरि	१०० हेक्टर	खडेरी पहिरो
चरिचरन : कल्लेरी खन्नेरी मच्छापानी,अनाचौर	५	पहिरो खडेरी आगलागि
सामुदायिक वन : सिमा अवल सा.वन,बाउसेखोला,माझगाँउ रानीवन, प्रगति सा.वन.	५	पहिरो
खेलकुद मैदान : भानुभक्त मा.वि.	१	पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग ओली फर्निचर उद्योग	१	हावाहुरी
व्यवसाय : पशुपालन	१४००	महामारी
नगदेबाली : तोरी	३० हेक्टर	रोग किरा
मुख्य खेतीवाली : मकै गहुँ	२०० हेक्टर	रोग किरा हावाहुरी
पशुपंक्षीहरु : वडाभर	१०० ओटा	लप्कीस्कीनरोगको कारण

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	१९५०	भुकम्प , पहिरो , महामारी
महिला	८१०	भुकम्प , पहिरो , महामारी
पुरुष :	८२०	भुकम्प , पहिरो , महामारी
अपांगता भएका :	१५	भुकम्प , पहिरो , महामारी
जेठ नागरिक	२००	भुकम्प , पहिरो , महामारी

सूचना संकलनकर्ता : बद्री पन्त सम्पर्क नं: ९८५८०८४५६०

वडा नं ५.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १. इन्द्र धनुष प्रा.वि.पोखरा २.सरस्वती प्रा.वि. मुली ३ जनकल्याण आ.वि. रघुनाथ ४.जुनी वालसंरक्षण मा.वि. सिर्के	४ ओटा	वाढि पहिरो
स्वास्थ्य चौकी : सामुदायिक स्वास्थ्य एकाई पोखरा , आधरभुत स्वास्थ्य केन्द्र सिर्के	२	बाढि
सामुदायिक भवन : १ कालिमाटी मन्दिर २. सिर्के मन्दिर ३. पोखरा मन्दिर	३	बाढी आगलागि
बिद्युत टेलिफोन : रानीखेत जलविद्युत र सिर्के जलविद्युत	२	बाढी पहिरो
घर गोठ :	६०	आगलागि हावाहुरी

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन ६०० घरधुरी	२५ हेक्टर	पहिरो
चरिचरन :		
सामुदायिक वन : १ लविसा सा.व.२.सिर्के सा.व ३. पोखरा मन्दिर सा.व. ४. कालिमाटी मन्दिर सा.व.	४	आगलागि पहिरो फडानी
खेलकुद मैदान : खन्टाकुरा	१	चट्यांग

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग १ दुध डेरी पञ्चासे २. रानीखेत काठ उद्योग	२	पहिरो
व्यवसाय : खाद्यान्न ,कस्मेटिक , कपडा आदि	२५५ पसल	पहिरो ,बाढी

नगदेबाली : भटमास तोरी	१००	पहीरो , बाढी , जंगली जनावर
मुख्य खेतीवाली : धान कमै गहुँ	३००	पहीरो , बाढी , जंगली जनावर
पशुपंक्षीहरु : कुखुरा फर्म ४ ओटा	१३००	हावाहुरी बाढी पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	५५५	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
महिला	२७५	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
पुरुष :	२८०	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
अपांगता भएका :	३५	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
जेठ नागरिक	१५५	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
अन्य : वालवालिका ३००		वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
अति जोखिम बस्तीहरु		वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
१ महादेव टोल	१५ घरधुरी	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
२. गोगुनेरी टोल	१२ घरधुरी	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
३. गेरोनी टोल	३४ घरधुरी	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
४. रानीखेत टोल	३५ घरधुरी	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
५.कैचु टोल	८ घरधुरी	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
६. लविसा टोला	१५५ घरधुर	वाढी ,पहिरो , चट्यांग , महामारी
७ कनलीमाटी टोल	८५ घरधुरी	

सूचना संकलनकर्ता : अमर वली सम्पर्क नं : ९७६५५१९३११

वडा नं ६

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १. निर्मल ज्योति आ.वि. थाप्ला २. विरेन्द्र प्रा.वि. ३. जनप्रिय प्रा.वि. ४. कालिका आ.वि.	४ ओटा	भुकम्प , पहिरो
स्वास्थ्य चौकी : माझमेला स्वास्थ्य केन्द्र	१	पहिरो ,भुकम्प
सामुदायिक भवन :		
बिद्युत टेलिफोन : टेलिफोन १ विद्युत १	२	चट्यांग , पहिरो
घर गोठ :	६६९	भुकम्प

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन वडाभर	३० हे.	बाढी , पहिरो ,हिमपात
चरिचरन : वडाभर	२० हे.	हिमपात
सामुदायिक वन : वडाभर	१५ हे.	डडेलो
खेलकुद मैदान : वडाभर	५ हे.	पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग पानी घट्ट	३०	बढि पहिरो
व्यवसाय : कृषि	५०	सलौन किरा,धान मकैमा लाग्ने रोग सुकेनास रोग
नगदेबाली : सुन्तला बदाम उखु	२००	िहमपात असिनापानी,विभिन्न किरा रोगहरु फलहरु कुहिने झर्ने
मुख्य खेतीवाली : धान कमै गहुँ	५०	खडेरी बालीमा लाग्ने रोगहरु
पशुपंक्षीहरु : गाई , भैसी ,बाख्रा	५००	चट्यांग , रोग

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	२००	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
महिला	८०	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
पुरुष :	६५	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
अपांगता भएका :	१८	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
जेठ नागरिक	३०	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
जोखिममा भएको बस्ती :		
१. गराग्ली टोल	३० घरधुरी	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
२. फर्सा टोल	२५ घरधुरी	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
३. नाउला टोल	१० घरधुरी	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
४. स्याला टोल	१५ घरधुरी	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
५. राता टोल ३५ घरधुरी	३५ घरधुरी	पहिरो ,बाढी , भुकम्प
६. पिउली	४० घरधुर	पहिरो ,बाढी , भुकम्प

सूचना संकलनकर्ता : विरेन्द्र खड्का सम्पर्क न : ९७४९२६२६८७

वडा नं . ७.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १. सरस्वती प्रा.वि. (काँडादल्ली) २. सरस्वती प्रा.वि. (बफिलगाँउ) ३. जनविकास आ.वि. ४. त्रिभुवन प्रा.वि.	४	पहिरो भुकम्प
सामुदायिक भवन : १. माई भगवती मन्दिर खगेनकोट २. मष्टाथान (दल्ली)		पहिरो

बिद्युत टेलिफोन : दानी पिपल विद्युत स्टेशन र विद्युत पोलहरु	१	बाढी पहिरो
घर गोठ : वडाभर	६७८	भुकम्प, बाढी पहिरो
अन्य १ वडाकार्यालय १ २. कृषि भवन १	२	बाढी कटान पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन १. वगर (नमुना वस्ति) २. दानी पिपल ३. चामाखेत ब४ गुनाभिर	४० रोपनी ३५ रोपनी	बाढी पहिरो नदीकटान नदीकटान
चरिचरन : गजगजे	१५० रोपनी	बाढी पहिरो
सामुदायिक वन : हास चामखोला सा.वन.	३५० रोपनी	बाढी पहिरो
बैराखे पानी सर्कर खाली सा.व. बाफलगार्ड	३७५ रोपनी	बाढी पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग फर्निचर उद्योग	२	हावाहुरी
नगदेबाली : तोरी		बाढी पहिरो भुकम्प जंगलीजनावर
मुख्य खेतीवाली :धान गहुँ , मकै , कोदो		बाढी पहिरो भुकम्प जंगलीजनावर
पशुपंक्षीहरु : भैसी , गोरु , बाखा , हाँस कुखुरा	१८००	बाढी पहिरो भुकम्प जंगलीजनावर महामारी खुला आकासमुनिको बसाई

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	१५००	भुकम्प बाढी पहिरो
महिला	८००	भुकम्प बाढी पहिरो
पुरुष :	७००	भुकम्प बाढी पहिरो
अपांगता भएका :	३५	भुकम्प बाढी पहिरो

जेठ नागरिक	५०	भुकम्प बाढी पहिरो
एकदमै जोखिम बस्तीहरु : १. वगर (नमुना बस्ती) २ डाब खेतगैरी ३. गुनाभिर	 २५ घरधुरी २२ घरधुरी १५ घरधुरी	 नदी कटान पहिरो बाढी पहिरो पहिरो

सूचना संकलनकर्ता : प्रकाश शर्मा सम्पर्क न ९८४८३३५१९५

वडा नं ८

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १. मष्टा प्रा.वि. भटगाँउ २ लेकबेसी प्रा.वि. मन्मै ३. नेटा प्रा.वि. लुवान ४.पञ्चभयार मा.वि.जिकुवा ५.सुर्यकिरण प्रा.वि. हल्चौर ६. मष्ट प्रा.वि. कायाखेत ७. जानकी मा.वि. भैदे ८. जनकल्याण प्रा.वि. कान्द्रा ९.हिमालय प्रा.वि. मंसिरी १० गणेश प्रा.वि. भालुवाटा	१० ओटा	भुकम्प , हावाहुरी , नदीकटान
स्वास्थ्य चौकी : आधारभुत स्वा.चौकी जीकुवा सामुदायिक स्वा.केन्द्र भैदे	२	भुकम्प हावाहुरी
सामुदायिक भवन : वडाभरि	४	आगलागि पहिरो
बिद्युत टेलिफोन : दोखुखोला , काया , भैदे जलविद्युत	३	भुकम्प
घर गोठ : वडाभरि	९१३	हावाहुरी वाढी पहिरो
अन्य वडाभरी : दिपज्योती वा.वि.केन्द्र वालकल्याण वा.वि.केन्द्र	४	हावाहुरी

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन मालुवा , भरगाँउ , भैदे, कायाखेत , बगारा , तिकुवा , काभ्रा,	३५ विघा	नदी कटान , पहिरो भुकम्प

लुवान , कुसेनी बुराउसे		
चरिचरन : बुराउसे	१५ बिघा	पहिरो आगलागि
सामुदायिक वन : वडाभरि	४	आगलागि
खेलकुद मैदान : मन्मै रंगशाला , जानकी मा.वि. भैदे	२	बाढी पहिरो
अन्य : तड्बन्धन भैदे ८ अस्थायी प्रहरी पोष्ट	१	बढीपहिरो
तडबन्धनः मिल खमाउरोखोला भैदे	१	खोला कटान

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग मिल	६ ओटा	भुकम्प , बाढी पहिरो
व्यवसाय : होटल पसल	१२८ ओटा	भुकम्प , बाढी पहिरो
नगदेबाली : सिमि मास मसुरो आलु	२७ हे.	भुकम्प , बाढी पहिरो
मुख्य खेतीवाली : धान मकै गँहु ,	५७ हे.	भुकम्प , बाढी पहिरो
पशुपंक्षीहरु :	१०० ओटा	भुकम्प , बाढी पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	८२४	बाढी पहिरो
महिला	३२५	बाढी पहिरो
पुरुष :	२७५	बाढी पहिरो
अपांगता भएका :	३२	बाढी पहिरो
जेठ नागरिक	९२	बाढी पहिरो

सूचना संकलनकर्ता : तेज बहादुर सिंह सम्पर्क न ९८६८९३६३४०

वडा नं . ९.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय : त्रिभुवन , वासकोट	५	बाढी, भुकम्प कमजोर संरचना

स्वास्थ्य चौकी :	१	बाढी, भुकम्प कमजोर संरचना
सामुदायिक भवन :	१	बाढी, भुकम्प कमजोर संरचना
बिद्युत टेलिफोन :		
घर गोठ :	४५०	बाढी, भुकम्प , पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन वासकोट, लैंक,प्याचौर, धरैगा,तातारगाड,तल्कोट,खमिक	१८०० रोपनी	बाढी ,पहिरो ,भुकम्प
चरिचरन : वडाभरि	७२०० रोपनी	बाढी ,पहिरो ,भुकम्प
सामुदायिक वन :	७५० हे.	बाढी ,पहिरो ,भुकम्प
खेलकुद मैदान :	२ ओटा	बाढी ,पहिरो ,भुकम्प

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग बासकोट,तांत्र,खमिक,तलकोट,धरेगा		बाढी , पहिरो , भुकम्प
व्यवसाय :		बाढी , पहिरो , भुकम्प
नगदेबाली : आलु, तोरी बन्दा गोभी	५०० रोपनी	बाढी , पहिरो , भुकम्प
मुख्य खेतीवाली : धान, मकै, कोदो, गँहु	११०० रोपनी	बाढी , पहिरो , भुकम्प
पशुपंक्षीहरु : गाई बाखा,भेडा,घोडा,खच्चर,च्यांग्रा	३००० ओटा	बाढी , पहिरो , भुकम्प

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	२०००	बाढी , पहिरो ,महामारी , भुकम्प
महिला	१०००	बाढी , पहिरो ,महामारी , भुकम्प
पुरुष :	१०००	बाढी , पहिरो ,महामारी , भुकम्प
अपांगता भएका :	२०	बाढी , पहिरो ,महामारी , भुकम्प

जेठ नागरिक	५०	बाढी , पहिरो ,महामारी , भुकम्प

सूचना संकलनकर्ता : प्रेम बोहोरा सम्पर्क नं ९८४१३१३९२९

वडा नं .१०.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १. तपोभुमि मा.वि. ध्यारगाँउ २ समाज परिवर्तन प्रा.वि. ध्यारगाँउ ३. जनविकास आ.वि. रावत गाँउ	३	भुकम्प हावाहुरी
स्वास्थ्य चौकी : आधारभुत स्वा.चौकी ध्यारगाँउ सामुदायिक स्वा.चौकी रावतगाँउ	२	पहिरो
घर गोठ :	४५२	बाढिपाहिरो , भुकम्प

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन रावत गाँउ , कारा, ध्यारगाँउ , रोली , रग्दा	९७० रोपनी	बाढीपहिरो
चरिचरन : ढासे पातल , चौरी	७३०० रोपनी	बाढीपहिरो
सामुदायिक वन : बयलघारी सा.वन.	५०० रोपनी	बाढीपहिरो खडेरी
खेलकुद मैदान : रावतगाँउ	२ रोपनी	बाढीपहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
नगदेबाली : रोली , रग्दा	३०० रोपनी	बाढीपहिरो
मुख्य खेतीवाली : वडाभरि	७५८० रोपनी	
पशुपंक्षीहरु : गाई बाखा ,भैसी भेडा	२३७५ ओटा	बाढीपहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस : रोली ध्यारगाँउ , रावतगाँउ	१३१५	बाढी पहिरो
महिला	८००	
पुरुष :	७९०	
अपांगता भएका :	५६	द्वन्द , बाढी पहिरो
जेठ नागरिक	३००	

सूचना संकलनकर्ता : अनिता रोकाय सम्पर्क नं ९८६६७६२९२२

वडा नं .११.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १ जनता प्रा.वि. दम्का २. गणेश आ.वि. चौखा ३. मष्टा प्रा.वि. तल्लु ४. प्रा.वि. वानियागाँउ ५.	५	पहिरो , बाढी ,भुकम्प
स्वास्थ्य चौकी : प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी चौखा , आधारभुत स्वा.चौकी रजिड	२	पहिरो , बाढी ,भुकम्प
सामुदायिक भवन : महिला सामुदायिक भवन वानियागाँउ	१	पहिरो , बाढी ,भुकम्प
बिद्युत टेलिफोन : बासुखोला लघु विद्युत चौखा	१	पहिरो , बाढी ,भुकम्प
घर गोठ :	३३९	पहिरो , बाढी ,भुकम्प

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन १. तल्लुछहरा २. तल्लो हितान गाँउ ३. दम्का ४. पुदु ५. वासिया गाँउ ६. चौखा	४७० रोपनीभ	भुकम्प , बाढी पहिरो
चरिचरन : तल्लु र चौखाको माथिल्लो भाग	२३० रोपनी	पहीरो आगलागि
सामुदायिक वन : वानियागाँउ सा.वन.	७५ हे.	पहिरो आगलागि

खेलकुद मैदान : जनता प्रा.वि. दम्का खेलमैदान	१	पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग वानिया गाँउ फर्निचर	१	भुकम्प , पहिरो
नगदेबाली : लसुन , वेसार , अदुवा	१५ रोपनी	भुकम्प , पहिरो
मुख्य खेतीवाली : धान , मकै , गहुँ	४५० रोपनी	भुकम्प , पहिरो
पशुपंक्षीहरु : बाखा ,गाई, कुखुरा ,	१२००	भुकम्प , पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	३२४०	भुकम्प , बाढी ,पहिरो
महिला	१६५०	भुकम्प , बाढी ,पहिरो
पुरुष :	१५५०	भुकम्प , बाढी ,पहिरो
अपांगता भएका :	४०	भुकम्प , बाढी ,पहिरो
जेठ नागरिक	८९	भुकम्प , बाढी ,पहिरो

सूचना संकलनकर्ता : दुर्गा बहादुर नाथ सम्पर्क नं ९८४७६०५७६०

वडा नं .१२.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १. दलित प्रा.वि. वायाकाडा २. ने.रा. मा.वि. अवलगुर्ता	२	बाढी पहिरो
स्वास्थ्य चौकी : भगवती स्वास्थ्य चौकी , बर्थिङ सेन्टर , आधारभुत स्वा.चौकी तल्लुवगर	३	बाढी
सामुदायिक भवन : १ कौशिला सामुदायिक भवन २. भगवती सामुदायिक भवन	२	बाढी ,भेरी नदी कटान

बिद्युत टेलिफोन : तल्लु बगर , वायाकाडा ,अवलुगर्ता	३	चट्यांग , पहिरो ,बाढी
घर गोठ : खिरा , टिमुरे , अवलगुर्ना , राम्मेला, वायाकाडा खलाढुंगा	७५ ओटा	पहिरो , आगलागि, खडेरी हिमपात

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन वाँयाकाडा , राम्मेला, अवलगुर्ना, खिरा, टिमुरे खलाढुंगा , बस्नेत गाँउ	२४० रोपनी	वाढी पहिरो हिमपात
चरिचरन : लसुनडाँडा , खलढुंगा, मयापाताल,राम्मेला	७५४ रोपनी	
सामुदायिक वन : १.कौसिला सा.व.,२ भगवति सा.व.३. हरियाली मष्ट सा.वन.४. हिमाली सा.वन.५. हिउचुली सा.वन.	२५७ हेक्टर	पहिरो आगलागि हिमपात
खेलकुद मैदान :	२	बाढी पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
उद्योग फर्निचर	१	बाढी
व्यवसाय : बाखा , भैसीपालन, कुखुरा पालन ,गोरु	४ ओटा	महामारी , हिमपात, खडेरी ,
नगदेबाली : लसुन , आलु ,	१४ रोपनी	हिमपात खडुरी , किराजन्य रोग
मुख्य खेतीवाली :धान मकै गहुँ	५७० रोपनी	हिमपात , हावाहुरी ,किराजन्य रोग
पशुपंक्षीहरु : बाखा, भैसी , गाईगोरु , कुखुरा	६७५ ओटा	वाढी पहिरो आगलागि महामारी

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	२३६०	भुकम्प, बाढी पहिरो

महिला	१३२०	भुकम्प, बाढी पहिरो
पुरुष :	१०००	भुकम्प, बाढी पहिरो
अपांगता भएका :	६०	भुकम्प, बाढी पहिरो
जेठ नागरिक	३००	भुकम्प, बाढी पहिरो

सूचना संकलनकर्ता : मोहन ब. खत्री सम्पर्क न ९८६६८४४३४२

वडा नं ..१३.

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका भौतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
विद्यालय १. लक्ष्मी प्रा.वि. स्यूना २. जनसेवा प्रा.वि. रुप ३. भगवती आ.वि. खातीकुर्ता ४. भगवती प्रा.वि. पुम्दा	४ ओटा	हावाहुरी
स्वास्थ्य चौकी : सामुदायिक स्वास्थ्य एकाई खातीगुर्ता	२	हावाहुरी
सामुदायिक भवन : वडाकार्यालय	१	भुकम्प
बिद्युत टेलिफोन : १ भेरीखोला लघु जलविद्युत आयोजना स्यूना २.नलसिंहगाड खोला जलविद्युत आयोजना खातीगुर्ता	२	पहिरो
घर गोठ : वडाभरि	४५०	वाढी पहिरो
झोलुंगे पुल	२	बाढी पहिरो

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका प्राकृतिक सम्पतिहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
कृषियोग्य जमिन वडाभरि	३०० हे.	जंगली जनावर आतंक
चरिचरन : वडाभरि	४	जंगली जनावर आतंक
सामुदायिक वन : वडाभरि	१	जंगली जनावर आतंक

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका आर्थिक क्षेत्रहरु

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
नगदेबाली : लसुन , आलु सिमि	२५ हें	रोगकिरा , असिनापानी
मुख्य खेतीवाली : मकै गहुँ धान तोरी	२३० हे.	रोगकिरा, असिनापानी ,बाढी र पहिरो
पशुपंक्षीहरु : गाइ बाखा भेडा भैसी कुखुरा	५०० ओटा	विभिन्न पशुजन्य रोग

प्रकोपको सम्मुखतामा रहेका जनता

सम्मुखतामा रहेका तत्वहरु	परिणाम	कारण
मानिस :	३००० जना	रोगकिरा, असिनापानी ,बाढी र पहिरो
महिला	१५२०	
पुरुष :	१४८०	
अपांगता भएका :	१००	
जेठ नागरिक	२००	
: वालवालिका	३००	

सूचना संकलनकर्ता : सेतु गिरी सम्पर्क न ९८६५२२९३५३

३.५. प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

क्र स	विपदको नाम	जोखिमको स्तर	वडा अनुसारको जोखिम घरधुरी विश्लेषण													जम्मा
	जम्मा घरधुरी संख्या		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
			९०७	४४९		४५०			६००	११२५			३४३	२३५		
१	भुकम्प	उच्च जोखिम घरधुरी	९००			२००	५५५		६६९	१०५		४७८	३४३		४५०	
२	पहिरो		२०	१०		२५	५०	३००	५०	३५		३८	३४३	२५०	६००	
३	बाढी	उच्च जोखिम		२१		१०	५५	१०	५०	११५		३८	२०	२५	६०	

		घरधुरी						०					०			
४	आगलागि	उच्च जोखिम घरधुरी	२	५		१५	१०	४५	१०	५०१		२०	२५२	१५	७०	
५	हावाहुरी	उच्च जोखिम घरधुरी		४		२०	१०५	२५ ०	२५	५०			३५	५०	८०	
६	महामारी	उच्च जोखिम घरध’री	१५	२		१०	८०		२०	३५		३७७	७५	३० ०	५००	
७	चट्यांग	उच्च जोखिम घरधुरी		१		५	६०	८५	१०	१५		१५	२० ०	१० ०	२५	
८	असिनापानी	उच्च जोखिम घरधुरी		२		२००	३०	६९	२० ०	३५		८०	४०	८०	४५	
९	जनावर आक्रमण	उच्च जोखिम घरधुरी	५०			२००	३०	३०	१५०	७५		८०	१००	८०	४५	
१ ०	सडक दुर्घटना	उच्च जोखिम घरधुरी	२	२	३	७०	५	५		११०		५	३४	१०	२	
१ १	खडेरी	उच्च जोखिम घरधुरी		२०	०	५०	३०	५०	६०	६५		९०	३४	५०	४०	
१ २	वालीमा लागने रोग	उच्च जोखिम घरधुरी	८०	५०		६०	२० ०	६६९	१५०	३५		३०	२० ०	८०	६०	

३.६. विपद जोखिम आंकलन तथा नक्शांकन

नलगाड नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति, विपद्को सामना गर्ने क्षमता तथा जनचेतनाको अभावका कारण जनधनको क्षति हुने गरेको छ । प्राकृतिक कारणबाट हुने प्रकोपका घटनामा मानवीय क्रियाकलापले ती घटनाको आवृत्ति र क्षतिको मात्रामा निरन्तर वृद्धि भइरहेको छ। यस सन्दर्भमा स्थानीय तहको सूचना सङ्कलन गरी तथ्याङ्क तथा सूचनाको विश्लेषणका आधारमा खासगरी पहिरो, बाढीर र आगलागी आदिबाट प्रभावित हुने जनसँख्याको पूर्वानुमान निम्नअनुसार गरेको छ।

प्रकोपको घटना	प्रभावित हुनसक्ने परिवार	प्रभावित हुनसक्ने जनसँख्या	कैफियत
पहिरो			
बाढी			
आगलागी			
जम्मा			

श्रोत समूह छलफल

३.७.पूर्वसूचना प्रणाली

नलगाड नगरपालिका स्तरिय स्थानीय विपद व्यावस्थापन समिति र प्रभावित क्षेत्रमा बस्ने समुदायलाई जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्दवाट सिधै सम्पर्क गरी सूचना प्राप्त गर्ने सक्नेछन् । बर्षा तथा जलमापन केन्द्रहरु बाट प्राप्त सुचनाहरुको आधिकारिकता परिक्षण जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय तथा आधिकारीक सुचनाहरुलाई सम्बन्धित निकाय र संकटासन्न समुदाय सम्म सम्प्रेषण गर्ने कार्य जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र ले र स्थानीय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द गर्ने छन । आगामी मनसुन अवधि (२०८१ साल जेठ १९ देखि असोज १४ सम्म) क्षेत्रगत रुपमा नेपालका अधिकांश भू-भागहरुमा सरदर भन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ भने कर्णाली प्रदेश, कर्णाली प्रदेशको उत्तर पश्चिम तथा सुदुरपश्चिम प्रदेश उत्तरी भुभागमा (३५ देखि ४५ प्रतिशत) सरदर वर्षा हुने आँकलन गरिएको छ ।

पालिकाभित्र कार्यरत बाढी तथा वर्षामापन केन्द्र र सम्पर्क व्यक्तिको विवरण:

नदी जलमापन केन्द्र विवरण			वर्षामापन केन्द्र विवरण		

नोटः जानकारी प्राप्त भएपछि अद्यावधिक गरिने छ ।

३.७.१.मनसुनको आँकलन

जलतथा मौसम विज्ञान विभाग बबरमहल काठमाण्डौं ले २०८१ को लागी आँकलन गरेको मनसुनको विवरण निम्न वमोजिम रहेको छ । आगामी मनसुन अवधि (२०८१ साल जेठ १९ देखि असोज १४ सम्म) क्षेत्रगत रुपमा नेपालका अधिकांश भू-भागहरुमा सरदर भन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ भने सुदुरपश्चिम प्रदेशमा सरदर भन्दा ३५ देखि ४५ प्रतिशत वढि वर्षा हुने आँकलन गरिएको छ ।

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
बबरमहल, काठमाडौं

मिति: २०८१/०१/३१

मनसुन सिजन (June - September 2024) को हावापानी आँकलन
(२०८१ जेठ १९ - असोज १४)

सारांश:
आगामी मनसुन सिजनमा देशाका अधिकांश स्थानहरुमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना ३५% देखि ५५% रहेको छ। सुदुरपश्चिम प्रदेशको उत्तर-पश्चिमी भू-भाग, बागमती प्रदेशको दक्षिण-पूर्वी भू-भाग, मधेश प्रदेशको मध्य भू-भाग र कोशी प्रदेशको मध्य तथा मध्य-पश्चिमी भूभागमा सरदर वर्षा हुने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ। अधिकतम तापक्रम देशाका अधिकांश स्थानहरुमा सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ३५% देखि ६५% रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको पश्चिमी भू-भाग, गण्डकी प्रदेशको मध्य भू-भाग तथा कोशी प्रदेशको उत्तर-पूर्वी भू-भागमा सरदर रहने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ। त्यसैगरी न्यूनतम तापक्रम देशाका अधिकांश स्थानहरुमा सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ३५% देखि ६५% रहेको छ भने सुदुरपश्चिम प्रदेश, गण्डकी प्रदेश र बागमती प्रदेशको थोरै भू-भागमा सरदर रहने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ।

वर्षाको आँकलन:
देशाका अधिकांश स्थानहरुमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना ३५% देखि ५५% सम्म रहेको छ भने सुदुरपश्चिम प्रदेशको उत्तर-पश्चिमी भू-भाग, बागमती प्रदेशको दक्षिण-पूर्वी भू-भाग, मधेश प्रदेशको मध्य भू-भाग र कोशी प्रदेशको मध्य तथा मध्य-पश्चिमी भूभागमा सरदर वर्षा हुने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ।

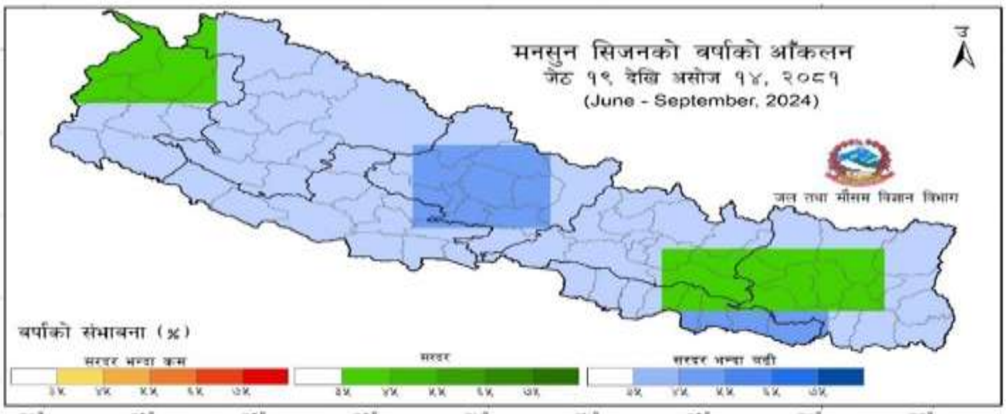

चित्र १: २०८१ को मनसुन सिजनको वर्षा (सरदर भन्दा कम वा सरदर वा सरदर भन्दा बढी) को सर्वाधिक सम्भावना (highest probability) (%)

अधिकतम तापक्रमको आँकलनः

देशका अधिकांश स्थानहरुमा अधिकतम तापक्रम सरदर भन्दा बढी सम्भावना ३५% देखि ६५% सम्म रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको पश्चिमी भू-भाग, गण्डकी प्रदेशको मध्य भू-भाग र कोशी प्रदेशको उत्तर-पूर्वी भू-भागमा अधिकतम तापक्रम सरदर रहने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ।

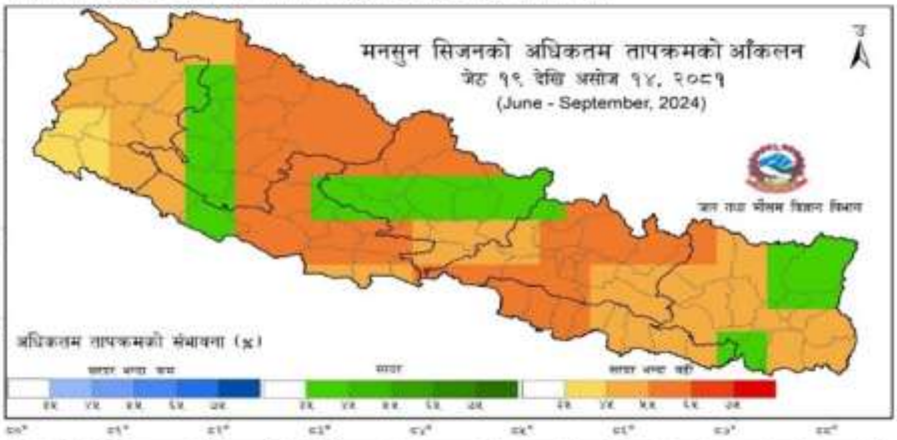

चित्र २: २०८१ को मनसुन सिजनको अधिकतम तापक्रम (सरदर भन्दा कम वा सरदर वा सरदर भन्दा बढी) को सर्वाधिक सम्भावना (highest probability) (%)

न्यूनतम तापक्रमको आँकलनः

देशका अधिकांश स्थानहरुमा न्यूनतम तापक्रम सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना ३५% देखि ६५% सम्म रहेको छ भने सुदुरपश्चिम प्रदेश, गण्डकी प्रदेश र बागमती प्रदेशको थोरै भू-भागमा न्यूनतम तापक्रम सरदर रहने सम्भावना ३५% देखि ४५% रहेको छ।

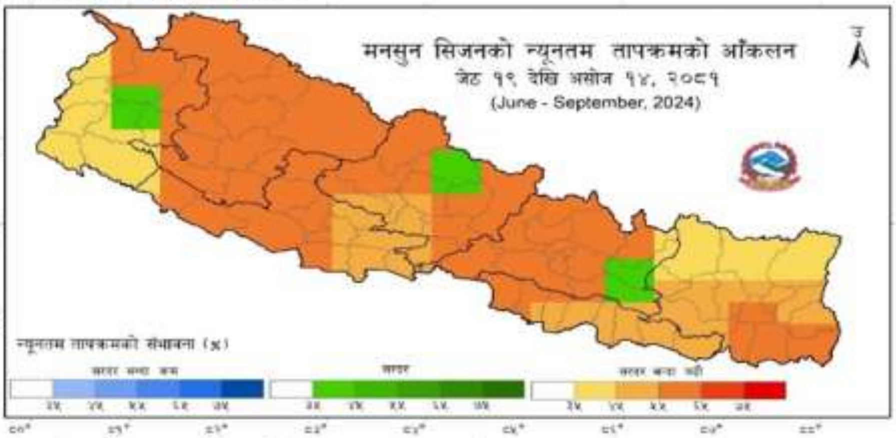

चित्र ३: २०८१ को मनसुन सिजनको न्यूनतम तापक्रम (सरदर भन्दा कम वा सरदर वा सरदर भन्दा बढी) को सर्वाधिक सम्भावना (highest probability) (%)

३.८. कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

नलगाड नगरपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५ अनुशार ।विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । समितिमा हाल रहेका पदाधिकारीहरूको विवरण अनुसूची १ मा संलग्न गरिएको छ । विपद् व्यवस्थापनका कार्यहरूलाई थप सहयोग पुऱ्याउन नलगाड नगरपालिकामा अन्तर्गत वडाध्यक्ष ज्युको संयोजकत्व वडा स्तरिय वडा विपद व्यवस्थापन समिति १३ वटै वडामा गठन गरिएको छ। पालिकामा विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना का साथै स्वास्थ्य संकट तथा विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारगरिएको छ । नलगाड नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, तथा आवश्यक मार्गदर्शनहरू बन्ने क्रममा रहेका छन् ।

३.९. विषयगत क्षेत्रहरू तथा जिम्मेवार पालिका, शाखा र संस्था ।

नलगाड नगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि ८ वटा विषयगत क्षेत्रहरू निर्धारण गरी निम्नानुसार जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु पहिचान गरि तपशिल बमोजिम राखिएको छ ।

विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी

यस पालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि देहाय बमोजिमका **८** वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरी देहाय बमोजिम कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ, साथै विषयक्षेत्रको अगुवा **जिम्मेवारी** र तिनमा कार्यरत विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको विवरण **अनुसूची-** मा संलग्न गरिएको छ :

क्र.सं.	विषयक्षेत्र	जिम्मेवारी	सम्पर्क फोन नम्वर	आबद्ध शाखा /कार्यालय	कार्य जिम्मेवारी
१	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार	डम्मर ब. रावत	९७४२२३६३३५	विपद् व्सथापन समिति पालिका	विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारहरूसँग समन्वय कायम गर्ने विपद्को अवस्था आउन सक्ने पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चारमाध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने • विपद्का कारण समस्यामा परिरहेका वा घाइतेलाई उद्धार गर्ने • हराएकाहरूको खोजी गर्ने • मानिसको मृत्यु भएमा सुरक्षानिकायको सहयोगमा सनाखत गरी शव व्यवस्थापनको प्रबन्ध मिलाउने • प्रभावितहरूलाई राहत वितरण गर्ने
२	खाद्य तथा	ऋम्रत अधिकारी	९८६६४७८१०९	कृषि शाखा,	• विपद्को अवस्थामा विस्थापित भई

क्र.सं.	विषयक्षेत्र	जिम्मेवारी	सम्पर्क फोन नम्वर	आबद्ध शाखा /कार्यालय	कार्य जिम्मेवारी
	कृषि			पालिका	शिविरमा बसेकालाई तत्काल खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने • खानेकुरा पकाउनका लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने • कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण संकलन गरी तयार गर्ने
३	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	तप्त बहादुर चनारा	९८४८०५९४९८	स्वास्थ्य शाखा,पालिका	• विपद्मा घाइते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने • महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्बन गर्ने • शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका विरामी वा घाइतेलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने • महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकमा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुन सक्ने समस्याबारे प्रभावित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने • विभिन्न महामारी लगायतका विरामीहरुको संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापन कार्य गर्ने ।
४	खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन	प्रभात सुवेदी	९८५८०८०५५५	पूर्वाधार शाखा , पालिका	• विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने । • विपद्का कारण ढलेका बोटविरुवाहरू हटाउने • विपद्जन्य घटनावाट सिर्जित फोहोर सरसफाइ गर्ने • मरेका पशुपक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने । • व्यक्तिगत सरसफाइका लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तैः हाइजिन किट, पीयूष, क्लोरिन) उपलब्ध गराउने । • महिलाहरू सरसफाइका कार्यमा धेरै नै संलग्न हुने भएकाले उनीहरूलाई

क्र.सं.	विषयक्षेत्र	जिम्मेवारी	सम्पर्क फोन नम्वर	आबद्ध शाखा /कार्यालय	कार्य जिम्मेवारी
					हाइजिन किट लगायतका सामग्री सहयोगमा प्राथमिकता दिने ।
५	आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री	**सिर्जना कु. बडुवाल**	**९७४५६३८४६३**	विपद् शाखा, पालिका	• विपद्का कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका प्रभावितहरूलाई बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरूका लागि पहुँचयुक्त आपत्कालीन आश्रय अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने । • प्रभावितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैरखाद्य सामग्री वितरण गर्ने र महिलाहरूलाई डिग्निटी किट प्रदान गर्ने । • खाद्यान्न वितरण गर्दा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकमैत्री सामग्री प्रदान गर्ने ।
६	संरक्षण तथा सुरक्षा	ज्योती रावल	९८४९४४१९९४	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ शाखा, पालिका	• विपद्को समयमा महिला, गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने । • उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसमानहरू जस्तैः डिग्निटी किट, सेनेटरी प्याड, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने • घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने । • लैंगिक हिंसा रोकथाम तथा सम्बोधन गर्नका लागि संरक्षण संयन्त्रलाई सुदृढ बनाउनका साथै हिंसा प्रभावितहरूका लागि आपत्कालीन सहयोग प्रदान गर्ने ।
७	आपत्कालीन शिक्षा	मणिराम पोखरेल	९८४८०३६७१३	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा, पालिका	• विपद्का कारण विद्यालय ३ दिनभन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने । • प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका

क्र.सं.	विषयक्षेत्र	जिम्मेवारी	सम्पर्क फोन नम्वर	आबद्ध शाखा /कार्यालय	कार्य जिम्मेवारी
					शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति भएमा सोको व्यवस्था गर्ने । • विद्यालयका शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने ।
८	शीघ्र पुनर्लाभ	उमेश खड्का	९८६८०९०००९	प्राविधिक शाखा, पालिका	• विपद्का कारण अवरुद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, विद्युत्, खानेपानी, टेलिफोन आदि) तत्काल सुचारु गर्ने । • अत्यावश्यक सेवाहरू प्रदान गर्ने निकायका कार्यालयमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने । • सामाजिक, आर्थिक, पूर्वाधार र अवस्थालाई चलायमान बनाई जनजीवनलाई सामान्य वनाउने । • आर्थिक पुनर्लाभका क्रियाकलापहरूमा महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, विपन्न व्यक्ति तथा अन्य अति संकटासन्न व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने ।

क. समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी, नेतृत्व गर्ने निकाय तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

विपद्बाट उत्पन्न हुने सम्भावित परिस्थिति :

यस पालिकामा करिव ६५० घरधुरी हरु मा रहेका करिव ३००० जना पहिरो , आगलागी बाढी जस्ता प्रकोप वाट प्रभावित हुन सक्ने । भने ठुलो भुकम्प आएको अवस्थामा ३५००० घरधुरी प्रभावित हुन सक्ने अवस्था आउन सक्छ ।

विषयगत उद्धेश्यः

सम्भावित विपद्को समयमा सवै वडा तथा समुदाय संग समन्व, सुचना आदान प्रदान तथा खोज उद्धारका कार्यहरु गर्नुपर्ने हुन सक्छ ।

यस विषयगतक्षेत्रले विपदको समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा

परिरहेका वा घाईतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत शव व्यवस्थापन (वा हस्तान्तरण) को लागि प्रवन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत रकम वितरण गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

नेतृत्व गर्ने निकाय : नलगाड नगरपालिका नगर प्रमुख,

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

(क)समग्र व्यवस्थापन, मानविय जनशक्ति

क्र.सं.	निकाय, शाखा संस्था	टोली	सम्पर्क व्याक्ति	सम्पर्क नम्वर
१	नलगाड नगरपालिका		डम्मर ब. रावत	९७४२२३६३३५
२	नलगाड नगरपालिका		कौशी बहादुर विष्ट	९८६६७१३०८३
३	इ.प्र.का.		सन्तोष चन्द	९८५८०८२५७७
४	नलगाड नगरपालिका		तेज ब. वि.क.	९८४८०९६६३६
५	नेपाल आर्मी		काजी बोहोरा	
६	उद्योग बाणिज्य संघ		दीप ब. सुनार	९८४२८१२१२२
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		पूर्ण ब.खत्री	९८४९७०४६४३
८	विपद व्यवस्थापन शाखा		सिर्जनाबडुवाल	९८४५६३८४६३
९	स्वास्थ्य तथा सरसफाई शाखा		तप्त चनारा	९८४८०५९४९८
१०	पशु सेवा शाखा		भेषजंग शाह	९८४८०६४६४८
११	नलगाड नगर अस्पताल		डा.विशाल उप्रेती	९८६६५४३६४७
१२	पिपुल इन निड (पि.आइ.एन)		शिवहरि गौतम अर्जुन तामाङ	९८४४९९१४३२ ९८४६०७०२७३
१३	एन.जि.ओ. आइ.एन.जि.ओ			

ख.खाद्य तथा कृषि विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी, नेतृत्व गर्ने निकाय तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

विपद्बाट उत्पन्न हुने सम्भावित परिस्थिति :

विपद् वाट प्रभावित परिवारको लागी नियमित खाना मा कमि तथा पहुँचमा कमि हुन सक्छ। विशेषगरी गर्भवती, सुत्केरी, जेष्ठ नागरिक र बालबालिकामा रोगको संक्रमण को सम्भावना वढी रहन सक्छ।

विषयगत उद्धेश्य :

जिवन जिउनका लागी प्रतिदिन आवाश्यक पर्ने क्यालोरी शक्ति सहितको खाना आवाश्यक्ता र परिस्थितिका आधारमा उपलव्ध गराउन पहल गर्ने।

यस विषयगत क्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पीडितहरूलाई तत्काल सुख्खा खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, पकाउनको लागि प्रवन्ध मिलाउने र कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

नेतृत्व गर्ने निकाय : नलगाड नगरपालिका कृषी शाखा

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

क्र.सं.	निकाय, शाखा संस्था	टोली	सम्पर्क व्याक्ति	सम्पर्क नम्वर
१	कृषि विकास शाखा	संयोजक	अमृत अधिकारी	९८६६०७८१०९
२	पशु सेवा शाखा	सदस्य	भेष जंग शाह	९८४८०६४६४८
३	कृषि बिकास समिति संयोजक	सदस्य	कौशीक ब. विष्ट	९८६६७१३०८३
४	योजना शाखा	सदस्य	लाल व. खत्री	९८४८२७८१६७
५	जिन्सी शाखा	सदस्य	लाल ब. खत्री	९८६६२२१६७२
६	उद्योग वाणिज्य संघ	सदस्य	दीप ब. सुनार	९८४२८१२१२२
७	उद्योग विकास शाखा	सदस्य		
८	उद्यम विकास शाखा	सदस्य	प्रेम बोहोरा	९८४१३१३९२९
८	बि.ग्रुप	सदस्य	कृष्ण बुढा	
१०	स्याक नेपाल	सदस्य		
११	विश्व खाद्य कार्यक्रम	सदस्य	कृष्ण थापा	९८५८०३६२१७
१२	विपद शाखा	सदस्य	सृजना बडुवाल	९८४५६३८४६३
१३	कृषि सहकारी शाखा	सदस्य	प्रतिनिधि	
१४	निजी कृषि एग्रोभेट पसल	सदस्य	प्रतिनिधि	

ग. स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी, नेतृत्व गर्ने निकाय तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

विपद्बाट उत्पन्न हुने सम्भावित परिस्थिति :

खाद्य सामाग्रीका अभावमा कुपोषण हुने, स्वास्थ्य संस्थाहरु नष्ट हुने, औषधी र उपकरण तथा स्वास्थ्य कर्मीको कमि हुन जाने, विशेषगरी गर्भवती, सुत्केरी, जेष्ठ नागरिक र बालबालिकामा रोगको संक्रमण को सम्भावना वढी रहन सक्छ ।

विषयगत उद्धेश्य :

आपतकालिन अवस्थामा मानव जिवन सुरक्षा गर्न खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समुदायका मानिसहरुको स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्य तथा पोषणको आवाश्यक्ता र परिस्थितिका आधारमा सेवा उपलव्ध गराउने ।

यस विषयगत क्षेत्रले विपद्मा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्वन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएमा विरामीलाई अस्पतालसम्म पुर्‍याई

स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुनसक्ने समयस्याबारे पीडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

नेतृत्व गर्ने निकाय : नलगाड नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

क्र.सं.	निकाय, शाखा संस्था	टोली	सम्पर्क व्याक्ति	सम्पर्क नम्वर
१	स्वास्थ्य शाखा	संयोजक	तप्त बहादुर चनारा	९८४८०५९४९८
२	आयुर्वेदिक औषधालय	सदस्य	प्रभात सुवेदी	९८५८०८०८५५
३	HRDC/ Care Nepal	सदस्य	रोशन थापा	९८६४२१३८१२९
४	CMC Nepal	सदस्य	राजेन्द्र शाह	९८६८१२४०८६
५	PASS Nepal	सदस्य	सपना बि.क.	९८६४३५८१२५
६	HRDC/ Care Nepal	सदस्य	**रोशन थापा**	**९८६४२१३८१२**
७	UNICEF	सदस्य		
८	WHO	सदस्य		
९	पाँचतारा युवा संरक्षण मञ्च	सदस्य	सुरेन्द्र सापकोटा	९८५७०७४७७०
१०	नेत्र ज्याति संघ	सदस्य	निर्मला सुनार	९८४७०७१४८
११	One heart	सदस्य		
१२	Red Cross	सदस्य	प्रदिप शाह	
१३	इलाका प्रहरी कार्यालय	सदस्य	सन्तोष चन्द	९८५८०८२५७२
१४	उद्योग बाणिज्य संघ	सदस्य	दिप ब. सुनार	९८४२८१२१२२
१५	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय	सदस्य	डा.सुनिल पुन	
१६	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका	सदस्य	लक्ष्मी चन्द	

घ. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी, नेतृत्व गर्ने निकाय तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

विपद्बाट उत्पन्न हुने सम्भावित परिस्थिति :

पहिरो तथा वाढीका कारण सुरक्षित खानेपानी अवरुद्ध हुने, वातावरण दुषित हुने तथा शौचालय नष्ट भई अभाव हुन सक्छ साथै दुषित वातावरणले विभिन्न रोगको संक्रमण समेत फैलन सक्छ ।

विषयगत उद्धेश्य :

आपतकालिन अवस्थामा प्रभावित हरुका लागी अस्थायी रुपमा खानेपानी सरसफाई संग सम्वन्धित रोगहरु फैलन नदिन तिनको रोकथाम गर्ने तथा सुरक्षित खानेपानी र सरसफाई को पहुँच तथा सेवा उपलव्ध गराउने । यस विषयगत क्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति, प्रकोपको कारण ढलेका बोटबिरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन

गर्ने, व्यक्तिगतसरसफाईको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तैः हाईजिन किट) उपलब्ध गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

नेतृत्व गर्ने निकाय : नलगाड नगरपालिका खानेपानी तथा सरसफाई इकाई

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

क्र.सं.	निकाय, शाखा संस्था	टोली	सम्पर्क व्याक्ति	सम्पर्क नम्वर
१	**आयुर्वेद शाखा**	संयोजक	प्रभात सुवेदी	९८५८०८०५५५
२	SUSWA	सदस्य	चन्द्र ब. पुन	**९८४२३४२२५७**
३	HRDC	सदस्य	रोशन थापा	**९८६४२१३८१२**
४	WFP	सदस्य	कृष्ण थापा	९८५८०३६२१७
५	Sosec Nepal	सदस्य	सृष्टी बाठामगर	९८६११३२४१२
६	स्वास्थ्य शाखा	सदस्य	वर्षा राउत	९७६९२७५४६६
७	रेडक्रस सोसाईटी	सदस्य	पूर्ण ब. खत्री	९८४९७०४६४३
८	उ.बा.संघ कालिमाटी शाखा	सदस्य	दिप ब.सुनार	९७४२८१२१२२
९	आई.एन.एफ	सदस्य	देवी प्याकुरेल	९८४१९५४७३१
१०	जिन्सी शाखा प्रमुख	सदस्य	लाल ब. खत्री	९८४८२७८१६७
११		सदस्य	सन्तोष चन्द	९८५८०८२५७७

ङ. आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी, नेतृत्व गर्ने निकाय तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

विपद्बाट उत्पन्न हुने सम्भावित परिस्थिति :

प्रभावित हरुको आश्रय तथा वासको अभाव हुन सक्छ, प्रतिकुल वातावरणका कारण अति संकटासन्न वर्ग (गर्भवती, सुत्केरी, वालवालिका, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु) को स्वास्थ्यमा प्रतिकुल प्रभाव, महिला तथा वालवालिका हिँसाको जोखिममा पने सम्भावना वढी रहन सक्छ ।

विषयगत उद्धेश्य :

आपतकालिन अवस्थामा प्रभावित परिवारलाई आश्रय स्थल उपलव्ध गराउने, सुरक्षित वासको व्यवस्था तथा जोखिम कम गर्न पहल गर्ने र पस्थितिका आधारमा सेवा उपलव्ध गराउने । यस विषयगत क्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थाका प्रभावितहरूलाई आपत्कालीन आश्रय वा वासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, प्रभावितहरूलाई गैर-खाद्य सामग्री वितरण आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

नेतृत्व गर्ने निकाय : नलगाड नगरपालिका विपद् शाखा

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

क्र.सं.	निकाय, शाखा संस्था	टोली	सम्पर्क व्याक्ति	सम्पर्क नम्वर
१	विपद शाखा	संयोजक	**सिर्जना कु. बडुवाल**	**९७४५६३८४६३**
२	स्वास्थ्य शाखा	सदस्य	तप्त ब. चनारा	९८४८०५९४९८
३	**जिन्सी शाखा**	सदस्य	लाल ब. खत्री	९८४८२७८१६७
४	**सामाजिक सुरक्षा शाखा**	सदस्य	**भिम ब. ओली**	९८६६१६८३४३
५	**शिक्षा शाखा**	सदस्य	मणिराम पोखेल	९८४८०३६७१३
६	डब्लु.एफ.पि.	सदस्य	कृष्ण थापा	९८५१३७३९३०
७	पि.टि.वाइ.एस.एम	सदस्य	मधु उपाध्याय	**९८४८०३७२४५**
८	केयर नेपाल	सदस्य	रोशन **थापा**	**९८६४२१३८१२**
९	रेडक्रस	सदस्य	पूर्ण ब. खत्री	९८४८७०४६४३
१०	इ.प्र.का	सदस्य	माधव चौधरी	९८५८०८२५७७
११	सोसे नेपाल	सदस्य	सृष्टी बाठामगर	९८६११३२४१२
१२	आइ.ओ.एम.	सदस्य	कृष्ण चौधरी	९८५७८७९९९९
१३	पिपुल.इन.निड (पि.आइ.एन)	सदस्य	शिबहरि गौतम	९८४४९९१४३२
१४	सि.एस.आर.सि.	सदस्य	अनिता रावल	९८६६७६७२९२

च. संरक्षण तथा सुरक्षा विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी, नेतृत्व गर्ने निकाय तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

विपद्बाट उत्पन्न हुने सम्भावित परिस्थिति :

विपद् प्रभावित हरुमा मानसिक तनाव वढ्ने, पारिवारिक विछोड हुने, लैंगिक हिँसामा बृद्धि हुने, शान्ति सुरक्षाको अभाव हुने महिला तथा किशोरीको प्रजनन स्वास्थ्यमा नकारात्मक असर तथा मनोवैज्ञानिक त्रासको सम्भावना रहन सक्छ ।

विषयगत उद्धेश्य :

बालवालिका तथा जोखिममा रहेका समुदायको आपतकालिन अवस्थाका कारण उत्पन्न हुने हिँसा, शोषण तथा दुर्व्यवहार वाट संरक्षण गर्ने तथा आवाश्यक मनोविमर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।

यस विषयगत क्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, जेष्ठ नागरिकहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूलाई आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू (जस्तैः डिग्निटी किट, अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागी सहायक सामाग्री) उपलब्ध गर्ने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने, हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्न लैंगिक हिंसा रोकथाप तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

नेतृत्व गर्ने निकाय : नलगाड नगरपालिका महिला तथा वालवालिका जेष्ठ नागरिक शाखा

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

१	महिला वालवालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	संयोजक	ज्योती रावल	९८४९४४१९९४
२	सा.सु तथा पञ्जीकरण शाखा	सदस्य	भिम ब. ओली	९८६६१६८३४३
३	स्वास्थ्य शाखा	सदस्य	तप्त चनारा	९८४८०५९४९८
४	विपद शाखा	सदस्य	सिर्जना बडुवाल	९८४५६३८४६३
५	योजना शाखा	सदस्य	बरजंग चन्द	९८६६०८३६३२
६	सूचना प्रविधि शाखा	सदस्य	रमेश देवकोटा	९८६६८००२३५
७	पाँचतारा युवा संरक्षण मञ्च	सदस्य	बिरेन्द्र थारु	९८४८१४५७७९
८	सेभ द चिल्डेन	सदस्य		
९	युनि सेफ	सदस्य		
१०	न्यायिक समिति	सदस्य	सुमन गौतम	९८४२३२५७५५
११	शिक्षा शाखा	सदस्य	बलबिर बि.क.	९८४८१३६०६८
१२	इलाका प्रहरि कार्यालय	सदस्य	सन्तोष चन्द	९८५८०८२५७७
१३	बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम	सदस्य	गिता ओली	९८४५४९६०२९
१४	सि.एम.सि.नेपाल	सदस्य	सरस्वती रावल	९८४३७९४१०८
१५	उद्यम बिकास शाखा	सदस्य	प्रेम बोहोरा	९८४११३१३९२९
१६	ओरेक नेपाल	सदस्य	सपना थापा	९८६४३६०५६८
१७	कृषि विकास शाखा	सदस्य	केशव थापा	९८६८२१७१७७

छ. आपत्कालीन शिक्षा विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी, नेतृत्व गर्ने निकाय तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु :

विपद्बाट उत्पन्न हुने सम्भावित परिस्थिति :

विपद्को समयमा विद्यालय अस्थायी वासस्थानको रुपमा प्रयोग हुने, शैक्षिक संस्था तथा सामाग्रीहरु नष्ट हुने, अस्थायी शिविरमा वालवालिका मनोवैज्ञानिक रुपमा प्रताडित हुने सम्भावना रहन सक्छ ।

विषयगत उद्धेश्य :

आपतकालिन अवस्थामा विपद् प्रभावित तथा आश्रय लिएर वसेका वालवालिकाको शिक्षा प्राप्त गर्ने अधिकार सुनिश्चि गर्न अल्पकालिन वा दिर्घकालिन रुपमा शिक्षा सेवा लाई निरन्तरता दिने ।यस विषयगत क्षेत्रले विपद्को कारण यदि विद्यालय ३ दिन भन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, विपद्ले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराएमा सो को व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

नेतृत्व गर्ने निकाय : नलगाड नगरपालिका शिक्षा शाखा

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

क्र.सं.	निकाय, शाखा संस्था	टोली	सम्पर्क व्याक्ति	सम्पर्क नम्वर
१	शिक्षा शाखा	संयोजक	मणिराम पोखरेल	९८४८०३६७१३
२	बि.व्य.स./शि.अ.सं	सदस्य	अमर ओली	९७६५५१९३११
३	वालकल्याण अधिकारी	सदस्य	प्रदिप रावल	९८४४८८४२९३
४	विपद शाखा	सदस्य	सिर्जना बडुवाल	९७४५६३८४६३
५	नेपाल रेडक्रस	सदस्य	पूर्ण ब. खत्री	९८४९७०४६६३
६	स्वास्थ्य शाखा	सदस्य	तप्त ब. चनारा	९८४८०५९४९८
७	विश्व खाद्य कार्यक्रम	सदस्य	कृष्ण थापा	९८५८००३६२१७
८	पाँचतारा युवा संरक्षण	सदस्य	विरेन्द्र थारु	९८४८१४५७७९
९	सि.एम.सि. नेपाल	सदस्य	टंक तिमिल्सेना	९८४८४९७४४६

ज. शीघ्र पुनर्लाभ विषयगत क्षेत्रको जिम्मेवारी, नेतृत्व गर्ने निकाय तथा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

विपद्बाट उत्पन्न हुने सम्भावित परिस्थिति :

विपद्का कारण भौतिक संरचना आँशिक तथा पुर्ण रुपमा क्षति हुन सक्छन । मानविय क्षति हुनका साथै घर परिवारहरु विस्थापित हुन सक्छन ।

विषयगत उद्धेश्य :

विपद् का कारण क्षति भएका संरचना मर्मत संभार , पुन निर्माण गरी जिवनयापनलाई सामान्य बनाउने , अवरुद्ध भएका सेवा संचालनका लागी पहल गर्ने तथा प्रभावित समुदायका लागी शिघ्र पुनर्लाभका हुने जिविकोपार्जनका कार्यक्रम हरु संचालन गर्ने । यस विषयगतक्षेत्रले विपद्को कारण अवरूद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, विद्युत, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारू गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकायका कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने आदि जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

नेतृत्व गर्ने निकाय : नलगाड नगरपालिका प्राविधिक शाखा

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरु

क्र.सं.	निकाय, शाखा, संस्था	टोली	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्वर
१	पूर्वाधार शाखा	संयोजक	उमेश खड्का	९८६८०९०००९
२	WFP	सदस्य	कृष्ण थापा	९८५८०३६२१७
३	UNDP	सदस्य	मनराज आचार्य	९८४८०७७४४१
४	Sosec Nepal	सदस्य	जगदिस थापा	९८४८१९७०५९
५	IOM	सदस्य	प्रेणा ओली	९८४९९८२९६२
६	INF	सदस्य	देवी प्याकुरेल	९८४१९५४७३१
७	HRDC Care Nepal	सदस्य	रोशन थापा	९८६४२१३८१२
८	असल छिमेकी नेपाल	सदस्य	लोक ब. भुल	९८६८९२४९९७
९	WFP	सदस्य	चन्द्र ब. पुन	९८४१३४२२५७
१०	पाँचतारा	सदस्य	मधुराज उपाध्याय	९८५८०३७२४६
११	UNICEF	सदस्य	कटक ब. रोकाय	९८५८०८५५०४

परिच्छेद ४

४.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्व तयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्राय: सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने समग्र व्यवस्थापन,सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्रस	सामान्यपूर्वतयारीकाकार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	वजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८२ अद्यावधिक गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष वैशाखसम्म	नलगाड नगरपालिका	प्रत्येक आर्थिक वर्षमा	५०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
क२	विपद्को क्षति सर्वेक्षण समावेशी टोली गठन र पुनर्गठन गर्ने र तालिम आयोजना गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष मनसुन शुरु हुनुपूर्व	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	१,००,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
३	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजेखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फाराम तयार गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष कार्तिकसम्म	नलगाड नगरपालिका	३,००० प्रति	१०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
४	राहत वितरण कालागि सिफारिस फाराम लगायतका कागजात तयारी तथा अद्यावधिक गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष कार्तिकसम्म	नलगाड नगरपालिका	३,००० प्रति	१०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
५	प्रकोपको प्रकृति अनुसार खोज तथा उद्धार कार्यदल गठन गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष कार्तिकसम्म	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	१०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
६	खोज तथा उद्धार कार्यदलका लागि तालिम आयोजना गर्ने	प्रत्येकवर्ष पौषसम्म	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	३,००,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
७	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मर्मत र व्यवस्थापन गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	एक सेट	१०,००,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
८	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरू एम्बुलेन्सहरूको सूची र सम्पर्क व्यक्तिको विवरण तयार गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	०	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
९	पहुँचयुक्त सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी अद्यावधिक सूची तयार गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	०	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
१०	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरूको सूची	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	२०,०००।	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र

	विपद् पोर्टलमा अद्यावधिक गर्ने ।					
११	आपत्कालीन अवस्थामा आश्रयस्थलका रूपमा प्रयोग गर्ने स्थानका लागि चाहिने भौतिक पूर्वाधारहरू र सेवाहरूमा सबैको पहुँचहुने गरी निर्माण गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	प्रत्येक वडामा	२०,०००।	प्राविधिक शाखा, वडा कार्यालय
१२	पालिका विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकताअनुसार		वन,वातावरण तथाविपदव्यवस्थापनशाखा
१३	मौसम सम्बन्धी जानकारी नियमित रुपमा प्रशारण गर्ने	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकताअनुसार	२०,०००।	पालिका आपत्कालीनकार्यसञ्चालन केन्द्र
१४	मौसमजन्य प्रकोप सम्बन्धी समावेशीजनय चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	मौसमअनुसार	३०,०००	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा , वडा कार्यालय
१५	भूकम्प, आगलागी, पहिरो सम्बन्धी कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, गराउने उक्त अभ्यासहरूमा महिला तथा अति संकटासन्न व्यक्तिहरूलाई प्रतिकार्यकर्ताको रूपमा अभ्यास गराई ज्ञान सीप हस्तान्तरण गरी आत्मबल बढाउन सहयोग गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	मौसमअनुसार	५०,०००	पालिका विपद् व्यवस्थापन समिति
१६	समावेशी रूपमा जल तथा वर्षामापन केन्द्र स्धापना गरी पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	१,००,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र

४.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्राय: सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्रस	सामान्यपूर्वतयारीकाकार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य उद्योगहरू पहिचान गर्ने साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरू सँग समन्वय गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	३।३ महिनामा त्रमाषिक	२,००,०००	कृषि विकास शाखा तथा पशु सेवा
२	विपद्बाट प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्याको आधारमा खाद्य सामग्री (चामल, दाल, तेल, नुन, आदि) भण्डारण गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	निजि पसल र खाध्य संस्गानमा	२ पटक	५०,०००	कृषि विकास शाखा तथा पशु सेवा
३	तयारी खानेकुराकालागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने	प्रकोपकोसम्भवित समयअगावै	नबजार र पसल	१३ वटा	२,००,०००	कृषि विकास शाखा तथा पशु सेवा
४	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू बीच छलफल गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नलगाड नगरपालिका	२ पटक	४०,०००	कृषि विकास शाखा तथा पशु सेवा
५	प्राथमिक उपचार तथा रोकथामको लागि सम्भाबित औषधी भण्डारण गर्ने ।		नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५०००००	कृषि विकास शाखा तथा पशु सेवा
६	प्राबिधिक जशक्ति एकिन गर्ने		नलगाड नगरपालिका	१ पटक	३००००	कृषि विकास शाखा तथा पशु सेवा
७	उद्धारमा आवश्यक जनशक्ति पहिचान गर्ने		नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५००००	कृषि विकास शाखा तथा पशु सेवा
८	जुनेटिक रोग सम्बन्धि स्कुलिङ कार्यक्रमको पूर्वतयारी		नलगाड नगरपालिका	१३ पटक	४०००००	कृषि विकास शाखा तथा पशु सेवा

४.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्व तयारी योजना

विपद् घटनाअगावै प्रायः सबै प्रकोपकालागि गर्नुपर्ने स्वास्थ्यतथापोषण विषयक्षेत्रको सामान्यपूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमागरिएको छ :

क्रस	सामान्यपूर्वतयारीकाकार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	विपद् पश्चात् देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधिहरूको भण्डारण गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका		५,००,०००	स्वास्थ्य शाखा
२	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) र समुदायिक विपद् प्रतिकार्य टोली (Community Disaster Response Team-CDRT) गठन गर्ने,क्षमता विकास र कार्यसूची तयार गर्ने ।	स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रोटोकलअनुसार	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५०,०००	स्वास्थ्य शाखा
३	प्रतिकार्यका लागि आवश्यक दक्ष मानव संसाधनको सूची तयार र अद्यावधिक गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	०	स्वास्थ्य शाखा
४	स्वास्थ्य भैपरी योजना (Health Contingency Plan-HCP)तयार गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५,००,०००	स्वास्थ्य शाखा
५	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाका लागि स्वास्थ्य कर्मीको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	एक पटक	२,००,०००	स्वास्थ्य शाखा
६	महामारी रोकथाम नियन्त्रण र परीक्षण तथा उपचार सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	३ पटक	१०००००	स्वास्थ्य शाखा
७	सम्भावित घाइते तथा बिरामीहरुका लागि प्रथामिक उपचार र एम्बुलेन्स सेवा तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	निरन्तर		स्वास्थ्य शाखा
८.	भुकम्प पश्चात गर्भवती महिलाहरुको पोषण अवस्था राम्रो नभएकोकारण रक्त अल्पत्ता हुनुका् साथै कम तौलको बच्चा जन्मने समस्या अभिमुखिकरण		नलगाड नगरपालिका		२०००००	स्वास्थ्य शाखा
९.	विपद पश्चात महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम गर्ने । साथै आमा समुहलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।		नलगाड नगरपालिका		२०००००	स्वास्थ्य शाखा

४.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र स	सामान्यपूर्वतयारीकाकार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धीकरणका लागि आवश्यक पर्ने क्लोरिन, पीयूष जस्ता औषधिहरूको भण्डारण गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	३०,००,०००	पूर्वाधार शाखा , पालिका
२	सरसफाइका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू भण्डारण गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	६०,००,०००	पूर्वाधार शाखा , पालिका
३	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालू अवस्थामा राख्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	२०,००,०००	पूर्वाधार शाखा , पालिका
४	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीका स्रोतहरूको पहिचान र संरक्षण गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५,००,०००	पूर्वाधार शाखा , पालिका
५.	खानेपानी वितरणका लागि आवश्यक पर्ने पाइपको व्यवस्था गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	१५,०००	पूर्वाधार शाखा , पालिका
६	खनेपानीका स्रोतहरुको मर्मत संभारका लागि आवश्यक औजार उपकरण तथा जनशक्तिको व्यस्थापन गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक		पूर्वाधार शाखा , पालिका

४.१.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने आपत्कालीन आश्रयस्थल र गैरखाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	विपद् प्रभावितहरूका लागि अस्थायी आश्रय वा वासको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नलगाड नगरपालिका	विपद् प्रभावित वडा	२०,००,०००	विपद् शाखा, पालिका
२	आपत्कालीन अवस्था आइपरेमा तुरुन्त खरिद गर्न सकिने गरी आपूर्तिकर्ता पहिचान गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	हरेक वडामा	०	विपद् शाखा, पालिका
३	अस्थायी आश्रयस्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	०	विपद् शाखा, पालिका

	पहिचान गर्ने ।					
४	गैर-खाद्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	२०,००,०००	विपद् शाखा, पालिका
५	विपद् प्रभावित स्थान वा खुला क्षेत्रमा शिविर सञ्चालन गर्ने स्थानमा सवारी साधनको प्रबन्ध गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	१,००,०००	विपद् शाखा, पालिका
६	अस्थायी आश्रय वा वास निर्माणका लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिवृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	मनसुन शुरु हुनुभन्दा अगाडि	नलगाड नगरपालिका	हरेक वडामा	१,००,०००	विपद् शाखा, पालिका

४.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्रस	सामान्यपूर्वतयारीकाकार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	वजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	महिला, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिक बारे जानकारी मूलक पुस्तिका तयार एवम् प्रकाशन गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका
२	विपद्को समयमा अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामग्रीहरू (डिग्निटी किट) खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका
३	उमेर, लैंगिक, र अपाङ्गताको अवस्था अनुसार गरिनुपर्ने सेवा सहयोगका लागि प्रोटोकल तयार गरी लागू गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	१,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका
४	लैगिक हिंसा, ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता सवाल सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	६०,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका
५	विद्यालय शिक्षक र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका लाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालिम दिने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका
६	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषय क्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, गराउने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५०,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका
७	लैंगिक हिंसा रोकथामका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका

८	लैंगिक हिंसा निवारण नीति तयार गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५०,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका
९	लैंगिक हिंसा सम्बोधन गर्ने संयन्त्र सुदृढीकरण गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५०,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका
१०	सम्बन्धित क्लष्टर निर्माण गरि विपदमा हिंसा हुन नदिन वा हिंसा प्रभावितलाई पुर्नस्थापना गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	विपदको वेलामा	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	२००००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा, पालिका

४.१.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	पहिरो, हावाहुरी, बाढीले प्रभावितगर्न सक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने र सम्भावित क्षतिको आँकलन गर्ने ।	वर्षको १ पटक	नलगाड नगरपालिका	वडाका सबै विद्यालय	३,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा, पालिका
२	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यकपर्ने शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	४,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा, पालिका
३	बाढी, हावाहुरी, शीतलहरबाट विद्यार्थीमा हुनसक्ने प्रभावहरूकाबारेमा विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	१०,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा, पालिका
४	सभावित विपद्बाट सुरक्षित हुने उपायबारे विद्यालयहरूमा सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम. रेडियोबाट सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रसारण गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	मौसमी प्रकोप अनुसार	३,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा, पालिका
५	विद्यालय सुधार योजनामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधिहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	३,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा, पालिका
६	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	१०,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा, पालिका
७	विद्यालयमा सुरक्षित स्थान पहिचान गर्न लगाउने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	वडाका सबै विद्यालय	२,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा, पालिका
८	शिक्षाका लागि भैपरी योजना (Education	निरन्तर	नलगाड	१ पटक	४,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद

	Contingency Plan) तयार गर्ने ।		नगरपालिका			शाखा, पालिका

४.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने शीघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्रस	सामान्यपूर्वतयारीकाकार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	सुरक्षित तथा खुलाक्षेत्रहरूको पहिचान गर्ने	निरन्तर	वडा स्तरमा	सबै वडाहरूमा	१०,०००	
२	सुरक्षित स्थानमा आपत्कालीन प्रयोजनकालागि खानेपानी ट्यांकी ढ्रम, शौचालय र हाते पम्प व्यवस्थागर्ने ।	निरन्तर	वडा स्तरमा	सबै वडाहरूमा	१० लाख	प्राविधिक शाखा, पालिका
३	विपद्बाट अत्यावश्यक सेवाहरू (सडक, खानेपानी, बिजुलीआदि) अवरुद्ध भएमा उक्त सेवा सुचारु गर्न तत्काल प्राविधिक टोली परिचालन गर्ने ।	निरन्तर	पालिकास्तर, वडास्तर	१ पटक	१००,०००	प्राविधिक शाखा, पालिका
४	सम्भावित विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा पर्ने क्षतिको शीघ्र मूल्यांकनका लागि समावेशी टोली गठन गरी प्रशिक्षण दिने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	३ लाख	प्राविधिक शाखा, पालिका
५	सम्भावित विपद्बाट कृषि, पशु, रोजगारी, सेवा, उद्योग, पर्यटन, व्यापार लगायतका क्षेत्रमा पर्न सक्ने असरहरू न्यूनीकरण गर्ने क्रियाकलाप तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५०,००,०००	प्राविधिक शाखा, पालिका
६	नदी व्यवस्थापनको गुरु योजना तयार गर्ने तटवन्धन तयार गर्ने ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	२०,००,०००	प्राविधिक शाखा, पालिका
७	जोखिम संवेदनशील भू-उपयोग योजना कार्यान्वयन गर्ने ।	प्रत्येकवर्ष	नलगाड नगरपालिका	सबै वडाहरूमा	५०,००,०००	प्राविधिक शाखा, पालिका
८	जोखिम युक्त वस्तीहरूको पहिचान गरी सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने । वडा न १, ४ , ६ का वस्तीहरुमा ।	निरन्तर	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	५०,००,०००	प्राविधिक शाखा, पालिका

परिच्छेद ५

५.१ मनसुन परिदृष्यको सूचना

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले सामान्यतया बैशाख महिनामा आगामी बर्खामा समग्र वर्षाको अवस्थाको मोटामोटी अनुमान (मनसुन आउटलुक) उपलब्ध गराउँछ । नगरपालिकामा यसको खबर रेडियो, टिभि, अनलाइन मिडियाका साथै ईमेल आदिका माध्यमबाट मनसुन सक्रिय हुनभन्दा करिब १ महिना अगावै प्राप्त गर्न सकिनेछ । यो जानकारी नगरपालिकामा प्राप्त भएपछि सम्बन्धित विषय क्षेत्रका कर्मचारी तथा सरोकारवालासँग परामर्श गरी नगरपालिका क्षेत्रमा मनसुन अवधिमा हुनसक्ने प्रभावको अनुमान गरिनेछ ।

मनसुनी वर्षा शुरु भएपछि समुदायमा स्थानीय तवरमा बाढी तथा पहिरो जोखिमको निगरानी गर्न र निगरानीकर्ताले बाढी तथा पहिरोको जोखिम बढेको, वा अन्य थप सूचकका आधारमा बाढी तथा पहिरो जाने सम्भावना छ भन्ने खबर ल्याउने व्यवस्था गर्न सम्बन्धित वडा तथा सम्बन्धित समुदायको जोखिम क्षेत्र नजिक रहेका समुदायका विभिन्न समुह तथा समितिहरू परिचालन गरिनेछ ।

मनसुन परिदृष्य प्राप्त भएपछि नगरपालिकास्तरमा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुले गर्ने पूर्वतयारी तथा पूर्वकार्य क्रियाकलापहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

विषयगत क्षेत्रःसमग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी मनसुन पूर्वतयारी को समिक्षा गर्ने र आवश्यक निर्णय गर्ने	मनसुन परिदृष्य पश्चात	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	नलगाड नगरपालिका आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	
२	स्थानीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई सक्रिय बनाउने	सदाबहार	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रःसमग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
३	खोज उद्धारको लागि स्वयंसेवक टोली बनाई तालिम प्रदान गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
४	विपद् पूर्वतयारी, उद्धारको लागि नगर, प्रदेश र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
५	स्थानीय रेडियो मार्फत सूचना सम्प्रेषण गर्ने; मनसुनको समयमा आवश्यक पर्ने खाद्यान्न अग्रिम भण्डारण गर्न समेत सूचित गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
६	वडा तथा समुदाय स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको आवश्यकता अनुसार गठन तथा पुर्न: गठन गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
७	विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने तालिम प्राप्त जनशक्तिको रोष्टर तयार पार्ने र आवश्यक परे पुनर्ताजकी तालिम आयोजना गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
८	विपद् व्यवस्थापनका लागि समुदाय तथा वडा स्तरमा आवश्यक पर्ने खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरूको खरिद तथा भण्डारण गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
९	विपद् व्यवस्थापनमा काम गर्ने सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान गरी सम्पर्क सुची स्थानीय आपत्कालिन कार्य सञ्चालन	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रःसमग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
	केन्द्रमा राख्ने					
१०	बहु विपद् बारेको पूर्व सूचना सम्प्रेषण संयन्त्र तयार गरी सञ्चालनमा ल्याउने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
११	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य÷मनसुन पुर्वतयारी योजना अद्यावधिक गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	LEOC, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः खाद्य तथा कृषि						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	खाद्यान्न भण्डारणको संरचना निर्माण गरी विपद् पश्चात आवश्यक पर्ने खाद्यान्नको आँकलन गरी सुरक्षित भण्डारण गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	१० लाख
२	पशु पन्छी पालक कृषकहरुको खोर/गोठ जिर्ण भए नभएको एकिन गरी मर्मत गर्न सूचित गर्ने ।	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	LEOC, VD, EDRMD	
३	नगरपालिकामा कृषि एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	
४	विपद्को समयमा पिडितको लागि खाना पकाउन आवश्यक पर्ने इन्धन र भाडा कुडाको प्रवन्ध गर्ने र भण्डारण गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
५	सम्भावित क्षति अनुमान गर्न वडा, रेडक्रस र सम्बन्धित समुदायसंग छलफल गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
६	जमिनको प्रकृति अनुसारको कृषि बाली	मनसुन	नलगाड	आवश्यकता	LEOC,	

विषयगत क्षेत्रः खाद्य तथा कृषि						
क्र.स	पूर्वकार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवारी	स्रोत
	लगाउन वडा स्तरमा अभिमुखीकरण गर्ने	अगावै	नगरपालिका	अनुसार	AD, EDRMD	
७	जोखिममा रहेका घरधुरीहरूका पशुपन्छीहरूलाई सुरक्षित ठाउँमा सार्नका लागि स्थानको पहिचान र आवश्यक तयारी गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	LEOC, VD, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः स्वास्थ्य तथा पोषण						
क्र.स	पूर्वकार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवारी	स्रोत
१	प्राथमिक उपचार र महामारीजन्य रोग निवारण गर्नका लागि बफर स्टक तयारी गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	५ लाख
२	नगरमा रहेका RRC र RRT पूर्वतयारी अनुगमन बैठक संचालन गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
३	RRT टोलीको लागि आवश्यक औजार तथा उपकरण तयारी गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
४	खानेपानी मुहान र इन्टेक, RBT पानी खान योग्य रहे/नरहेको एकिन गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
५	महिला बालबालिका पोषणको कमिको बारेमा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, आमा समूहलाई हरेक बार खाना चारको जनचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WCD	

विषयगत क्षेत्रः स्वास्थ्य तथा पोषण						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
६	महामारीजन्य संकट रोकथाम र व्यवस्थापनका लागि immunization, जनचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	HD	

विषयगत क्षेत्रः खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन क्षेत्र						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	विषयगत क्षेत्रका पदाधिकारी र सदस्यहरुको बैठक बस्ने जिम्मेवारी बांडफांड गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WASH, EDRMD	
२	आवश्य सामाग्रीहरु (हाइजिन किट, पियूष, क्लोरिन, डस्टबिन, अस्थाई शौचालय) भण्डारण गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WASH, EDRMD	१ लाख
३	खानेपानी संग सम्बन्धित पाइप, च्याम्बर लगायत अन्य सामाग्रीहरुको भण्डारण गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WASH, EDRMD	५ लाख
४	पालिकाका अन्य शाखाहरु संग समन्वय गरी तयारी गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WASH, EDRMD	
५	होडिङ बोर्ड लगायतका IEC सामाग्री मार्फत सचेतना फैलाउने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WASH, EDRMD	
६	आपत्कालीन अवस्थामा वितरण गर्नुपर्ने तथा भण्डारण गर्दा खेर जाने सामाग्रीहरूका लागि करार सम्झौता गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WASH, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन क्षेत्र						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
७	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि निर्माण भएको योजना अनुसार कार्य भए, नभएको समीक्षा गर्ने । तत्काल गर्नुपर्ने र सम्भव हुने कार्यहरू सञ्चालन गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WASH, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामाग्री						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	सरोकारवालाको टोल स्तरमा बैठक	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, JD,EDRMD	
२	मौज्दात रहेको गैर-खाद्य सामाग्री एकिन गर्ने र खरिद गरी भण्डारण गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, JD,EDRMD	५ लाख
३	आपतकालीन आश्रयका लागि स्थान छनोट गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, JD,EDRMD	
४	राहत तथा उद्धार संयन्त्रलाई सक्रिय राख्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, JD,EDRMD	
५	क्लष्टर बैठक आयोजना गरी जिम्मेवारी बांडफांड गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, JD,EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः संरक्षण तथा सुरक्षा						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, MIS, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः आपतकालीन शिक्षा						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	सिकाई आपुरण तथा द्रुत सिकाई योजना निर्माण/अद्यावधिक गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	शिक्षा शाखा	
२	पूर्व सतर्कताको लागि प्र.अ. बैठक संचालन गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	शिक्षा शाखा	
३	वि.व्य.स. पदाधिकारीहरु सम्मिलित पूर्व सतर्कता बैठक गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	शिक्षा शाखा	
४	विपद् पूर्वानुमान सम्बन्धि सूचना सम्प्रेषण गर्न सम्पर्क व्यक्ति (Focal person) तोक्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	शिक्षा शाखा	
५	वि. व्य. स. र शिक्षकहरु माझ सम्भावित जोखिम र सावधानीका उपाय बारे छलफल चलाउने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	१ पटक	शिक्षा शाखा	
६	विद्यालय परिसर र जाने/आउने बाटोमा बाढी तथा पहिरो जोखिम रहेका स्थान बारे विद्यार्थीलाई सचेत गराउने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा	

विषयगत क्षेत्रः शिघ्र पुनर्लाभ						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	सडक नालीहरु मनसुन अगावै सरसफाई गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
२	विपद्को समयमा सडक मर्मत गर्न आवश्यक साधन तयारी अवस्थामा राख्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID,	

विषयगत क्षेत्रः शिघ्र पुनर्लाभ						
क्र.स	पूर्वकार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवारी	स्रोत
					EDRMD	
३	विद्युतीय तार र पोलहरु व्यवस्थित भए/नभएको एकिन गर्ने; वैकल्पिक उर्जाको स्रोत (solar, torch आदी) खरिद गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
४	बिद्धुत, टेलिफोन लगायत अवरुद्ध हुन सक्ने हुँदा ती निकाय संग निरन्तर समन्वयमा रहने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
५	समुदाय स्तरमा बाढी तथा पहिरो जोखिम क्षेत्रको अवस्थाको अनुगमनका लागि स्वयंसेवक पहिचान गर्ने	मनसुन अगावै	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	

५.२ मौसम विषेश बुलेटिन

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले आगामी सात दिन (सामान्यतया आगामी तीन दिनदेखि सात दिनसम्म) मा ठूलो वर्षा हुन सक्छ र त्यसले पहिरो बाढी हुन सक्छ भन्ने मौसम विषेश बुलेटिन विषेश मौसमी प्रणाली सिंर्जना हुने अवस्थामा मात्रै उपलब्ध गराउँछ । उक्त बुलेटिनमा जल तथा मौसम विज्ञान विभाग बाढी पूर्वानुमान तथा मौसम पूर्वानुमान महाशाखाबाट जिल्लामा हुनसक्ने वर्षा तथा बाढी र पहिरोको जोखिमलाई इंकित गरिएको हुन्छ ।

नगरपालिकामा यसको खबर रेडियो, टिभि, अनलाइन मिडिया तथा ईमेल आदिका माध्यमका साथै विभागबाट सोझै पनि प्राप्त गर्न सकिनेछ । वर्षा लागेपछि यो खबर जुनसुकै दिनमा पनि आउन सक्छ । यो खबर पाएपछि आगामी सात दिन, पाँच दिन, तिन दिन तथा २४ घण्टा भित्रको जुनसुकै समयमा पनि भारि वर्षा शुरु हुन सक्छ । तसर्थ, अब अर्को सूचनाको बारेमा चनाखो रहन सम्बन्धित सबैलाई सजग गराइनेछ ।

अनुमानित मौसम तथा विपद् जोखिम अवस्थाको जानकारी नगरपालिकाको आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र नगरपालिकास्तरीय पूर्वसूचना संयन्त्र मार्फत सम्बन्धित समुदायमा पुर्याइनेछ । विभिन्न प्रकारको अपाङ्गता भएका, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका लगायतका जोखिममा रहेका समुदायसम्म जानकारी पुर्याउन उपयुक्त माध्यम र रणनीति अपनाइनेछ ।

स्थानीय तवरमा बाढी तथा पहिरो जोखिमको निगरानीबाट वा अरू सूचकका आधारमा बाढी तथा पहिरो जाने सम्भावना छ भन्ने जानकारी प्राप्त भएमा जोखिममा रहेका समुदायलाई सार्न सम्भव हुने धनमाल सहित सुरक्षित स्थानमा तत्कालै स्थानान्तरण गर्न पहल गरिनेछ । सामान्यतया निगरानीबाट यति समय भित्रै बाढी तथा पहिरो जान सक्छ वा ढुङ्गा खस्न सक्छ भन्ने निश्चित गर्न सम्भव हुँदैन । तसर्थ जोखिमको जानकारी प्राप्त भएपछि सम्भव भएसम्म जोखिम कम गर्ने, जोखिम रहेका ठाउँका बासिन्दालाई अन्यत्र सार्ने र जोखिम क्षेत्रमा आवतजावत बन्द गर्ने उपायहरू अवलम्बन गरिनेछ ।

३ दिन देखि ७ दिन समयावधिको मौसम विषेश बुलेटिन प्राप्त भएपछि नगरपालिकास्तरमा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुले गर्ने पूर्वतयारी तथा पूर्वकार्य क्रियाकलापहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

विषयगत क्षेत्रःसमग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । सूचना विश्लेषण गरी स्थानीय परिवेश अनुसार परिमार्जन गर्ने । सुझाव सहितको परिमार्जित सूचना जारी गर्ने, पूर्वसूचना संयन्त्र मार्फत सम्प्रेषण गर्ने । अत्यावश्यक मर्मत सम्भार र संरक्षणका कार्यहरू गर्न निर्णय गर्ने ।	बुलेटिन प्राप्त भए पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
2	आवश्यकता अनुसार विषयगत समिति सदस्यहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन जानकारी गराउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
3	जल तथा मौसम विज्ञान विभागबाट प्राप्त अद्यावधिक जानकारीहरू नियमित रूपमा नगरपालिकाको सामाजिक सञ्जाल पेज, फेसबुक तथा भाइबर ग्रुप, मास एसएमएस प्रणाली, एफएम मार्फत तुरुन्तै प्रवाह गरी समुदायलाई सजग गराउने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	
4	घरपरिवार र समुदायका व्यक्तिहरूलाई विपदबाट हुनसक्ने हानी, नोक्सानी र पूर्वतयारीबारे जानकारी गराउने, छलफल गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
5	सुरक्षा निकाय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी सामाग्रीहरू सहित उद्धारकर्मीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
6	उच्च जोखिमयुक्त बस्तीहरू सुरक्षित स्थानमा नसरेको भए सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी थप	सूचना पश्चा	नलगाड नगरपा	आवश्यकता	LEOC,	

	सतर्कता अपनाउन अनुरोध गर्ने ।	त	लिका	अनुसार	EDRMD	
7	पूर्वकार्य तथा प्रतिकार्य गतिविधिमा परिचालित हुने जनशक्ति, स्वयंसेवकहरू परिचालनका लागि तयारी अवस्थामा राख्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
8	समुदायमा त्रास फैलन नदिन सचेतना तथा घरदैलो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
9	खोलाबाट कटान हुनसक्ने ठाउँहरूको आकलन गरी स्थानीय स्रोत सामाग्रीको प्रयोग गरेर बाँध लगाउने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
१०	समुदायको जोखिम क्षेत्र मा बसोबास गर्ने मानिसहरूका साथै गर्भवती, सुत्केरी, बालबालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई एफ एम मार्फत अपनाउनु पर्ने सतर्कता सन्देश प्रवाह गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	१ लाख समग्र क्रियाकलापको लागि
११	विपद्को जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै, आवश्यक परेको खण्डमा तत्काल परिचालीत हुन युवा क्लब, आमा समूह, स्वयंसेवक तथा समाजसेवीहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन सुझाव दिने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
१२	खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरूको चेक जाँच गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	

१३	विपद्को जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै, आवश्यक परेको खण्डमा तत्काल परिचालीत हुन युवा क्लब, आमा समूह, स्वयंसेवक तथा समाजसेवीहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन सुझाव दिने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
१४	समुदायका सबै घरमा झटपट झोला तयारी अवस्थामा राख्न र आवश्यक पर्नेसामाग्रीहरूको बारेमा एफ एम मार्फत सूचना प्रवाह गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
१५	विपद्को पूर्वतयारी, उद्धार र राहतका लागि प्रदेश तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग निरन्तर समन्वय गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
१६	समुदाय स्तरमा मानिसहरू भोज, भतेर तथा चाडपर्वका अवसरमा भेला हुने जस्ता गतिविधिहरू आयोजना गर्दा मौसमको अवस्था र अपनाउनु पर्ने सावधानीका विषयमा एफएम मार्फत सूचना प्रवाह गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
१७	खोला किनारका बस्तीहरूलाई सतर्क रहन र समय समयमा माथिल्लो भेगका बस्तीहरूबाट जानकारी लिई खोलाको बहावबारे जानकारी प्रदान गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
१८	सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीहरूलाई मोबाईल एसएमएस मार्फत विपद् पूर्वतयारी सूचनाका बारेमा सूचित गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, MIS, EDRMD	
१९	विपद् सूचना प्रवाहका लागि आवश्यक पर्ने एस एम एस प्रणाली र रकम, हातेमाईकको ब्याट्री तथा चार्ज, पूर्वसुचना प्रवाहका लागि स्वयंसेवकको उपलब्धता जाँच गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः खाद्य तथा कृषि						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	पाकी सकेका र भित्राउन मिल्ने कृषि उपज (बाली) हरु भित्राउने सूचना प्रवाह गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	
२	जोखिम क्षेत्रका मानिसहरूका लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्रीको बजारमा उपलब्धताका बारेमा जानकारी लिनुका साथै व्यवस्थापन गर्न व्यवसायीहरूलाई अनुरोध गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	
३	आगामी दिनमा पर्न सक्ने असरहरूलाई मध्यनजर गरी परिवारहरूलाई १ हप्ताका लागि आवश्यक पर्ने खाद्यान्न तथा अन्य सामाग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्न रेडियो मार्फत अनुरोध गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	
४	वितरणका लागि आवश्यक पर्न सक्ने खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्रीहरू रणनैतिक स्थानहरूमा ढुवानी गरी तयारी अवस्थामा रान्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	
५	पशुपन्छीको लागि आवश्यक घाँसपात र दानापानीको व्यवस्थापन गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, VD, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः स्वास्थ्य तथा पोषण						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका एम्बुलेन्सहरूको अवस्थाको जाँचबुझ गर्नुका साथै परिचालनका	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD,	

विषयगत क्षेत्रः स्वास्थ्य तथा पोषण						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
	लागि तयारी अवस्थामा रहन फोन मार्फत जानकारी दिने				EDRMD	
२	नगरपालिका स्तरीय स्वास्थ्य प्रतिकार्य टोली (RRT) आवश्यक सामाग्री सहित तयारी अवस्थामा राख्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
३	एम्बुलेन्स सेवाको सम्पर्क नम्बर बारेमा समुदायलाई जानकारी दिने र तयारी अवस्थामा राख्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
४	नगरपालिका स्थित मौज्दात औषधीजन्य सामाग्रीहरू माग र सम्भावित आवश्यकताको आधारमा स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा ढुवानी गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
५	औषधी व्यवस्थापन तथा उपचारका लागि जनशक्तिहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई जानकारी गराउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	खानेपानीका पाइप लगायत स्वच्छता प्रवर्धनका सामाग्रीको भण्डारण रुजु गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD, WASH	
२	अस्थायी आश्रय स्थलमा शौचालय, खानेपानी, बिजुली, टेन्ट, औषधि लगायतका न्यूनतम आधारभूत आवश्यकताको व्यवस्थापन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	EDRMD, WASH	

विषयगत क्षेत्रः खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
३	समुदाय स्तरमा पिउने पानी शुद्धीकरणका लागि पीयूष, वाटर गार्ड जस्ता औषधीहरूको व्यवस्थापन र प्रयोग विधिबारे स्वयंसेविका मार्फत जानकारी गराउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	EDRMD, WASH	
४	विपद्को जोखिम क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने बन्दोबस्तीका सामाग्रीहरू ढुवानी गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	क्लस्टर बैठक राख्ने र आवश्यक पूर्वकार्यका विषयमा छलफल गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	EDRMD, ID	
२	गैर-खाद्य सामाग्री संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD,	
३	अस्थायी आश्रय स्थल निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने त्रिपाल, डोरी, बाँस, आदीको विवरण अद्यावधिक तथा चेक जाँच गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD,	
४	वडा विपद् व्यवस्थापन समितिहरुको रोहबरमा रहने गरी विपद्को जोखिम क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने बन्दोबस्तीका सामाग्रीहरू ढुवानी गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD,	५ लाख
५	जोखिम वर्गमा रहेका बस्तीहरूलाई अवस्था हेरी स्थानान्तरणका लागि आवश्यक तयारी थाल्ने ।छनोट गरेका खुल्ला स्थानहरुको अवस्था पुन: परिक्षण गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD,	

विषयगत क्षेत्रःसंरक्षण तथा सुरक्षा						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	जोखिम समुदायका बालबालिका, ज्येष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नका लागि योजना निर्माण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD, WCD, MIS	
२	समुदायका व्यक्तिहरूलाई जोखिम क्षेत्रमा आवतजावत गर्दा समूहमा मात्र यात्रा गर्ने र एक्लै यात्रा नगर्न रेडियो मार्फत जानकारी गराउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
३	उच्च जोखिमयुक्त बस्तीहरू सुरक्षित स्थानमा नसरेको भए सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी थप सतर्कता अपनाउन अनुरोध गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
४	समुदायमा त्रास फैलन नदिन सचेतना तथा घरदैलो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
५	विपद्को जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै, आवश्यक परेको खण्डमा तत्काल परिचालीत हुन युवा क्लब, आमा समूह, स्वयंसेवक तथा समाजसेवीहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन सुझाव दिने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः आपत्कालीन शिक्षा						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	मौषम विभागबाट प्रेषित सूचनालाई प्र.अ. ग्रुप मार्फत सजग गराउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	
२	विपद् पूर्वतयारी फोकल पर्सनलाई तयारी	सूचना	नलगाड	आवश्यकता	LEOC,	

विषयगत क्षेत्रः आपत्कालीन शिक्षा						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
	अवस्थामा राख्ने	पश्चात	नगरपालिका	अनुसार	ED	
३	वितरणका लागि आवश्यक पर्ने पाठ्य पुस्तक लगायत शैक्षिक सामाग्री रणनैतिक स्थानमा राख्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	१ लाख
४	विद्यालय वरपर झल, कुलेसा तर्काउने र चिरा परेको भए पुर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	
५	विद्यार्थीहरुलाई विपद् बाट हुनसक्ने हानी नोक्सानी र गर्नुपर्ने पूर्वतयारी बारे जानकारी गराउन छलफल गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	
६	विद्यालय लगायतका सामुदायिक तथा सार्वजनिक भवनहरूलाई आवश्यक परेको खण्डमा प्रयोगमा ल्याउन सकिने गरि तयारी अवस्थामा राख्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	
७	जोखिम स्थानमै भएका विद्यालयहरू उक्त अवधिमा सञ्चालन गर्ने वा बन्द गर्ने विषयमा छलफल गरी विद्यालयहरूलाई जानकारी गराउने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	

विषयगत क्षेत्रः शिघ्र पुनर्लाभ						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	नियमित आवतजावत गर्ने सडक पानी परेर अवरुद्ध हुनसक्ने कुलो, गोरेटोबाटो अवरुद्ध भएका नालाहरू खुलाउने साथै झलपानी तर्काउने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः शिघ्र पुनर्लाभ						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
२	प्रभावित हुने क्षेत्रमा विकास निर्माणका कार्यहरु गर्न केही समयका लागी स्थगित गर्न रेडियो मार्फत सूचना प्रवाह गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
३	सडक सञ्जालहरू बन्द हुनसक्ने आङ्कलन गरी सडक सञ्जाल तत्काल सञ्चालनमा ल्याउनका लागि आवश्यक उपकरण तथा सामाग्री तयारी अवस्थामा राख्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
४	उच्च जोखिमयुक्त बस्तीहरू सुरक्षित स्थानमा नसरेको भए सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी थप सतर्कता अपनाउन अनुरोध गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
५	सुरक्षित तथा खुल्ला स्थानहरूको अवलोकन गरी उक्त ठाउँमा अस्थायी आवासनिर्माणका लागि आवश्यक तयारी गर्ने।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	१० लाख
६	खोलाबाट कटान हुनसक्ने ठाउँहरूको आकलन गरी स्थानीय स्रोत सामाग्रीको प्रयोग गरेर बाँध लगाउने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
७	मुख्य सडक तथा समुदायमा बाढी तथा पहिरो जोखिम स्थानहरूको अवस्थाको अनुगमनलाई थप सक्रिय बनाउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
८	जोखिम क्षेत्रहरूको अवलोकन गरी समुदायको सहभागितामा सामान्य संरक्षणका कार्यहरु सञ्चालन गर्ने ।	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
९	समुदाय नजिक रहेका भलकुलोहरू अवलोकन गर्ने र आवश्यक परेको खण्डमासफा गर्ने साथै चिराहरू	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः शिघ्र पुनर्लाभ						
क्र.स	पूर्वकार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवारी	स्रोत
	देखिएका भए पुर्न समुदायलाई सूचित गर्ने					
१०	पानीको बहाव बढेर सडक अवरुद्ध हुनसक्ने स्थानहरूको मर्मत तथा व्यवस्थापन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	

५.३तिनदिनेमौसमपूर्वानुमानबुलेटिन

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले आगामी तीन दिनमा ठूलो वर्षा हुन सक्छ र त्यसले बाढी तथा पहिरो बढी हुन सक्छ भन्ने अनुमान उपलब्ध गराउँछ। जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान तथा तथा मौसम पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी तथा मौसम पूर्वानुमान बुलेटिनले जिल्ला स्थित खोला तथा नदीलाई रातो रंगले इंकित गर्दै बाढी, पहिरो तथा वर्षाको उच्च जोखिममा रहेको प्रक्षेपण गर्नुका साथै जल तथा मौसम विज्ञान विभागको गणीतिय मौसम पूर्वानुमान मोडेल (Numerical Weather Prediction-NWP) तिन दिने वर्षा पूर्वानुमानले आगामी २४ घण्टा देखि ७२ घण्टा अवधिमा अति भारी वर्षा (१५० मी.मी. भन्दा बढी) हुने प्रक्षेपण गर्ने गर्दछ।

नगरपालिकामा यसको खबर रेडियो, टिभी, अनलाइन मिडिया, ईमेलका माध्यमबाट विभागको ३ दिने मौसम पूर्वानुमान सूचना प्राप्त गर्न सकिनेछ। वर्षा लागेपछि यो खबर जुनसुकै दिनमा पनि आउन सक्छ। यो खबर प्राप्त भएपछि आगामी तीन दिन भित्र जुनसुकै समयमा भारी वर्षा सुरु हुन सक्छ। तसर्थ, अब अर्को सूचनाको बारेमा चनाखो रहन सम्बन्धित सबैलाई सजग गराइनेछ। अनुमानित मौसम तथा विपद् जोखिम अवस्थाको जानकारी नगरपालिकाको आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट नगरपालिका स्तरीय पूर्वसूचना तथा आपत्कालीन सञ्चार संयन्त्र मार्फत सम्बन्धित समुदायमा पुर्याइनेछ । विभिन्न प्रकारको अपाङ्गता भएका, वृद्धवृद्धा, बालबालिका लगायतका जोखिममा रहेका समुदायसम्म जानकारी पुर्याउन उपयुक्त माध्यम र रणनीति अपनाइनेछ।

अर्कोतर्फ, स्थानीय तवरमा बाढी तथा पहिरो जोखिमको निगरानी वा विभिन्न सूचकका आधारमा बाढी तथा पहिरो जाने सम्भावना छ भन्ने जानकारी प्राप्त गर्न सकिनेछ। यसमा यति समय भित्रै बाढी तथा पहिरो जान सक्छ वा ढुङ्गा खस्न सक्छ भन्ने ठोकुवा गर्न सकिने चाहिँ हुँदैन। तसर्थ जोखिमको जानकारी प्राप्त भएपछि सम्भव भएसम्म जोखिम कम गर्ने, जोखिम रहेका ठाउँका बासिन्दालाई अन्यत्र सार्ने र जोखिम क्षेत्रमा आवतजावत बन्द गर्ने उपायहरू अवलम्बन गरिनेछ।

२४ घण्टा सहितको तिन दिने मौसम पूर्वानुमान बुलेटिन प्राप्त भएपछि नगरपालिकास्तरमा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुले गर्ने पूर्वतयारी तथा पूर्वकार्य क्रियाकलापहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्।

विषयगत क्षेत्रः समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	सूचना विश्लेषण गरी स्थानीय परिवेश अनुसार परिमार्जन गर्ने ।परिमार्जित सूचना पूर्वसूचना संयन्त्र मार्फत सबै समुदाय र सरोकारवालालाई सम्प्रेषण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	
२	विषयगत समितिहरूलाई सक्रिय बनाउनुका साथै परिचालन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, EDRMD	
३	साईरनतथा रेडियो मार्फत सूचना प्रसारण गरी सबैलाई सतर्क र तयारी रहन आग्रह गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	
४	जोखिमसूचना बारेको निरन्तर अपडेट लिदै स्थानीय रेडियो तथा सामाजिक सञ्जाल मार्फततोकिएको सुरक्षित स्थान सहित स्थानान्तरणका बारेको नयाँ सूचनाहरू प्रवाह गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	
५	झटपटझोला तयारी अवस्थामा रहे नरहेको यकिन गर्न समुदायलाई सूचित गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	
६	जोखिम क्षेत्रमा विभिन्न सञ्चार माध्यम मार्फत सुरक्षित स्थानको बारेमा जानकारी दिने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	
७	समुदाय स्तरमा गठन गरीएका खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार, पूर्व सूचना सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्तिहरूका साथै टोल विकास समितिहरूलाई सक्रिय बनाई सबै मानिसहरूलाई सूचना पुर्या उन परिचालन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
८	माईकिंङ्ग मार्फत थप प्रभावित हुन सक्ने समुदायलाई सचेत रहन र विचलित नहुन आग्रह गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ITD, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः खाद्य तथा कृषि						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	आफ्नो घरमा भण्डारण गरीएको खाद्यान्न तथा अन्नबाली क्षति नहुने ठाउँमा सार्न लगाउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	
२	अस्थाई स्थानान्तरण हुनुपर्ने स्थानका मानिसलाई भाडाकुडा सार्न सूचित गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	
३	विपद्का कारण सम्पर्क बिच्छेद हुनसक्ने जोखिमयुक्त बस्तीहरुमा खाद्य सामाग्री ढुवानी गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	
४	गाईवस्तुहरूलाई सुरक्षित स्थानमा सार्नुका साथै घाँस, पराल र दानाको व्यवस्था गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, VD, EDRMD	
५	आस्थायी आश्रय स्थलमा रहेका वा सरेका मानिसहरूलाई आवश्यक परेको खण्डमा खाद्य तथा गैर खाद्य बस्तुहरूको वितरण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, AD, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः स्वास्थ्य तथा पोषण						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**

विषयगत क्षेत्रः स्वास्थ्य तथा पोषण						
क्र.स	पूर्वकार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवारी	स्रोत
१	आवश्यकताका आधारमा घाइते, बिरामी तथा गर्भवती, सुत्केरी महिलाहरुलाई अस्पतालसम्म लैजान र ल्याउनका लागि एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
२	जोखिमयुक्त बस्तीमा रहेका गर्भवती महिलालाई स्वास्थ्य संस्थामा पहिल्यै लैजाने व्यवस्था मिलाउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
३	सुरक्षित स्थानमा प्राथमिक उपचार बाकस र तालिम प्राप्त जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
४	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका मार्फत आमासमुहहरूलाई विपद् पूर्वतयारीका विषयमा जानकारी गराउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	
५	स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई औषधी सहित समुदायहरू स्थानान्तरण भएको स्थानमा परिचालन हुन जानकारी दिने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, HD, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन						
क्र.स	पूर्वकार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवारी	स्रोत
१	अस्थायी अवासमा सरेका घरधुरीहरूलाई लत्ताकपडा, खानेपानी, बत्ती, शौचालय, भाडाँकुडाँ, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ सामग्रीहरूको सुनिश्चितता र वितरण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WASH, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः आपत्कालिन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामाग्री

क्र.स	पूर्वकार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवारी	स्रोत
१	जोखिम समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा सर्दा घरमा भएका लत्ता कपडा संगै लिएर जान सूचित गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
२	अस्थाई स्थानान्तरण भएका स्थानमा गैर-खाद्य सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
३	अति जोखिममा रहेका समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
४	जोखिम सूचना बारेको निरन्तर अपडेट लिदै स्थानीय रेडियो तथा सामाजिक सञ्जाल मार्फत ताकिएको सुरक्षित स्थान सहित स्थानान्तरणका बारेको नयाँ सूचनाहरू प्रवाह गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
५	झटपटझोला तयारी अवस्थामा रहे नरहेको यकिन गरी तयारी गर्न लगाउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
६	प्रभावित क्षेत्रका रहेका व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरणका लागि विभिन्न निकायसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
७	अस्थायी आश्रय स्थलमा रहेका वा सरेका मानिसहरूलाई आवश्यक परेको खण्डमा खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री वितरण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	

विषयगत क्षेत्रः संरक्षण तथा सुरक्षा

क्र.स	पूर्वकार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवारी	स्रोत

विषयगत क्षेत्रः संरक्षण तथा सुरक्षा						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	चोरी, लुटपाट, हिंसा जस्ता गतिविधि हुन नदिन सचेतना जगाउने र आस्थायी आश्रय स्थलमा गुनासो सुनवाइ तथा सहायता कक्ष निर्माण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WCD, MIS	
२	जोखिम क्षेत्र आसपासमा एक्लै हिँड्डुल नगर्न समुदायलाई रेडियो मार्फत जानकारी दिने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WCD, MIS	
३	जोखिम क्षेत्रमा विभिन्न सञ्चार माध्यम मार्फत सुरक्षित स्थानको बारेमा जानकारी दिने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WCD, MIS	
४	सामाजिक सुरक्षा भत्ता लाभग्राहीहरूको मोबाइल नम्बरमा एसएमएस मार्फत स्थानान्तरण बारे सूचना प्रवाह गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WCD, MIS	
५	स्वयंसेवकहरू परिचालन गरी प्रथमिकताका आधारमा ज्येष्ठ नागरीक, अपाङ्गता, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, नवजात शिशुहरूलाई स्थानान्तरण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WCD, MIS	
६	गर्भवती, सुत्केरी, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरीक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई खाद्यान्न व्यवस्था र वितरण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WCD, MIS	
७	थप आवश्यक सूचना लिन दिनका लागि मोबाईलको चार्ज र रिचार्जको व्यवस्था गरी राख्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, WCD, MIS	

विषयगत क्षेत्रः आपत्कालीन शिक्षा						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**

विषयगत क्षेत्रः आपत्कालीन शिक्षा						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	मौसम विभाग बाट जारी सूचनालाई विद्यालय स्तरमा तत्काल सम्प्रेषण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	
२	वडा, पालिका, सुरक्षा निकाय र उद्धार संग सम्बन्धित व्यक्ति/निकाय संग निरन्तर समन्वयमा रहने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	
३	प्र.अ. ग्रुप मार्फत आपत्कालीन सूचना/जानकारी सम्प्रेषण गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	
४	जोखिम क्षेत्रमा अवस्थित विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई आगामी दिनको मौसम पूर्वानुमानका साथै घर तथा समुदायमा अपनाउनु पर्ने सतर्कताका विषयमा जानकारी गराउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	
५	जोखिम क्षेत्रमा अवस्थित विद्यालयहरू सञ्चालनका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ED	

विषयगत क्षेत्रः शिघ्र पुनर्लाभ						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
१	विद्धुत दूरसंचार लगायतका कार्यालय संग निरन्तर सम्पर्कमा रहने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
२	सडकको अवस्था खराब रहेमा यातायात बन्द गराउने	सूचना पश्चात	नलगाड नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	LEOC, ID, EDRMD	
३	मर्मत गर्न सकिने सडकहरु मर्मत गरी	सूचना	नलगाड	आवश्यकता	LEOC, ID,	

विषयगत क्षेत्रः शिघ्र पुनर्लाभ						
क्र.स	**पूर्वकार्यहरु**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**जिम्मेवारी**	**स्रोत**
	संचालनमा ल्याउने	पश्चात	नगरपालिका	अनुसार	EDRMD	

नोट :LEOC— आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र ,EDRMD— वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा,

ID— पूर्वाधार विकाश शाखा ,ITD— सूचना प्रबिधि शाखा ,AD— कृषि विकाश शाखा ,VD— भेटनरी शाखा,

WCD— महिला तथा बालबालिका शाखा ,ED— शिक्षा शाखा ,WASH— खानेपानी तथा स्वच्छता शाखा,

MIS— पंजीकरण शाखा ,HD— स्वास्थ्य शाखा

परिच्छेद ६

६.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद प्रतिकार्य गर्न समग्र व्यवस्थापन,सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.सं	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	विपद् जन्य घटनाघटेमा वा घट्ने यकिन भएमा पालिका विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक गर्ने ।	०–२ घण्टा	५०,०००	पलिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
२	विपद्ले प्रभाव पारेको तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति, समुदाय र सम्पूर्ण सम्पत्ति सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न सुरक्षा निकाय र खोज तथा उद्धार टोली वा कार्यदल परिचालन गर्ने ।	०–७ घण्टा	१,००,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
३	विपद्मा परी घाइते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराइरहेका व्यक्तिहरूको तथ्यांक तयार गरी खोजी गर्ने ।	०–२४ घण्टा	५०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
४	तत्कालै घटनाको अवलोकन, निरीक्षण गर्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार गरी पालिका विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्ने।	०–२४ घण्टा	५०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
५	विपद्बाट मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क र लागत तयार गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने र शव हस्तान्तरण/व्यवस्थापन गर्ने ।	४८–७२ घण्टा	१,००,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

६	प्रभावित समुदायलाई थप जोखिमबाट बचाउन र सहयोग पुऱ्याउन अन्य विषयगत क्षेत्र र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	२०,०००	पलिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
७	बहुक्षेत्रगत सर्वेक्षण गरी क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी सुझाव सहितको विषयगत क्षेत्र केन्द्रित प्रतिवेदन पालिका विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने ।	एक साता देखि १ महिना भित्र	२०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
८	समीक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने र तर्जुमा गरिएको योजना कार्यान्वयन गर्ने/गराउने ।	एक साता देखि १ महिना भित्र	५०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
९	विस्थापित भई शिविरमा बसेका, छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घर गोठ पूर्ण रूपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरूलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने ।	एक साता देखि ४५ दिन भित्र	५०,०००	पालिका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
१०	विपद्को संकटकाल घोषणा गर्नुपर्ने अवस्था भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष सिफारिस गर्ने	०–२४ घण्टा	५०,०००	पालिका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

६.३.२ खाद्यतथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

प्रकोपबाट सिर्जित विपद्मा प्रतिकार्य गर्न खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने ।	०–१० घण्टा	५०,०००	कृषि विकास शाखा
२	विपद्बाट प्रभावित भएकाहरूलाई खाद्यान्न वितरण गर्ने ।	७–२४ घण्टा	२, ६०,०००	कृषि विकास शाखा, वडा कार्यालय
३	सर्वेक्षण टोलीको सिफारिसका आधारमा आवश्यक खाद्य सामग्रीको व्यवस्थापन गरी निर्धारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने ।	७ घण्टा देखि ७ दिन I	५०,०००	कृषि विकास शाखा,पालिका विपद् व्यवस्थान समिति, वडा कार्यालय
४	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री अपुग हुने देखिएमा तत्काल खरिद गरी आपूर्तिको व्यवस्थापन मिलाउने ।	४८–७२ घण्टा	५०,०००	पालिका विपद् व्यवस्थान समिति
५	प्रतिकार्यका लागि पालिकाको क्षमताले नभ्याउने भएमा थप सामग्री सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष अनुरोध गर्ने ।	४८–७२ घण्टा	८०,०००	पालिका विपद् व्यवस्थान समिति
६	थप खाद्य सामग्री आवश्यक भएमा स्थानीय तहमा	७ घण्टा देखि ७ दिन	५०,०००	पालिका विपद् व्यवस्थापन

	क्रियाशील मानवीय सहायताकार्यमा संलगन निकायहरू सँग समन्वय तथा अनुरोध गर्ने ।			समिति
७	खाद्य सामग्री वितरणमा आइपरेका समस्या तथा चुनौतीहरूको विषयमा विषयगत क्षेत्रको समीक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष सहितको प्रतिवेदन पालिका विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने	एक साता देखि १ महिना भित्र	१,३०,०००	कृषि विकास शाखा
८	क्षेति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान गरिएका लाभग्राहीहरुलाई उपलब्ध गराएका सामाग्री वितरण अभिलेखिकरण गरि रिर्पोटिङ गर्ने ।	एक साता देखि १ महिना भित्र	५0000	कृषि विकास शाखा

६.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद ्प्रतिकार्यको सन्दर्भमा स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र. सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धीक्रियाकलापहरू	समय	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	०–७ घण्टा	५०,०००	स्वास्थ्य शाखा
२	विपद्को घटनामा घाइते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने ।	०–७ घण्टा	५०,०००	स्वास्थ्य शाखा
३	स्थानीय स्तरमा उपचार हुननसक्ने घाइते तथा विरामीलाई नजिकको स्वास्थ्यकेन्द्र वा अस्पताल लैजाने व्यवस्था मिलाउने ।	०–२४ घण्टा	१,००,०००	स्वास्थ्य शाखा
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने । विध्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम ।	२४–४८ घण्टा	८०,०००	स्वास्थ्य शाखा,शिक्षा शाखा, विद्यालय
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	५,००,०००	स्वास्थ्य शाखा
६	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सेवाप्रदान गर्ने तथा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको व्यवस्था मिलाउने खाद्यतथापोषण क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	१,००,०००	स्वास्थ्य शाखा
७	औषधि, सुरक्षाका सामग्री (पिपिई सेट) तथा उपकरण (भेन्टिलेटर) लगायतका सामग्रीहरू पहिचान गरीयको व्यवस्था गर्ने ।	एक साता देखि १ महिना भित्र	५०,००,०००	स्वास्थ्य शाखा

६.३.४ खानेपानी ,सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद ्प्रतिकार्य गर्न खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धीक्रियाकलापहरू	समय	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमाप्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	०–७ घण्टा	५०,०००	पूर्वाधार शाखा
२	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था गर्ने	७२ घण्टा देखि ७ दिन	२,००,०००	पूर्वाधार शाखा
३	विपद्का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	३,००,०००	पूर्वाधार शाखा
४	खानेपानी शुद्धीकरणका औषधि तथा व्यक्तिगत सरसफाइका लागि हाइजिन किट वितरण गर्ने र सरसफाइ तथा स्वच्छता कायम गर्न सचेतना मूलक कार्यक्रम गर्ने ।	४८–७२ घण्टा	४,००,०००	पूर्वाधार शाखा
५	खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्धन क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	४०,०००	पूर्वाधार शाखा
६	तत्काल आवश्यक पर्ने अस्थायी सौचालय का लागि सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गरि निर्माण गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	४०,०००	पूर्वाधार शाखा
७	अवरुद्ध भएका खानेपानीका स्रोतहरु सुचारु ग्र्न आवश्यक पाइप तथा अन्य सामाग्रीहरु खरिद तथा वितरण गर्ने ।	१ महिना देखि २ महिना भत्र	२०,०००	पूर्वाधार शाखा

६.३.५ आपतकालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ

क.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	०–२४ घण्टा	५०,०००	विपद् शाखा
२	पहिचान भएको सुरक्षित स्थानमा आश्रय वा वासका लागि	२४ घण्टा देखि ७ दिन	५,००,०००	विपद् शाखा

	अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने ।			
३	आवश्यक गैर खाद्य सामग्री वितरण गर्ने ।	४८–७२ घण्टा	५,००,०००	विपद् शाखा
४	आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	१०,०००	विपद् शाखा

६.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न संरक्षण तथा सुरक्षाक्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धीक्रियाकलापहरू	समय	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	०–२ घण्टा	५०,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा
२	पहिचान भएका आवश्यकता बमोजिम गर्भवती महिला, सुत्केरी,बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकलाई सहयोग गर्ने ।	०–७ घण्टा	३०,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा
३	गर्भवती महिला, सुत्केरी,बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्थापन र वितरण गर्ने ।	७–२४ घण्टा	५,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा
४	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारको सामग्री (डिग्निटी किट) वितरण गर्ने ।	२४–४८ घण्टा	४,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा
५	विपद्को घटनाबाट मानसिकरूपमा प्रभावित व्यक्ति र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरू र लैंगिक हिंसा प्रभावित व्यक्तिहरूलाई परिस्थितिको आँकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	३,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा
६	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन	१०,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा
७	विपद्को समयमा लैंगिक हिंसा नियन्त्रणका लागि महिला तथा बालबालिकाहरू लाई सचेतीकरण गर्दै सुरक्षाको व्यवस्था गर्ने ।	एक साता देखि १ महिना भित्र	३,००,०००	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा

६.३.७ आपत्कालीन शिक्षाक्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद ्प्रतिकार्य गर्न आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	०–२ घण्टा	५०,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठन सामग्रीहरूको विवरण तयार गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन ।	५०,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा
३	विद्यालय तीन दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि व्यवस्था मिलाउने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन ।	४,००,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा
४	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सञ्चालन गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन ।	६०,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा
५	शिक्षाक्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	एक महिना देखि २ महिना भित्र	१०,०००	शिक्षा तथा खेलकुद शाखा

६.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद ्प्रतिकार्य गर्न शीघ्र पुनर्लाभक्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	बजेट रु.	मुख्य जिम्मेवार तह शाखा ,निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	७–२४ घण्टा	५०,०००	पूर्वाधार तथा भवन नियमन शाखा
२	भैतिक संरचनाहरू नोक्सानभई सेवा अवरुद्ध भएको स्थान पहिचान गरी तथ्याङ्क संकलन गर्ने र तत्काल सुचारु गर्नुपर्ने सेवाहरूको प्राथमिकीकरण गर्ने ।	२४–४८ घण्टा	१४,००,०००	पूर्वाधार तथा भवन नियमन शाखा
३	सार्वजनिक सेवा अवरुद्ध भएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि टोली परिचालन गरी सेवा सुचारु गर्ने ।	७२ घण्टा देखि ७ दिन ।	२०,००,०००	पूर्वाधार तथा भवन नियमन शाखा
४	विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा	एक महिना देखि २	३ करोड	पूर्वाधार तथा भवन नियमन

	परेको प्रभाव लेखाजोखा गरी शीघ्र पुनर्लाभ काकार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	महिना भित्र		शाखा
५	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने ।	२ महिना भित्र	५०,०००	पूर्वाधार तथा भवन नियमन शाखा

परिच्छेद ७

बन्दोबस्तीका सामग्री आँकलन तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

कुनै पनि प्रकोपको कारण हुने विपद्जन्य घटनामा सम्बन्धित विषयगतक्षेत्रबाट वितरण गरिने राहत सामग्रीहरू र तत्काल सेवा पुऱ्याउनका लागि चाहिने सरसामानहरू तलका तालिकाहरूमा उपलब्ध भए बमोजिम थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण समावेश गरिएको छ।

७.१. विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत रहेका सामग्रीगत स्रोत/साधनको वर्तमान अवस्था र थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण।

क) समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र अन्तरगत रहेका स्रोत , साधनको विवरण

क्र.सं.	स्रोत,साधन/उपकरण	संख्यावा परिमाण	भण्डारण स्थल, स्थान	थपआवश्यकता	अनुमानित लागत
१	गैरखाद्य सामाग्री सेट	५ सेट	नगरपालिका	१० सेट	२००००० /-
२	त्रिपाल	५०	जिन्सी शाखा	५००	७५०००० /-
३	कम्बल/ब्लांङकेट	५०	जिन्सी शाखा	२००	१००००० /-
४	बेल्चा	१०	जिन्सी शाखा	८०	४०००० /-
५	सब्बल - खन्ती)	१०	जिन्सी शाखा	८०	१६०००० /-
६	गैती	१०	जिन्सी शाखा	८०	२४००० /-
७	पञ्जा	१० जोर	जिन्सी शाखा	८० जोर	४०००० /-
८	तस्ला	०	जिन्सी शाखा	३०	१५००० /-
९	घन	५	जिन्सी शाखा	४०	१२०००० /-
१०	हसिया/बन्चरो	१०	जिन्सी शाखा	१०	३०००० /-
११	फरुवा	०	जिन्सी शाखा	५०	५०००० /-
१२	डोरी	१० रोल		२० रोल	२०००० /-
१३	वारुण यन्त्र	०		१० सेट	६०००० /-
१४	गमवुट	४ जोर		४० जोर	४०००० /-
१५	हेलमेट	५		४०	४०००० /-
१६	लाइफ जाकेट	५		३०	६०००० /-
१७	स्टेचर	२		२०	२४०००० /-

(ख) खाद्यतथा कृषि क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्रोत, साधन र थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्यावा	भण्डारण	थप	अनुमानित

		परिमाण	स्थल	आवश्यकता	लागत
१	निजी पसलमा खाद्य मौज्दात	२५ मे.ट.	निजीगोदाम	५० मे.टन	२५ लाख ५० हजार
२	खाद्यान्न तरकारी दाल	१० टन		२० टन	३० लाख
३	तरकारी	५ मे.टन	नजिकबजार	१० मे.टन	१० लाख
४	फलफुल	३ मेटन	नजिकबजार	५ मेटन	१० लाख
५	दुध	१ मे.टन.	नजिकबजार	५ मे.टन.	५ लाख
६	मासु	२ मे.टन	नजिकबजार		१२ लाख

(ग) स्वास्थ्य/ पोषण क्षेत्र अन्तर्गत रहेका तथा थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण

क्र.स.	स्रोत,साधन/उपकरण	संख्यावा परिमाण	थप आवश्यकता	भण्डारण स्थल	अनुमानित लागत
१	tab Metronidazole 400mg	४५५०	४०००	स्वास्थ्य शाखा	
२	Metronidazole 200 mg	४५५०	४०००	स्वास्थ्य शाखा	
३	Cetamol 500 mg	५०००	२०००	स्वास्थ्य शाखा	
४	Cetamol Syrup	८००	२००००	स्वास्थ्य शाखा	
५	Jiwan Jal	२४००	२४००	स्वास्थ्य शाखा	
६	Azitromycin	१९५०	३००	स्वास्थ्य शाखा	
७	Amoxylin 500/200 mg	१९५०	५०००	स्वास्थ्य शाखा	
८	N/S	१८००	१८००	स्वास्थ्य शाखा	
९	RL	१८००	८००	स्वास्थ्य शाखा	
१०	Betadin	२००	२००	स्वास्थ्य शाखा	
११	Bandage	६००	६००	स्वास्थ्य शाखा	
१२	Cotton	८०	२०	स्वास्थ्य शाखा	
१३	Gloves	१२००	१२००	स्वास्थ्य शाखा	
१४	Licoplast Handplast	४०	३९	स्वास्थ्य शाखा	
१५	Scissor	५०	५०	स्वास्थ्य शाखा	
१६	BP Set	१८	१८	स्वास्थ्य शाखा	
१७	Forcep	२००	२००	स्वास्थ्य शाखा	
१८	Slever Ointment	६००	१०००	स्वास्थ्य शाखा	
१९	Eye/Ear drop	६००	६००	स्वास्थ्य शाखा	

२०	Stretcher		१०००		
२१	Guage		३०० पिस		
२२	Tarch Light		५ पिस		
२३	Condom		५०० पिस		
२४	Frist Aid Box		५०	स्वास्थ्य शाखा	
२५	Weight mechine		२		
२६	Muca Tab		४५		
२७	Rutf		५००		
२८	Auqua Tab		२००		
२९	Syrange 5ml		२०० पिस		
३०	Iv set		२०० पीस		
३१	Mask		४०००पिस		
३२	dram		५		

(घ) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र अन्तर्गत रहेका र थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्यावा परिमाण	भण्डारण स्थल	थप आवश्यकता	अनुमानित लागत
१	वेल्चा	१०	जिन्सी शाखा	५०	२५०००/-
२	सब्बल (खन्ती)	१०	जिन्सी शाखा	५०	१००००/-
३	गैंती	७	जिन्सी शाखा	४०	२००००/-
४	पञ्जा	५ जोर	जिन्सी शाखा	५० जोर	५००००/-
५	तस्ला	०	जिन्सी शाखा	२०	१००००/-
६	घन	०	जिन्सी शाखा	२०	४००००/-
७	हँसिया	०	जिन्सी शाखा	२०	२००००/-
८	फोरूवा	५	जिन्सी शाखा	४०	४००००/-
९	ईन्धन(Fuel)बाट चल्नेआरा	०	जिन्सी शाखा	१०	६०००००/-

	/ ह्याक्सा(Hacksaw)				
१०	गम्बुट	५	जिन्सी शाखा	५० जोर	५००००/-
११	हेल्मेट	५	जिन्सी शाखा	५०	५००००/-
१२	डोरी	१० रोल	जिन्सी शाखा	३० रोल	२७०००/-
१३	लाइफजाकेट	५	जिन्सी शाखा	२५	५००००/-
१४	Hyglince kit	१४०	जिन्सी शाखा	४५०	६७५०००
१५	Bucket/ mug	३५०	जिन्सी शाखा	५२५	२१२५००
१६	Protable Toilets	२०	जिन्सी शाखा	२०५	२०५००००
१७	Bleeching power	५	जिन्सी शाखा	१०९	१००००
१८	Piyush	२००	जिन्सी शाखा	६२५	५००००
१९	Water purifying	१७०	जिन्सी शाखा	३७५	३००००
२०	Squakty plet	२०	जिन्सी शाखा	१२०	२८००००
	Filter	०	जिन्सी शाखा	२५०	५००००
	Handwashing	०	जिन्सी शाखा	५५	१५०००
	Pipe	०	जिन्सी शाखा	२००	२४००००
	Water related hording Board)	०	जिन्सी शाखा	५०	१००००
	Dustbin			२००	३०००००

ङ) आपतकालीन् आश्रय र गैर-खाद्य क्षेत्र अन्तर्गत रहेका र थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण

क्र.स	स्रोत, साधन/उपकर ण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल	थप आवश्यकता	अनुमानितलागत
१	गैरखाद्य सामग्री सेट (NFRI Set)	०	नलगाड नपा गोदामघर	५०	
२	त्रिपाल	२५	नलगाड नपा गोदामघर	५००	१२०००००
३	लत्ता कपडा कम्मल	५०	नलगाड नपा गोदामघर	३००	४०००००
४	रवर म्याट्रेस (६X४)	०	नलगाड नपा गोदामघर	१००	१५००००
५	१० ली. को बाल्टी (धातु)	०	नलगाड नपा गोदामघर	५०	२००००
६	बाल्टी	१०	नलगाड नपा गोदामघर	३००	१००००
७	सेल्टर किट	०	नलगाड नपा गोदामघर	३००	
८	प्लाष्टिक	०	नलगाड नपा गोदामघर	१००	५०००
९	सोलार कुकर	०	नलगाड नपा गोदामघर	१००	
१०	भान्सा सामाग्री	०	नलगाड नपा गोदामघर	१००	१५०००
११	हाइजेनिक किट	०	नलगाड नपा गोदामघर	५००	५००००

१२	अस्थायी सौचालय	०	नलगाड नपा गोदामघर	१००	१०००००
१३	लाइफ जाकेट	५	नलगाड नपा गोदामघर	५०	२५०००
१४	स्टेचर	१५	नलगाड नपा गोदामघर	५०	१०००००
१५	डोरी किला काटा सावेल बेल्चा	२०	नलगाड नपा गोदामघर	५०	५००००

च) संरक्षणतथा सुरक्षा क्षेत्र अन्तर्गत रहेका थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण

क.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्यावा परिमाण	भण्डारण स्थल	थपआवश्यकता	अनुमानितलागत
१	बैशाखी	०	गोदाम घर	**५०**	१२५०००/-
२	लौरो	०	गोदाम घर	३००	२७००००/-
३	ह्वीलचियर	०	गोदाम घर	१०	१२००००/-
४	आवाज सुन्न कानमाप्रयोग हुने उपकरण	०	गोदाम घर	१५०	१५०००००/-
५	चश्मा (नजिकबाट हेर्ने	०	गोदाम घर	१००	२०००००/-
६	स्टेचर	१५	गोदाम घर	५०	३०००००/-
७	डिग्निटी किट	०	गोदाम घर	२००	२००००/-
८	सेनेटेरी प्याड	७० पिस	गोदाम घर	२००	२०००००/-

(छ) आपत्कालीन् शिक्षाक्षेत्रअन्तर्गत रहेका थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण

क.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्यावा परिमाण	भण्डारण स्थल	थपआवश्यकता	अनुमानित लागत
१	Student Kit	७२	शिक्षा शाखा	६५००	४५५०००/-
२	School Kit	७८	शिक्षा शाखा	७८	२३४०००/-

३	Teacher Kit	२४०	शिक्षा शाखा	२४४	१२२०००/-
४	एकिकृत पाठ्यक्रम		शिक्षा शाखा	२५०	६२५००/-
५	स्थानिय पाठ्यक्रम		शिक्षा शाखा	३००	७५०००/-
६	शिक्षा नियामावली	७१	शिक्षा शाखा	७१	१०६५०/-
७	विद्यालय संचालन कार्यढाँचा २०७७		शिक्षा शाखा	७१	१७५५०/-
८	पाठ्यपुस्तक		शिक्षा शाखा	६५००	१९५०००/-
९	शिक्षक निर्देशिका		शिक्षा शाखा	३००	६००००/-
१०	खेलकुद सामाग्री भलिवल		शिक्षा शाखा	७१ सेट	२१३०००/-
११	नेट		शिक्षा शाखा	७१सेट	२१३००/-
१२	सेनेटरी प्याड	१०००	शिक्षा शाखा	१४०० पिस	५६०००/-
१३	वुक कर्नर	३४	शिक्षा शाखा	७८ ओटा	१७०००/-
१४	पुस्ताकालय	६	शिक्षा शाखा	७८ ओटा	१५६०००००/-
१५	राउण्ड टेवल	१३	शिक्षा शाखा	१५०ओटा	५०७००००/-
१६	इ.सि.डि. किट	२५	शिक्षा शाखा	७५ ओटा	२३४०००/-
१७	टेन्ट त्रिपाल	५९	शिक्षा शाखा	३०० थान	५९०००/-

(ज) शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र अन्तर्गत रहेका र थप आवश्यक स्रोत, साधन/उपकरणको विवरण

क्र.सं.	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्यावा परिमाण	भण्डारण स्थल	थ्यआवश्यकता	अनुमानित लागत
१	बाँस		उपलव्धहुन सक्ने	२०	१००००
२	HDPEखानेपानीपाईप			१० क्वाइल	१५ लाख
३	ट्वाईलेट सेनिटरी सेट			६५०	१९ लाख
४	डोरी, किला काँटी, सावेल, बेल्चाआदि ।				

५	लाइफ ज्याकेट			१००	५ लाख
६	हेल्पडेक्स स्थापना			२०	८ लाख
७	डोरी			७००० मि	२ लाख
८	किला			६५० के.जि.	१५ लाख
९	त्रिपाल			१३००	२५ लाख
१०	सावेल			६५०	५ लाख
११	बेल्चा			६५०	१० लाख

७.२. विपद् प्रतिकार्यका लागि दक्ष जनशक्ति

यस पालिकामा विभिन्न क्षेत्रमा तालिम प्राप्त जनशक्ति लाई विपद्जन्य घटनामा परिचालनका लागी वडाका प्रतिनिधीहरु, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू साथै स्थानीय समुदायहरूरहेका छन, तालिम प्राप्त जनशक्ति को उपलव्ध विवरण तालिकामा संलग्न गरिएको छ ।

७.२.१. विपद् प्रतिकार्यका लागीविभिन्न क्षेत्रमा तालिम प्राप्त जनशक्ति

क्र.सं.	नाम	लिङ्ग	वडा नं	समुदाय/टोल	फोन न
१	केशरी बुढा डाँगी	महिला	३	तारेपाटल	९८४७६०९६९०
२	मिना राजकोटी	महिला	११	चौख	९७४९९७०१६१
३	सरिता बी.के.	महिला	७	माथिल्लो सलधारा	९८४८४८२०८९
४	सुस्मिता मल्ल खनाल	महिला	७	नलगाड	९८४३३००६३१
५	समीक्षा गौतम	महिला	७	बफेल गाउँ	९८६९४३७३३३
६	तक्मा कुमारी घर्ती	महिला	७	ठुलाबगर	९८४७६०६४६६
७	तप्ता राज परियार	पुरुष	६	रातागारगली	९७०४४८९५३१
८	दिल्ली शाही	पुरुष	३	टरेपाटल	९७६८१९५८९१
९	करुणा खड्का मगर	महिला	१	पाली	९८६५०९३४४२
१०	सुनिता बी.के.	महिला	१	चिउरी	९७६६९२७०१९
११	गरिमा पुन	महिला	१	लक्ष्मीपाखा	९८६६८५२२९७
१२	धर्मराज पुन	पुरुष	१	लक्ष्मीपाखा	९७६२४३०७०५
१३	रेजिना पुन	महिला	१	कल्पट	९८४५५७२८१४

क्र.सं.	नाम	लिङ्ग	वडा नं	समुदाय/टोल	फोन न
१४	तामिना शाही	महिला	६	रातागारगली	९७६७६२४३७५
१५	मनिषा खत्री	महिला	२	डाँडागाउँ	९८६६७७४६७३
१६	मनिषा खत्री	महिला	८	कोरिन्चे	९७६६२१९८२१
१७	धुर्ना सिंह के.सी.	पुरुष	८	कोरिन्चे	९८६२६२६३८६
१८	प्रकाश बी.के.	पुरुष	६	रातागारगली	९८४१८८५८२५

तालिम प्राप्त जनशक्तिस्थानीय मर्मत कार्यकर्ता

क्र.सं.	नाम	लिङ्ग	वडा नं	समुदाय/टोल	फोन न
१	पुतली खड्का	महिला	६	सिता प्रावि., रातागारगली	९७४९८७६४२१
२	अनिता बुढा	महिला	२	जनक आधारभूत विद्यालय, डाँडागाउँ	९७६७५१०७७९
३	पार्वती पुन	महिला	१	लक्ष्मीपाखा	९७४९२६०४३९
४	तुलसा खत्री	महिला	२	खोेरियाखाली	९८४२९४०२०२
५	सुशिला शाही	महिला	७	कोरिन्चे	९८६२७१९१५९
६	लक्ष्मी पुन	महिला	१	कल्पट	९७६६९२७३५५
७	अस्मिता चनारा	महिला	१	नेरा प्रावि., नलगाड१-	९८४२३३७७४१
८	धन बहादुर खत्री	पुरुष	८	कोरिन्चे	९७६८२९६५४८
९	बिन बहादुर रोका	पुरुष	३	टरेपाटल डाँडा	९७६९९७५३३६
१०	दल बहादुर डाँगी	पुरुष	३	टरेपाटल डाँडा	९८४४१७३५५२
११	धिरेन्द्र सिंह	पुरुष	१	कल्पट	९८६५४६३३२८
१२	शक्ति बस्नेत	पुरुष	१२	सीमा	९७६६६६८७०४
१३	वबिन्द्र बहादुर बस्नेत	पुरुष	१२	सीमा	९८६८३८३७५३

क्र.सं.	नाम	लिङ्ग	वडा नं	समुदाय/टोल	फोन न
१४	भीम बहादुर बस्नेत	पुरुष	१२	तिमुरेखोला	९७६६७२१२२८
१५	भद्र बहादुर खत्री	पुरुष	१२	तिमुरेखोला	९८६४९८२७७८
१६	राम प्रसाद जैशी	पुरुष	१२	तिमुरेखोला	९८६८६७५९५९
१७	धन बके.	पुरुष	७	माथिल्लो सलधारा	९७६८२७५५९४
१८	ओम प्रसाद शर्मा	पुरुष	७	नलगाड	९८४८११८३९७
१९	भारत पुन	पुरुष	१	लक्ष्मीपाखा	९८६६७२००५४
२०	पञ्चे परियार	पुरुष	१	भेरिखोला	९७६४३०३६४४
२१	हीरालाल दमाई	पुरुष	१	चिउरी	९७६८२५९१४४
२२	धर्म बहादुर पुन	पुरुष	२	खोोरियाखाली	९७६७९२५३०८
२३	जस बहादुर बि.के.	पुरुष	११	चौखा	९७४८४८२३७५
२४	गोविन्द मल्ल	पुरुष	११	चौखा	९७६७८५१५४०
२५	बीर बहादुर रासकोटी	पुरुष	११	चौखा	९७६९४२३१५२
२६	हरि जैशी	पुरुष	७	मचैना	९७६६३४१७६४
२७	पृथ्वी बहादुर बि.के.	पुरुष	६	रातागारगली	९८४४७८९६२६
२८	शर्मिला बि.के.	महिला	३	टरेपाटल	९७४२२७०४०
२९	चन्द्र बहादुर पुन	पुरुष	१	चिउरी ढाप	९७६६६७४६७५
३०	रंगबहादुर खत्री	पुरुष	२	खोोरियाखाली	९८४७६०९८८२

तालिम प्राप्त जनशक्तिमिस्त्री

क्र.सं.	नाम	लिङ्ग	वडा नं	समुदाय/टोल	फोन न
१	कुश बहादुर राना	पुरुष	१	चिउरिथाप	९८६८२९२१२२
२	गणेश पुन	पुरुष	२	खोोरियाखाली	९७६६४९१७८४

क्र.सं.	नाम	लिङ्ग	वडा नं	समुदाय/टोल	फोन न
३	डम्बर बहादुर खत्री	पुरुष	२	खोोरियाखाली	९७४८७३७८९३
४	बीर बहादुर पुन	पुरुष	२	खोोरियाखाली	९७०२८९३२१२
५	दिपक डाँगी	पुरुष	३	टरेपाटल	९७६९३७६१८२
६	बिन बहादुर रोक्या	पुरुष	३	टरेपाटल	९७६९९७५३३६
७	आयते चनारा	पुरुष	७	थुलाबगर	९८४१८६३०११
८	काली बहादुर कामी	पुरुष	७	माथिन्लोसालधारा	९७६७४०८०४५
९	विष्णु बहादुर खत्री	पुरुष	७	मचैना	९७६५८७३२४७
१०	जय बहादुर खत्री	पुरुष	८	चहारेखोला	९७६९८२९८२८
११	बिरेन्द्र बहादुर खत्री	पुरुष	८	चहारेखोला	९८४८०९१७६४
१२	जस बहादुर बि.के.	पुरुष	११	चौखा	९७६४३०४०७९
१३	महेन्द्र बहादुर बनिया	पुरुष	११	चौखा	९८६४३६७४२९
१४	डम्बर बस्नेत	पुरुष	१२	सीमा तलु	९७६५८४१७२७
१५	खडक बस्नेत	पुरुष	१२	सीमा तलु	९८६४९३९५९६
१६	दान बहादुर परियार	पुरुष	१२	तिमुरेखोला	९७६३७७८३५८
१७	राम बहादुर परियार	पुरुष	१२	तिमुरेखोला	९७४४२६७११७
१८	भीम दत्त चनारा	पुरुष	१	भेरिखोला	९७४५२२१२८२
१९	होम बहादुर शाही	पुरुष	१	भेरिखोला	९७४२२६२१४२
२०	केशव परियार	पुरुष	१	भेरिखोला	९८६६७५९६७०
२१	सन्तोष बि.के.	पुरुष	६	रातागारगली	९७६२४६४१५५
२२	लोकेन्द्र बि.के.	पुरुष	६	रातागारगली	९८६५०३०६५९
२३	पञ्चे परियार	पुरुष	१	भेरिखोला	९८१५५६२६८१

७.३. बन्दोबस्तीका सामग्रीको आँकलन

(क) गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल

क्र.स.	विवरण	स्थान	क्षमता	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्वर
१	विपद् व्यवस्थापन सामाग्री	पालिका स्टोर	२०	जिन्सी शाखा नारायण खत्री	९८६६२२१६७२

परिच्छेद ८
आर्थिक श्रोत तथा उपलव्ध हुने विधी

८.१ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि

विपद् व्यवस्थापनमा आईपर्ने खर्चहरूका लागि पालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । विषयगतक्षेत्रहरूले विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि पेश गरेको योजना स्वीकृत भएपछि स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत बजेट रकम माग गर्नेछन् । योजना कार्यान्वयन गर्न पालिकाको वार्षिक बजेट वा विपद् व्यवस्थापन कोषबाट वडाको हकमा सम्बन्धित वडा कार्यालय मार्फत् र कार्यालय मार्फत् विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि रकम उपलब्ध गराइनेछ । पालिकाको क्षमताले नभ्याउने कामको लागि कर्णली प्रदेश सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ साथौ ठुलो विपद् परेमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत् संघीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ । साथै विपद् व्यवस्थापन कोष बृद्धिका लागि विभिन्न मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा संघसंस्थाहरूसँग सहकार्य गरी सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ ।

८.२ अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि एक विशिष्टीकृत निकायको रूपमा “राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको व्यवस्था गर्नुका साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य एवं जिम्मेवारीलाई स्पष्ट गरेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले देहाय बमोजिमका संरचनाको व्यवस्था गरेकोछ ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

- वडा विपद् व्यवस्थापन समिति

यसका साथै विपद्को समयमा पालिकाले छिमेकी पालिकाहरू सँग सहयोग आदानप्रदान गर्नेछ। विशेषगरी भुकम्भ ,पहिरो,बाढी र आगलागीको समयमा प्रतिकार्यका लागि , एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता आदानप्रदान गर्नुपर्ने छ। सहयोग आदानप्रदान गर्न आवश्यक लिखित समझदारी, सम्झौता गरिने छ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति साथै विभिन्न निकायसँगको सहयोग र समन्वयलाई थप मजबुत गरिनेछ । यस पालिका को छिमेकी नगरपालिका, गाउँपालिका तथा जिल्ला समन्वय समिति जस्ता सरकारी निकायहरुसँग राम्रो सम्बन्ध रहेको छ । फलतः यस क्षेत्रको विकासात्मक तथा विपद् प्रतिकार्यका कृयाकलापको सञ्चालनमा समन्वय गर्ने गरिएको छ । त्यसैगरी विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थासँग समेत राम्रो सम्वन्ध रहेको छ । हाल यस पालिकाक्षेत्रमा युनिसेफ नेपाल, पाँचतारा युवा मञ्च , सेभ द चिल्डेन , रेडक्रस , डब्लु एफ पि. वन उपभोक्ता समिति , आई एम.ओनेपाल , सोसेक नेपाल जस्ता राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु कार्यरत छन् ।

विपद्को समयमा राहत सहयोग प्रदान गर्ने मापदण्ड

स्फियर मापदण्ड बमोजिमको खाद्यकिट (kit)			
क्रं. सं.	**विवरण**	**मापदण्ड**	**कैफियत**
१	चामल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम,	विस्थापितलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिने छ
२	दाल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम	
३	वनस्पति तेल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि.	
४	नुन	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम	

स्फियर मापदण्ड बमोजिमको गैरखाद्य किट			
क्रं. सं.	**विवरण**	**मापदण्ड**	**कैफियत**
१	आपतकालीन आबास	✓ औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र ✓ औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४५ मिटरको डोरी सहितको प्लासिटक सिट र सहायता सामग्री	
२	कम्बल	परिवारका सवै सदस्यहरुलाई पुग्ने गरी	
३	लुगा कपडा	दुई वर्ष सम्मका बालबालिकाका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा	
		महिला, पुरुष, बालबालिका, युवाहरूको लागि कम्तीमा पनि	

गैरखाद्य सामग्री विवरण/परिमाण - प्रति घरपरिवार (६ जना)

क्र.स.	**सामग्रीका नाम**	**थान/मिटर**	**विवरण**

क्र.स.	सामग्रीका नाम	थान/मिटर	विवरण
१	कम्बल	२ थान	५० प्रतिशत उनी (उलन)
२	त्रिपाल	१ थान	१२ फिट चौडार्ई १८ फिट लम्बाइ/५ केजी
३	भाडाकुँडा	१ सेट	१. ठूलो डेक्ची १ वटा २. सानो डेक्ची १ ३. कराई १ ४. थाली ३ ५. कप २ ६. डाडू १ ७. पनियो १ ८. गिलास २
४	प्लाष्टिक बाल्टी	१	१५ लिटरको ढक्कन सहित वा जर्किन
५	मग	१	१ लिटरको
६	प्याक गर्ने व्याग (बोरी)	१	प्लास्टिक
७	जिन कपडा	५ मीटर	कालो वा निलो
८	छिट कपडा	५ मीटर	कालो वा निलो
९	पाप्लिन कपडा	६ मीटर	कुनै पनि रंग
१०	पिन्ट भएको जनाना धोती	२	कुनै पनि रंग
११	मर्दाना धोती वा लुंगी	१ थान	कुनै पनि रंग
१२	कालो प्लास्टिक	१ थान	१० फिट चौडाइ र १२ फिट लम्बाइ

वाल केन्द्रित सामग्रीहरुको विवरण

क.सं.	सामग्रीहरुको नाम	न्यूनतम परिमाण	क.सं.	सामग्रीहरुको नाम	न्यूनतम परिमाण
१.	बेवीकम्मल	१ थान	४	डिटोल सावुन	१ वटा
२.	रंगीन फलाटीन कपडा	१.५ मीटर	५.	कचौरा र चम्चा	१ सेट
३.	भोटो, सुरुवाल बेवीक्याप	१ सेट	६	बेबी मोजा	२ जोर

स्फियर मापदण्ड बमोजिमको किट (Kit)

स्वास्थ्य सरसफाई सामग्री	**अतिरिक्त सामग्री**
▪ १० - २० लि. पानी बोक्ने भाडा प्रति घरधुरी १ ▪ १० - २० लि. पानी संचय गर्ने भाडा प्रति घरधुरी १ ▪ नुहाउने साबुन प्रतिव्यक्ति प्रति महिना २५० ग्राम ▪ लुगाधुने सावुन प्रतिव्यक्ति प्रति महिना २०० ग्राम ▪ महिनाबारी भएको समयमा प्रयोग गर्ने कपडा	▪ दंतमन्जन - ७५/१०० ग्राम ▪ दंत ब्रस - १ ▪ सेम्पु २५० मी.लि. ▪ जिउमा लगाउने तेल/लोसन २५० मि.लि. प्रति वच्चा २ वर्षसम्म ▪ दाह्री काट्ने ब्लेड/मेसिन ▪ महिलाका लागि भित्री कपडा ▪ काइयो, नेल कटर
पानीको परिमाण	**धारा**

क्र.स.	सामग्रीका नाम	थान/मिटर	विवरण
▪ २.५ - ३ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन - खान र पिउन ▪ २ - ६ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन - सामान्य सरसफाईका लागि ▪ ३ - ६ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन - खाना पकाउन ▪ ७.५ - १५ लिटर प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन सामान्य आवश्यकता			▪ अपाङ्गता मैत्री ▪ वातावरण, प्रकोप मैत्री ▪ प्रतिधारा २५० व्यक्ति ▪ प्रतिहातेकल ५०० व्यक्ति ▪ प्रतिइनार ४०० व्यक्ति ▪ पानी सकलनका लागि हिड्ने दुरी ५०० मिटर ▪ पानी सकलनका लागि पर्खिन समय ३० मिनेट
शौचालय			
▪ पानीको स्रोतभन्दा टाढा ३० मिटर ▪ पानीको सतहभन्दा १.५ मि. माथि ▪ २० जनालाई - १ शौचालय			▪ घरभन्दा ५० मि.भन्दा टाढा हुनु हुदैन । ▪ महिला पुरुषलाई भिन्ना भिन्नै (३:१)

स्फियर मापदण्ड बमोजिम पोषणयुक्त खाना

क्र.स.	खाद्य सामग्री	ग्राम	कैफियत
१.	अन्न	४००	▪ २,१०० किलो क्यालोरीप्रतिव्यक्ति प्रतिदिन ▪ १० % प्रोटिनबाट ▪ १७ % चिल्लो पदार्थबाट ▪ पर्याप्त सूक्ष्म पोषण
२.	दाल, गेडागुडी	६०	
३.	तेल	२५	
४	पोषण पिठो	५०	
५.	चिनी	१५	
६.	आयो नुन	५	
७.	हरियो ताजा तरकारी, फलफूल	-	
८.	आवश्यक मसला	-	
	प्रतिदिन कुल तौल (ग्राममा)	५५५	
	शक्ति किलो क्यालोरी	२११३	

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) बमोजिम विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना

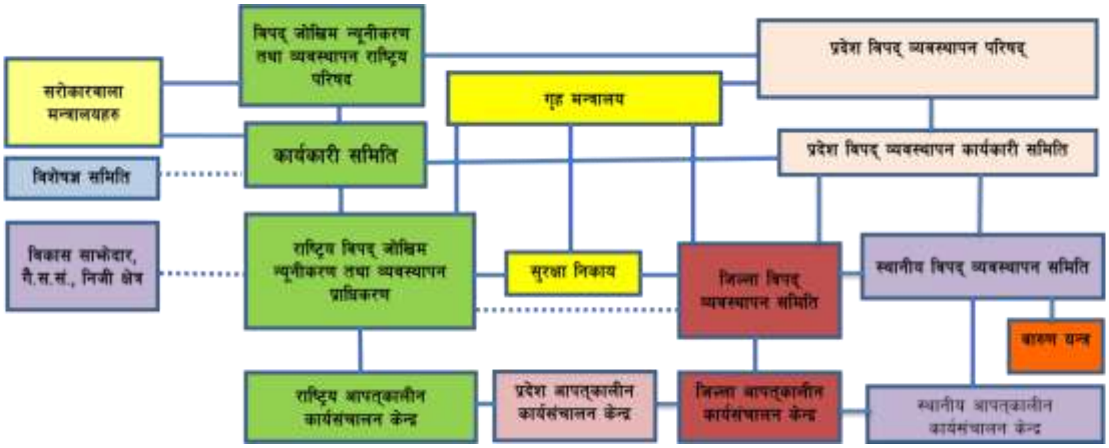

नोटः उल्लेखित संस्थागत संरचनामा विपद जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ का प्रावधानलाई आधार लिइ विभिन्न समितिहरु र निकायहरु वीचको सम्वन्ध र समन्वयलाई प्रष्टयाउने गरी प्रस्तुत गरिएको छ ।

नलगाड नगरपालिका**को सूचना प्रवाह तथा विपद् व्यवस्थापन संयन्त्र**

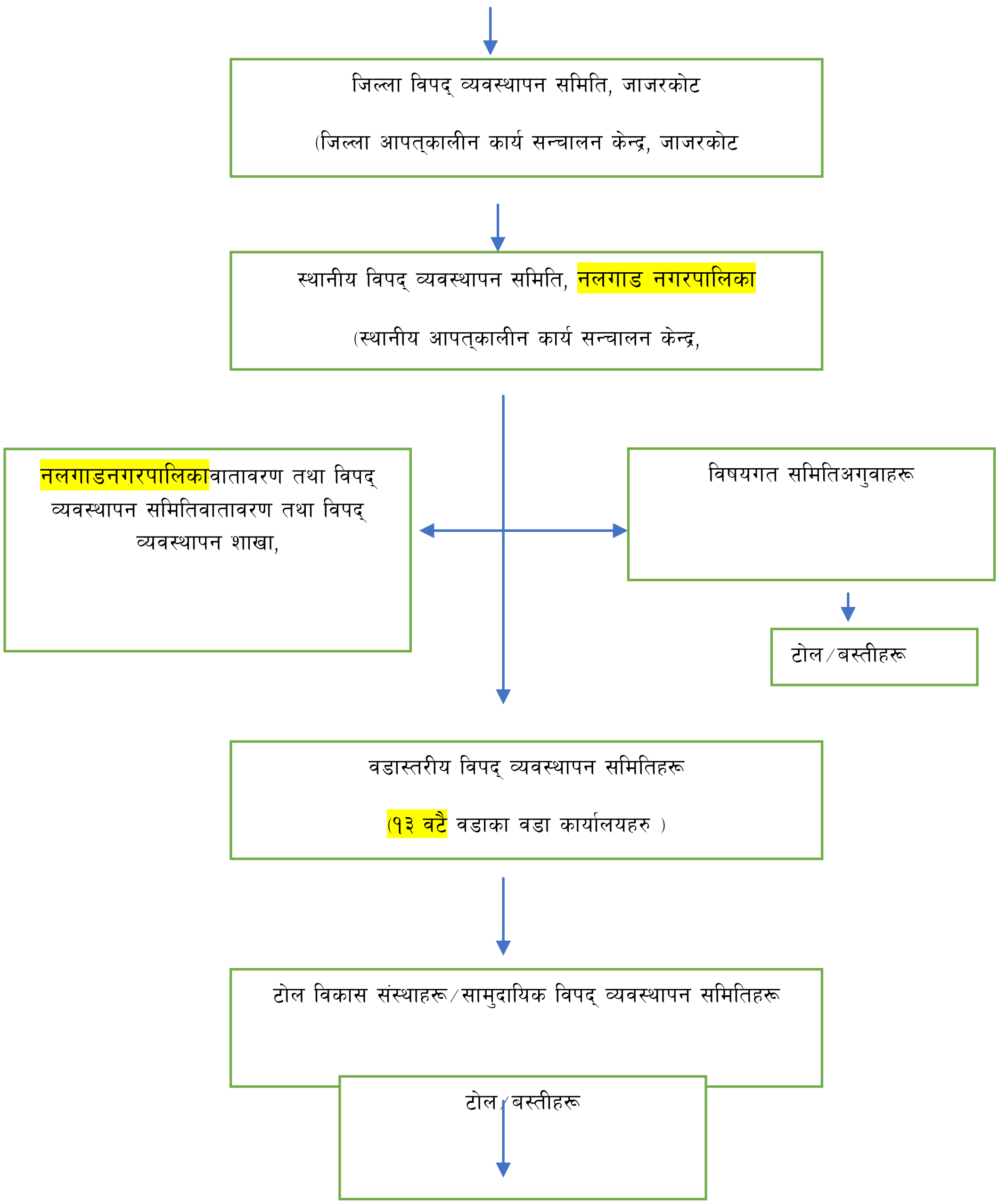

परिच्छेद ९
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

पालिका विपद व्यवस्थापन समितिले विपद प्रतिकार्यलाई समावेशी र प्रतिकार्यका लागी गरिने सम्पुर्ण क्रियाकलापहरुमा लैंङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई उच्च महत्व दिएर प्रतिकार्यको पुर्वतयारीका गतिविधी देखि नै समावेशी करणका लागी सबैको समान सहभागीता सुनिश्चित गरिनेछ । विशेष गरि संरक्षण विषयगत क्षेत्रलाई सशक्त र प्रभावकारी तुल्याईनेछ, भने राहत वितरण तथा आवास व्यवस्थापनका कार्यहरु संचालन गर्दा महिला मैत्री तथा सामाजिक समावेशितालाई सुनिश्तिता गरिनेछ । विपदको समयमा, महिला, बालबालिका अपाङ्गगता भएका नागरिक, गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिलामा फरक प्रकारको प्रभाव पर्दछ र उनीहरु बढी जोखिममा पर्दछन् । त्यसैगरी सामाजिक रुपले बञ्चित अल्पसंख्यक, दलित, जनजाति, गरिब लोपोन्मुख, पटक पटक विपद्को मार खेप्न बाध्य समुदायका मानिसहरु पुन विपद्को जोखिममा रहन्छन । यस्तो अवस्थाका मानिसहरुलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर जोखिम न्युनिकरणका गतिविधिहरु सञ्चालन गरियो भने मात्र सही अर्थमा विपद् जोखिम न्युनिकरणको अवधारणाले मुर्तरुप लिन सक्छ, भन्ने अभिप्रायले विपद् जोखिम न्युनिकणमा लैंगिक तथा सामाजिक समावशीकरणको सवाल लाई जोड दिएको छ । जोखिम न्युनिकरणको अवधारणाले जुन समुदाय बढी संकटासन्न हुन्छ, त्यहींबाट न्युनिकरणको थालनी गर्नुपर्दछ भन्ने कुरालाई जोड दिने गर्दछ । विपद् जोखिम न्युनिकरण र ब्यवस्थापनका तीनवटै चरणहरुमा संकटासन्न समुदायको प्रत्यक्ष संलग्नता रह्यो भने मात्र जोखिम न्युनिकरणलाई प्रभावकारी रुपले कार्यान्वयन गर्न सकिन्छ । सामाजिक रुपले बञ्चित अल्पसंख्यक, दलित, जनजाति, गरिब लोपोन्मुख, पटक पटक विपद्को मार खेप्न बाध्य समुदायका मानिसहरुको क्षमता विकास गरी पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभको चरणहरुमा उनीहरुलाई क्रियाशील गराएर लैजानका लागि पछिल्लो समयमा यो अवधारणा विपद् जोखिम न्युनिकरणको क्षेत्रमा स्थापित भएको छ । महिला र पुरुषका आवश्यकता र क्षमता फरक फरक हुन्छन् । तसर्थ त्यस्ता आवश्यकता तथा क्षमतालाई पहिचान गरि सम्वोधन गर्ने तथा अवसर उपलव्ध गराउनु पर्ने धारणा राख्दछ ।

अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	शारीरिक अपाङ्ग (विकलाङ्ग)		सुस्त मनस्थिति		दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने)		वोल्न तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा)		बहुअपाङ्गता		अन्य		जम्मा		
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जम्मा
१	८	१	२	३											
२	३	०	१	०											
३	३	४	३	४											
४	३	१	२	१											
५	०	२	४	०											
६	२	५	३	४											
७	१	१	३	२											
८	५	३	४	३											
९	४	२	१	३											
१०	४	३	३	२											
११	१	०													
१२	२	२	२	१											
१३	१	४	३	३											
जम्मा															

नोटः जानकारी प्राप्त भएपछि अद्यावधिक गरिने छ ।

परिच्छेद १०
अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

१०.१. लक्ष्य र सूचकहरू

यस पालिकामा विपद्बाट प्रभावित हुने परिवारहरू, मृत्यु, घाईते तथा आर्थिक क्षतिको अवस्था र न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य समेटिएको छ ।

लक्ष्य र सूचकहरू

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना तयार गर्नुपर्दछ । प्रकोप आउनु पूर्व र विपद् पश्चात् (जस्तैः मनसुन पूर्व र मनसुन पश्चात) गोष्ठीहरूको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा आपतकालीन प्रतिकार्यको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।

सि. नं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१	पालिका स्तरमा विपद्बाट हुने क्षतीउल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)	४	२
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या	८	५
२	.पालिका स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या	६५०	४००
२.२	विपद्बाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	१५	१०
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	२०	१५
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या	८०	५०
३.	पालिका स्तरमा कूल गाहर्स्थ्य उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति		
४.	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिबृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)	२०%	५०%
५.	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि गर्ने		
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत	१०%	७०%
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत	१०%	७०%
५.३	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत ।	०%	२०%

१०.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र परिमार्जन

योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्न पालिकामा अधिकार प्राप्त अनुगमन समिति गठन हुने अपेक्षा गरिएको छ । उक्त समितिको स्पष्ट कार्यक्षेत्र र कार्यसूची हुनेछ । साथै, योजना कार्यान्वयनको उपलब्धि र आवधिक प्रगति मूल्याङ्ककन गरी प्राप्त सुझाव अनुसार योजनाको परिमार्जन गरिनेछ । योजनाको कार्यान्वयनको अवस्था, प्रभावकारिता र सिकाई संश्लेषणको लागि अनुसूची मा कार्यसूचीको प्रारुप दिइएको छ ।यस योजनाको पूनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ ।

पुनरावलोकन गरिने अवधि	**जिम्मेवार निकाय**	**गर्नुपर्ने मुख्य कार्य**	**समय**
हरेक वर्ष बैशाख महिना	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समिक्षा बैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता
हरेक वर्ष मंसिर महिना	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समिक्षा बैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता

१०.३ क्षमता विकास रणनीति र योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू गरिनेछ ।

(क) विषयगत क्षेत्रहरूलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित आवश्यक अभिमुखिकरण, तालिम, अभ्यास गर्ने ।

(ख) वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने ।

(ग) स्थानिय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्ने ।

(घ) विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विषयगत क्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने ।

(ङ) बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयगत क्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने ।

अनुसूची १. स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समितिको नामवली

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	श्री डम्बर बहादुर रावत	अध्यक्ष	९७४२२३६३३५	
२	श्रीशेर बहादुर पुन	सदस्य	९८४१६४५१५८	
३	श्री धन बहादुर महर	सदस्य	९८४८१६९४९४	
४	श्री अनिता रोका	सदस्य	९७६९९४७१३२	
५	श्री बलबिर बि क	सदस्य	९८४८१३६०६८	
६	श्रीसन्तोष चन्द	सदस्य	९८५८०५०७२७	
७	श्री उमेश खड्का	सदस्य	९८६८०९०००९	
८	श्री लाल बहादुर खत्री	सदस्य	९८४८२७८१६७	
९	श्री भेष जंग शाह	सदस्य	९८४८०६४६४८	
१०	श्री अमृत अधिकारी	सदस्य	९८६६०७८१०९	
११	श्री पुर्ण बहादुर खत्री	सदस्य	९८४९७०४६४३	
१२	श्री वर्षा रावत	सदस्य	९७६९२७५४६६	
१३	श्री प्रभात सुवेदी	सदस्य	९८५८०८०८५५	
१४	श्री सिर्जना कु. बडुवाल	सदस्य-सचिव	९७४५६३८४६३	
१५				

अनुसूची २. स्थानिय विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मस्यौदा समिति ।

क्र.स	नाम	पद	सम्पर्क नम्बर	कैफियत

१	शेर बहादुर पुन	संयोजक	९८४१६४५१५८	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
२	सृजना बडुवाल	सदस्य	९७४५६३८४६३	
३	लाल बहादुर खत्री	सदस्य	९८४८२७८१६७	
४	मोहन ब. खत्री	सदस्य	९८६६८४४३४२	
५	प्रभात सुवेदी	सदस्य	९८५८०८०८५५	

अनुसूची ३.सर्वेक्षण टोलीका सदस्यहरू (विपद् पश्चात् तत्काल परिचालनहुनकालागि)

क्र.सं.	**नाम**	**पद**	**सम्पर्क नं.**
१	उमेश खडका	इन्जिनियर	९८६८०९०००९
२	प्रविण खत्री	सवं इन्जिनियर	९८६४७३४८६५

नोटः नामावली जानकारी प्राप्त भएपछि अद्यावधिक गरिने छ ।

अनुसूची ४. हेवी गाडी तथा एम्व्लेन्स चालक

क्र.सं.	**नाम**	**पद**	**सम्पर्क नं.**
१	कृष्ण खनाल	चालक	९८६६१७२५६९
२	किरण वुढा	व्याक हो लोडर	९७४२२४८७९२

अनुसूची ५. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई जानकारी सङ्कलनको प्रारुप

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्य	**मुख्य जिम्मेवार निकाय**	**कार्यान्वयनको अवस्था**	**असल अभ्यास**	**सुधार गर्नुपर्ने पक्ष**

पालिकामा रहेको खुल्ला तथा सुरक्षित स्थानहरु तथा स्थलको पहिचान गर्दै विपद् तथा जलवायु उत्थानाशील समितिमा आपत्कालिन कोष रहेको तथा त्यसको बृद्धिको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु गर्ने खाद्यान्न तथा त्रिपालको भण्डारण तथा त्यसको समय समयमा रेखदेख र सुरक्षा गर्ने, पालिकाले गरेका प्रतिकार्यका कार्यहरु विपदमा परेका व्यक्तिहरुको तालिम प्राप्त व्यक्तिद्धारा तत्काल खोज तथा उद्धार तथा प्राथमिक उपचार गरी अस्पताल पठाउने र खाद्यान्न तथा लत्ताकपडा आदिको व्यस्था मिलाउने आवश्यकता अनुसार अस्थायी बासस्थानको व्यस्था मिलाएको	पालिका	विपद्को समयमा सामजिक दुरी कायम गर्न गाह्रो हुनुको साथै ,स्रोत र साधनको कमिका करण समयमा राहतको सामन पुगाउन गाह्रो	विपदको समयमा यस पालिकाले ले ग्रसित समुदायको समस्या बुझ्दै उनीहरुलाई सहायोगगर्ने गरेको र समय समयमा उनीहरुको घर दैलो पुगी अनुगमन गरेको ।	क्षतिलाई कसरी कम गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा बढी जोड दिनु पर्ने ।

अनुसूची ६ स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रले तयार गरेको प्रतिकार्य तालीका ।

समयावधि	**प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु**	**जिम्मेवारी**	**न्यून प्रभाव**	**उच्च प्रभाव**
० देखि १ दिन	विपद् सम्बन्धि प्रारम्भिक सुचनाहरु संकलन तथा सम्बन्धित निकायमा सम्प्रेषण गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आक्समिक बैठक बस्ने सुचना अधिकारी तोक्ने पुर्व सुचना प्रणालीलाई अझ सक्रिय बनाउने स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यविधि अनुसार सक्रिय बनाउने ।	प्रमुख पालिका	√	√
	स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्यका लागि टोली परिचालन गर्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख सुरक्षा निकाय प्रमुख	√	√
	स्थल मार्ग प्रयोग गरी उद्धार कार्य गर्न नसकिने प्रभावित क्षेत्रहरुका लागि हेलिकप्टर परिचालनका लगि केन्द्र र प्रदेशसँग अनुरोध गर्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख मार्फत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	उच्च प्रभाव
	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धि भएका प्रयास लगायत सार्वजनिक सुचनाहरु स्थानिय संचार माध्यम मार्फत प्रशारण गर्ने ।	पत्रकार,एफ.एम रेडियो	√	√
	प्रभावित क्षेत्रका घाइते तथा बिरामीहरुका लागि प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	स्वास्थ्य शाखा /नेरेसो, स्थानिय तह, एम्बुलेन्स	√	√
	सम्पुर्ण सरोकारवाला निकायहरुसँग सम्पर्क समन्वय गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन गर्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख		√
	प्रभावितहरुलाई पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थानमा आस्थायी आवासको व्यवस्थापन गर्ने	स्थानिय तह प्रमुख /नेरेसो/ प्रविधिक शाखा	√	√
	प्रभावित क्षेत्रका अति संकटासन्न समुहका व्यक्तिहरुको पहिचान र व्यवस्थापन गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्रको अगुवा निकाय र संघसंस्थाहरु	√	√
	प्रभावित क्षेत्रका विस्थापितहरुलाई तयारी खानेकुरा र पानीको व्यवस्थापन गर्ने ।	स्थानिय तह र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द(DEOC / NEOC / PEOC) मा जाहेरी गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द	√	√
दोस्रो दिन	मौषम सम्वन्धि जानकारी नियमित रुपमा प्रशारण गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र, एफ.एम रेडियोहरु	√	√
	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक आव्हवान गर्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख	√	√
	प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागी राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने ।	स्थानिय बिपद् व्यवस्थापन समिति स्थानिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्धार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध मिलाउने ।	स्थानिय बिपद् व्यवस्थान समिति		√
	प्रभावित क्षेत्रका विस्थापितहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित सामाग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलव्ध गराउने ।	स्थानिय जिल्ला अधिकारी/स्थानिय तह/उद्योग बाणिज्य	√	√

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	उच्च प्रभाव
		संघ		
	प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी आवास तथा शौचालयको व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय तह/प्रविधिक शाखा नेरेसो	√	√
	विषयगत टोली परिचालन (स्वास्थ्य, आवास, खानेपानी तथा सरसफाई, शिक्षा, आदी ।	स्थानिय तह प्रमुख	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य निरन्तरता दिने ।	सुरक्षा निकाय	√	√
	घाईते तथा बिरामीहरुको उपचारको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाउने ।	स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रभावित क्षेत्रमा खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री वितरण कार्यमा निरन्तरता दिने ।	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति/ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	√
	विषयगत क्षेत्रको बैठक आव्हवान गर्ने ।	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	प्रभावित क्षेत्रमा स्थानिय विपद् प्रतिकार्य समुह परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	√
	स्थानिय विपद् लेखाजोखा तथा समन्वय टोली परिचालन गर्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे जिल्ला, राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द(DEOC / NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द	√	√
	प्रभावित क्षेत्रहरुको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख	√	√
तेस्रो दिन	मौषम सम्वन्धि जानकारी नियमित रुपमा प्रशारण गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र/ एफ.एम रेडियो	√	√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक तथा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक बस्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी/स्थानिय तह प्रमुख	√	√
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन गर्ने साथै, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।	जिल्ला बिपद व्यवस्थापन समिति		√
	उपकरणहरुको प्रयोग गरी खोज तथा उद्धार कायलाई निरन्तरता	स्थानिय तह प्रमुख सुरक्षा निकाय प्रमुख	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिसांका गतिविधिका	स्थानिय तहका महिला		√

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	उच्च प्रभाव
	सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, जेष्ठनागरीक, अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरुलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने।	बालवालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा,		
	खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री लगायत सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना संकलन तथा वितरण कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा निरन्तरता दिने ।	स्थानिय तह, नेरेसो, स्वास्थ्य शाखा ,अन्य सहयोगी निकायहरु	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा शुद्ध खानेपानीको उचित व्यवस्थापन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	√	√
	विरामी तथा घाईतेको थप उपचारका लागि स्वास्थ्य टोली परिचालन गर्ने ।	स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा	√	√
	अति संकटासन्न अबस्थामा रहेका समुहहरुलाई बिशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे जिल्ला, राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द(DEOC / NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द	√	√
चौथो दिन	मौषम सम्वन्धि जानकारी नियमित रुपमा प्रशारण गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र/एफ.एम रेडियो	√	√
	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक तथा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक आयोजना गर्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख	√	√
	विरामी तथा घाईतहरुका लागि अस्थायी स्वास्थ्य शिविरको आयोजना	स्थानिय तह प्रमुख । स्वास्थ्य शाखा		√
	पुर्ण क्षति भएका परिवारहरुका लागि अस्थायी आवास निर्माण गर्ने ।	आवास क्षेत्रको अगुवा निकाय/ स्थानिय तह	√	√
	खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री लगायत सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना संकलन तथा वितरण कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा निरन्तरता दिने ।	स्थानिय तह, नेरेसो, स्वास्थ्य शाखा ,	√	√
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिबिधिहरु संचालन गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा		√
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध	स्थानिय तह प्रमुख	√	√

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	उच्च प्रभाव
	गराउने ।			
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख,सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	मरेका पशु चौपायाहरुको व्यवस्थापन गर्ने ।	पशुसेवा शाखा	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे जिल्ला, राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द(DEOC / NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने ।	थनिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द	√	√
पहिलो हप्ता	मौषम सम्वन्धि जानकारी नियमित रुपमा प्रशारण गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र/ एफ.एम रेडियो	√	√
	प्रभावित क्षेत्र तथा समुदायको अवस्था विश्लेषण गरी अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्यतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने ।	नेपाल बिधुत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय,		√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक तथा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक बस्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी/ स्थानिय तह प्रमुख	√	√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख ,सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	प्रभाावित क्षेत्रमा खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लड्ैगिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने ।	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक बिकास शाखा		√
	थप आबश्यक पर्ने राहतका लागी समन्वय गरी बितरणको व्यवस्था मिलाउने ।	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	परिवार पुर्नःमिलन कार्यक्रम गर्ने ।	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति	√	√
	प्रभावित क्षेत्रको सघन अवलोकन गरी मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने ।	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण सक्रिय बनाउने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	√

समयावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	न्यून प्रभाव	उच्च प्रभाव
	आबश्यकताको आधारमा बिपद **लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२** अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरुलाई सक्रिय बनाउने(MIRA/CSDA) .	स्थानिय विपद व्य.स. बिषय क्षत्रगत निकायहरु	√	√
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह/जिल्ला बिपद ब्यवस्थापन समिति		√
	विभिन्न सरुवा रोगहरु सम्बन्धि सचेतना तथा घरदैलो अभियान चलाउने ।	स्थानिय तह स्वास्थ्य शाखा	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे जिल्ला, राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द(DEOC / NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द	√	√
दोस्रो हप्ता	मौषम सम्वन्धि जानकारी नियमित रुपमा प्रशारण गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र/ एफ.एम		√
	स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक बस्ने ।	स्थानिय तह प्रमुख		√
	बिषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने ।	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	थप गैह्खाद्य सामग्रीको सेट वितरण र अस्थायी शिबिर ब्यवस्थापन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/ स्थानीय तह		
	प्रभावित क्षेत्र मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने ।	जिल्ला तथा स्था. वि. व्य. स.बिषय क्षत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	भत्किएका संरचनाको मर्मत सम्भार गर्ने ।	प्राविधिक शाखा	√	√
	भत्किएका संरचनाको भग्नावशेष हटाउने ।	प्राविधिक शाखा	√	√
	पुर्नःस्थापनाका कार्यलाई अगाडी बढाउने ।	प्राविधिक शाखा	√	√
	प्रतिकार्यका लागी भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे जिल्ला, राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द(DEOC NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने ।	स्थानिय आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द	√	√

अनुसूची ७ : विभिन्न समयको पूर्वानुमान र सम्भाव्यता स्तरको ट्रिगर मेनु

पूर्वानुमान (समय)	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
सिजनल	सामान्य भन्दा माथि	सामान्य	सामान्य भन्दा कम
१५ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता(>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता(५०(७०)%	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता(<५०%)
१० दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटर भन्दा बढी (>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)% वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटर भन्दा बढी (५०(७०)% १५० मिलिमिटर भन्दा बढी ९>७०%	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमिटर भन्दा बढी ९<५०%0 १५० मिलिमिटर भन्दा बढी (५०(७०)%
३ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा >१४० मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा >१८० मिलिमिटर	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)% क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा >(६० (१४०) मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा >(१४०(१८०) मिलिमिटर	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा <६० मिलिमिटर ३ दिनको संचित वर्षा ६० मिलिमिटर
१ दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (>७०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा ९<१४००मिलिमिटर वर्षा निगरानी • >६० मिलिमिटर १ घण्टा • >८० मिलिमिटर ३ घण्टा • >१०० मिलिमिटर ६ घण्टा	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (५०(७०)% क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा >(६०(१४०) मिलिमिटर वर्षा निगरानी • ३०(६० मिलिमिटर १ घण्टा	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली खतरा स्तरको सम्भाव्यता (<५०%) क्षेत्रीय एकीकृत बहु(प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा ९श्र६००मिलिमिटर वर्षा निगरानी ९>६००मिलिमिटर

	• >१२० मिलिमिटर १२ घण्टा • >१४० मिलिमिटर २४ घण्टा	• ६०(८० मिलिमिटर ३ घण्टा • ८०(१०० मिलिमिटर ६ घण्टा • १००(१२० मिलिमिटर १२ घण्टा • १२०(१४०मिलिमिटर २४ घण्टा	

अनुसूची ८ : प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम **(Initial Rapid Assessment, IRA)**

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम (Initial Rapid Assessment, IRA)

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नाम :	जिल्लाको नाम :	गाउँ/नगरपालिकाको नाम :
वडा नम्बर :	सूचना संकलन मिति :	गते/महिना/साल :

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति	घटना घटेको समय

मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	☐सामान्य ☐प्रतिकुल
सदरमुकामबाट अनुमानित दुरी	

मृतकसंख्या	बेपत्तासंख्या	घाइते संख्या	जम्मा प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :	जम्मा विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :
महिला :	महिला :	महिला :		
पुरुष :	पुरुष :	पुरुष :		
वालवालिका :	वालवालिका :	वालवालिका :		
अन्य :	अन्य :	अन्य :		

जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

खोज तथा उद्धारको अवस्था	☐ भइरहेको ☐ नभएको ☐ उद्धार संख्या

विस्थापितहरु हाल बसिरहेको ठाँउ/संरचना	☐ विद्यालयः संख्या .... ☐ सार्वजनिक भवन संख्या .... ☐ सडक छेउ संख्या .... ☐ वन क्षेत्रः संख्या .... ☐ आफन्त/छिमेकीः संख्या .... ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने) संख्या	

अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवत-जावतको अवस्था	☐ ठिक छ ☐ कठिन छ ☐ वन्द छ	सामान्य अवस्थामा यातायात सेवाको पहुँच ☐ छ ☐ छैन	सवारी साधन/यातायात सेवा	☐ अवरुद्व भएको ☐ अवरुद्व नभएको
नजिकै चालु हेलीप्याडको अवस्था ☐ चालु ☐ अवरुद्ध ☐ छैन				

संचार सेवा	☐ अवरुद्व भएको ☐ अवरुद्व नभएको
विधुत सेवा उपलब्ध	☐ अवरुद्व भएको ☐ अवरुद्व नभएको
प्रभावित परिवारको संचित खाद्य सामग्री	☐ क्षति भएको (घरधुरी संख्या ....)

	☐ क्षति नभएको (घरधुरी संख्या ....)
स्वास्थ्य सेवा	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या ....) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या......) तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्याः .....
सञ्चालित स्वास्थ्य सेवाकोलागि आवश्यक औषधी	☐ उपलव्ध छ ☐ उपलव्ध छैन
बिद्यालय	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या) प्रभावित विद्यार्थीहरुको संख्या ....
खानेपानीको आपूर्ती	☐ सुचारु (पर्याप्त) (संख्याः ...) ☐ अपरियार्प्त (संख्याः ...) प्रभावित धरधुरी संख्याः ...
भौतिक संरचना	
निजी घर	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)
सरकारी कार्यालय / भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)
सामुदायिक भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)
कृषि बालीको क्षति	☐ क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल ... (विघा / रोपनी
पशु चौपाया क्षति	☐ (अनुमानित संख्या...........)
पंक्षी क्षति	☐ (अनुमानित संख्या...........)
अन्य क्षति	☐ पूर्ण क्षति (संख्या ....) ☐ आशिंक क्षति (संख्या ....)

फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	☐ सामान्य छ ☐ महामारीको संभावना छ

शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ सामान्य ☐ थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या ......)

विशेष आवश्यकता (Special Requrement) भएका प्रभावितहरुको अनुमानित संख्या	
गभर्वती तथा सुत्केरी महिलाहरुको लागि आवश्यक सामग्रीहरु (मर्यादासामग्री (Dignity kit) अन्य सेवा आवश्यक....................................	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.............
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरु	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरु - (जस्तै शैक्षिक तथा वालमैत्री स्थल (Child friendlyspace)	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
अपांगता भएकाहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐आवश्यक भएको ☐आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..................
असहाय/अशक्त विरामीको संख्याः	

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरुको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	
नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्या :	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	☐आवश्यक पर्ने संख्या .... ☐आवश्यक नपर्ने	
खाद्य तथा गैरखाद्य सामाग्री	☐ परिवार (Family) टेन्ट संख्या......	☐ खाद्यान्न (दाल, चामल, नून,

	☐ त्रिपाल संख्या..... ☐ गुन्द्री (म्याट्रेस) संख्या........ ☐ कम्वल संख्या.... ☐ कपडा संख्या..... ☐ भाडाकुँडा संख्या...... ☐ तयारी खाना (दालमोठ, चिउरा, भुजा, चाउचाउ, विस्कुट कतिजना)	तेल) परिमाण..............कति जना ☐ पिउने पानी........... ☐ अन्य.............

प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या
लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या
चोरी, लुटपाट)	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या
राहतकालागि नगद सहयोग गर्न उपयुक्त अवस्था	☐ छ ☐ छैन

५ सूचना संकलनहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम, थर :	पद /संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	सूचना संकलन गरेको समयावधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१.	टोली प्रमुख				
२.	सदस्य				
३.	सदस्य				

६ टोलीको थप Observation

७. फारम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

१. एउटा घटना/वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ ।

२. विपद् भएको २४ घण्टा भित्र स्थानिय तह, सम्बन्धित वडा तथा नगरपालिकाका प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फारम भर्नुपर्ने छ ।

३. टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी सकेसम्म प्राथमिक सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ । द्धितिय सूचनाका लागि घटनाका जानकारसंग अन्तरवार्ता लिइ सूचना सकंलन गर्नुपर्ने छ । यस टोलीमा तालिम प्राप्त सदस्य सेवक समावेश समेत गरिन सक्नेछ ।

४. प्राप्त सूचनामा द्धिविधा भएमा टोलीले छलफल गरी अवस्थाका आधारमा अनुमानित विवरण फारममा भर्नुपर्ने छ ।

५. माथि उल्लिखित विकल्प बाहेक अन्य कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्ने छ ।

सन्दर्भ सामग्री

१. मनसुनजन्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१, जाजरकोट

२. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (संघीय सरकारबाट पारित)

३. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

४. पालिका को पार्श्वचित्र